

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

خطبه های آتشین

محمد حسین رفوگران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خطبه‌های آتشین

نویسنده:

حسین رفوگران

ناشر چاپی:

امور فرهنگی مجتمع فاطمیه اصفهان

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	خطبه‌های آتشین
۷	مشخصات کتاب
۷	دعای فرج
۷	مقدمه
۸	خطبه‌ی حضرت امام سجّاد علیه السلام
۸	خطبه‌ی حضرت امام سجّاد علیه السلام در مسجد اموی
۱۲	بازتاب خطبه‌ی حضرت امام سجّاد علیه السلام
۱۲	خطبه‌ی حضرت امام سجّاد علیه السلام
۱۳	خطبه‌های حضرت زینب علیها السلام در بازار کوفه به روایت مرحوم سید بن طاووس
۱۷	خطبه‌ی حضرت زینب علیها السلام در مجلس یزید ملعون
۲۰	زیارت ناحیه‌ی مقدّسه زیارت ناحیه‌ی مقدّسه
۳۷	مصادر زیارت ناحیه‌ی مقدّسه
۳۷	درخت تشیع
۴۰	اشعار راجع به خطبه‌ی حضرت سجّاد علیه السلام
۴۰	خطبه‌ی حضرت سجّاد علیه السلام در مسجد جامع شام
۴۳	خطبه‌ی حضرت سجّاد علیه السلام در مسجد شام
۴۶	خطبه‌ی حضرت سجّاد علیه السلام
۵۰	خطبه‌ی حضرت سجّاد علیه السلام در مسجد جامع شام
۵۴	خطبه‌ی حضرت سجّاد علیه السلام
۵۵	خطبه‌ی حضرت سجّاد علیه السلام در شام خراب
۵۷	خطبه‌ی حضرت سجّاد علیه السلام
۵۹	اشعار راجع به خطبه‌های حضرت زینب علیها السلام

- بحر طویل خطبه‌ی حضرت زینب علیها السلام در کوفه ۵۹
- خطبه خواندن حضرت زینب کبری علیها السلام در مجلس یزید ملعون ۶۰
- فراز نیزه‌ها ۶۲
- حضرت زینب علیها السلام و کوفه و شام ۶۳
- ماه در محاق حضرت زینب علیها السلام ۶۵
- زیارت ناحیه‌ی مقدّسه در قالب نظم ۷۰
- پی‌نوشت ۸۹
- درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان ۹۰

خطبه‌های آتشین

مشخصات کتاب

تدوین: محمد حسین رفوگران
 طراحي، تايپ و صفحه آرايي: جلال کوساری
 ناشر: امور فرهنگی مجتمع فاطمیه‌ی اصفهان
 نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۳۸۸
 تیراژ: ۵۰۰۰ عدد
 قیمت: ۱۵۰۰۰ ریال
 تلفن مرکز پخش: ۰۳۱۱ - ۴۷۰۴۰۸۱
 همراه: ۰۹۱۳۸۱۹۹۱۳۸
 fatemiyeh۱۳۵@Gmail.com

دعای فرج

اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيَّكَ الْحُجَّهَ بْنَ الْحَسَنِ صَيِّمُوا تَكَّ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آبَائِهِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ، وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلَيْئًا وَحَافِظًا، وَقَائِدًا وَنَاصِرًا، وَدَلِيلًا
 وَعَيْنًا حَتَّىٰ تُسَكِّنَهُ أَرْضَكَ طَوْعًا وَتُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

مقدمه

قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «تَكَلَّمُوا تَعْرِفُوا فَإِنَّ الْمَرْءَ مَخْبُوءٌ تَحْتَ لِسَانِهِ». (۱)

حضرت علی بن ابیطالب علیهما السلام فرمودند:

سخن بگویند تا شناخته شوید به درستی که انسان زیر زبان خویش پنهان است.

به عنوان ترجمه‌ی دیگر کلام حضرت، این شعر مناسب است:

تا مرد سخن نگفته باشد عیب و هنرش نهفته باشد

مسلم است که زبان می‌تواند معرف شخصیت انسان در تمام جهات باشد و این مطلب ثابت است که اگر کلام و سخن قابل استفاده برای تمام مردم باشد، برای همیشه در عمر دنیا جاویدان خواهد بود.

کلمات و سخنانی که از حضرات اهل بیت: به ما رسیده چون ارتباط با عالم بالا دارد و به تعبیر قرآن «وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ * إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ» (۲) است در عمق جان افراد تأثیر به‌سزایی داشته و دارد که با مراجعه به تاریخ گذشته می‌توان این مطلب را به اثبات رسانید.

از نمونه کلماتی که هیچ‌گاه در دوران‌های مختلف فراموش نشده خطبه‌ی حضرت زین العابدین امام سجاد علیه السلام در مسجد جامع اموی و خطبه‌های حضرت زینب علیها السلام در کوفه و شام است.

در این جزوه ابتدا عین عبارت خطبه با ترجمه و سپس اشعاری در همین خصوص از شعرای قبل و معاصر آورده شده است.

در آخرین بخش این نوشتار زیارت ناحیه‌ی مقدسه با سند معتبری که مرحوم علامه فقید و دانشمند نامی شیعه مفید رحمه الله

علیه در کتاب مزار خویش نقل کرده‌اند آورده شده‌ست البته غیر از ترجمه‌ی تحت‌اللفظی زیارت، ترجمه‌ی منظوم نیز آورده شده است.

امید است مورد استفاده‌ی همه‌ی دوستان اهل بیت عصمت و طهارت: قرار گیرد.

در پایان از برادر گرامی و مداح محترم اهل بیت: جناب آقای محمد حسین رفوگران به خاطر جمع آوری این کتاب، تقدیر و تشکر می‌گردد و امیدواریم که ران ملخی به پیشگاه حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف باشد و همه از عنایات آن ولی کارخانه‌ی هستی بهره‌مند شویم.

سید محمد قائم فرد

امور فرهنگی مجتمع فاطمیة اصفهان

ذیحجه ۱۴۳۰ هجری قمری

خطبه‌ی حضرت امام سجاد علیه السلام

خطبه‌ی حضرت امام سجاد علیه السلام در مسجد اموی

قَالَ السَّيِّدُ وَ دَعَا يَزِيدُ الْخَاطِبَ وَ أَمَرَهُ أَنْ يَضِعَ عَدَّ الْمِئْبَرِ فَيَذُمَّ الْحُسَيْنَ وَ أَبَاهُ عَلَيْهِمَا السَّلَامَ فَصَبَّ عَدَّ وَ بَالَغَ فِي ذَمِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ عَلَيْهِمَا السَّلَامَ وَ الْمَدْحَ لِمُعَاوِيَةَ وَ يَزِيدَ فَصَاحَ بِهِ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامَ وَ يَلِكُ أَيُّهَا الْخَاطِبُ اشْتَرَيْتَ مَرْضَاءَ الْمَخْلُوقِ بِسَخَطِ الْخَالِقِ فَتَبَوَّأَ مَقْعَدَكَ مِنَ النَّارِ وَ لَقَدْ أَحْسَنَ ابْنُ سِنَانٍ الْخَفَاجِيُّ فِي وَصْفِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِقَوْلِهِ:

أَعْلَى الْمَنَابِرِ تُغْلَبُونَ بِسَبِّهِ

وَ بِسَيْفِهِ نُصِبَتْ لَكُمْ أَعْوَادُهَا

وَ قَالَ صَاحِبُ الْمَنَاقِبِ وَ غَيْرُهُ رَوَى أَنَّ يَزِيدَ لَعَنَهُ اللَّهُ أَمْرَ بِمِئْبَرٍ وَ خَطِيبٍ لِيُخَبِّرَ النَّاسَ بِمَسَاوِي الْحُسَيْنِ وَ عَلِيٍّ عَلَيْهِمَا السَّلَامَ وَ مَا فَعَلَا فَصَبَّ عَدَّ الْخَطِيبُ الْمِئْبَرِ فَحَمِدَ اللَّهُ وَ أَثْنَى عَلَيْهِ ثُمَّ أَكْثَرَ الْوَقِيعَةَ فِي عَلِيٍّ وَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامَ وَ أَطْنَبَ فِي تَقْرِيطِ مُعَاوِيَةَ وَ يَزِيدَ لَعْنَهُمَا اللَّهُ فَذَكَرَهُمَا بِكُلِّ جَمِيلٍ قَالَ فَصَاحَ بِهِ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ وَ يَلِكُ أَيُّهَا الْخَاطِبُ اشْتَرَيْتَ مَرْضَاءَ الْمَخْلُوقِ بِسَخَطِ الْخَالِقِ فَتَبَوَّأَ مَقْعَدَكَ مِنَ النَّارِ ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامَ يَا يَزِيدُ ائْتِنِّي لِي حَتَّى أَضِعَ عَدَّ هَذِهِ الْأَعْوَادَ فَاتَكَلَّمْتُ بِكَلِمَاتٍ لِلَّهِ فِيهِنَّ رِضًا وَ لَهَوْلًا لِي الْجُلَسَاءِ فِيهِنَّ أَجْرٌ وَ ثَوَابٌ قَالَ فَأَبَى يَزِيدُ عَلَيْهِ ذَلِكَ فَقَالَ النَّاسُ يَا أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ائْتِنِّي لِي فَضِعَّ عَدَّ الْمِئْبَرِ فَلَعَلْنَا نَسْمَعُ مِنْهُ شَيْئًا فَقَالَ إِنَّهُ إِنْ صَعِدَ لَمْ يَنْزِلْ إِلَّا بِفَضَّةٍ يَحْتَمِي وَ بِفَضَّةٍ يَحِيهِ آلُ أَبِي سُفْيَانَ فَقِيلَ لَهُ يَا أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ مَا قَدَرُ مَا يُحْسِنُ هَذَا فَقَالَ إِنَّهُ مِنْ أَهْلِ بَيْتٍ قَدْ زُقُوا الْعِلْمَ زَقًا قَالَ فَلَمْ يَزَالُوا بِهِ حَتَّى أَذِنَ لَهُ فَصَعِدَ الْمِئْبَرِ فَحَمِدَ اللَّهُ وَ أَثْنَى عَلَيْهِ ثُمَّ خَطَبَ خُطْبَةً أَبْكَى مِنْهَا الْعُمُومَ وَ أَوْجَلَّ مِنْهَا الْقُلُوبَ ثُمَّ قَالَ:

أَيُّهَا النَّاسُ أُعْطِينَا سِتًّا وَ فَضَّلْنَا بِسَبْعٍ أُعْطِينَا الْعِلْمَ وَ الْحِلْمَ وَ السَّمَاخَةَ وَ الْفَصَاحَةَ وَ الشَّجَاعَةَ وَ الْمَحَبَّةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ وَ فَضَّلْنَا بِأَنَّ مِنَّا النَّبِيَّ الْمُخْتَارَ مُحَمَّدًا وَ مِنَّا الصِّدِّيقَ وَ مِنَّا الطَّيَّارَ وَ مِنَّا أَسَدَ اللَّهِ وَ أَسَدَ رَسُولِهِ وَ مِنَّا سَبْطًا هَذِهِ الْأُمَّةِ مِنْ عَرَفْنِي فَقَدْ عَرَفْنِي وَ مَنْ لَمْ يَعْرِفْنِي أَنْبَأْتَهُ بِحَسْبِي وَ نَسْبِي.

أَيُّهَا النَّاسُ أَنَا ابْنُ مَكَّةَ وَ مِنِّي أَنَا ابْنُ زَهْرَمَ وَ الصَّفَا أَنَا ابْنُ مَنْ حَمَلَ الرُّكْنَ بِأَطْرَافِ الرِّدَا أَنَا ابْنُ خَيْرٍ مِنْ ائْتَزَرَ وَ ائْتَزَدَى أَنَا ابْنُ خَيْرٍ مِنْ ائْتَعَلَ وَ ائْتَعَفَى أَنَا ابْنُ خَيْرٍ مِنْ طَافَ وَ سَبَّحَى أَنَا ابْنُ خَيْرٍ مِنْ حَجَّ وَ لَبَّى أَنَا ابْنُ مَنْ حَمَلَ عَلَى الْبُرَاقِ فِي الْهَوَاءِ أَنَا ابْنُ مَنْ أُسْرِى بِهِ مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى أَنَا ابْنُ مَنْ بَلَغَ بِهِ جَبْرَيْلُ إِلَى سِدْرَةِ الْمُتَنَهَّى أَنَا ابْنُ مَنْ دَنَا فَتَدَلَّى فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى أَنَا ابْنُ مَنْ صَلَّى بِمَلَائِكَةِ السَّمَاءِ أَنَا ابْنُ مَنْ أَوْحَى إِلَيْهِ الْجَبَلُ مَا أَوْحَى أَنَا ابْنُ مُحَمَّدِ الْمُصْطَفَى أَنَا ابْنُ عَلِيٍّ الْمُرْتَضَى أَنَا ابْنُ مَنْ ضَرَبَ خَرَاطِيمَ الْخَلْقِ حَتَّى قَالُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَنَا ابْنُ مَنْ ضَرَبَ بَيْنَ يَدَيْ رَسُولِ اللَّهِ بِسَيْفَيْنِ وَ طَعَنَ بِرُمَحَيْنِ وَ هَاجَرَ الْهَجْرَتَيْنِ وَ بَايَعَ الْبَيْعَتَيْنِ وَ

قَاتِلَ بَيْدِرٍ وَ حَنِينٍ وَ لَمْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ طَرْفَةَ عَيْنٍ أَنَا ابْنُ صَالِحِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَاثِرِ النَّبِيِّينَ وَ قَامِعِ الْمُلْحِدِينَ وَ يَعْسُوبِ الْمُسْلِمِينَ وَ نُورِ الْمُجَاهِدِينَ وَ زَيْنِ الْعَابِدِينَ وَ تَاجِ الْبَكَائِينَ وَ أَضْيَبِ الصَّابِرِينَ وَ أَفْضَلِ الْقَامِرِينَ مِنْ آلِ يَاسِينَ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ أَنَا ابْنُ الْمُؤَيَّدِ بِجَبْرِئِيلِ الْمُنْصُورِ بِمِيكَائِيلَ أَنَا ابْنُ الْمُحَامِي عَنْ حَرَمِ الْمُسْلِمِينَ وَ قَاتِلِ الْمَارِقِينَ وَ النَّاكِثِينَ وَ الْقَاسِطِينَ وَ الْمُجَاهِدِ أَعْدَاءَهُ النَّاصِبِينَ وَ أَفْخَرِ مَنْ مَسَى مِنْ قُرَيْشٍ أَجْمَعِينَ وَ أَوَّلِ مَنْ أَحْبَبَ وَ اسْتَجَابَ لِلَّهِ وَ لِرَسُولِهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ أَوَّلِ السَّابِقِينَ وَ قَاصِمِ الْمُعْتَدِينَ وَ مُيَسِّدِ الْمُشْرِكِينَ وَ سَهْمِ مَنْ مَرَامَى اللَّهُ عَلَى الْمُنَافِقِينَ وَ لِسَانِ حُكْمِهِ الْعَابِدِينَ وَ نَاصِرِ دِينِ اللَّهِ وَ وَلِيِّ أَمْرِ اللَّهِ وَ بَشْتَانِ حُكْمِهِ اللَّهُ وَ عَيْنِهِ عِلْمِهِ سَمِيحِ سَخِيِّ بَهْيٍ بُهْلُولِ زَكِيِّ أَبْطَحِيِّ رَضِيٍّ مَقْدَامِ هُمَامِ صَابِرِ صَوَامِ مَهْدَبِ قَوَامِ قَاطِعِ الْأَصْلَابِ وَ مُفَرِّقِ الْأَحْزَابِ أَرْبَطُهُمْ عِنَانًا وَ أَثْبَتُهُمْ جَنَانًا وَ أَمْضَاهُمْ عَزِيمَةً وَ أَشَدَّهُمْ شَكِيمَةً أَسَدٌ بَاسِلٌ يَطْحَتُهُمْ فِي الْحُرُوبِ إِذَا أزدَلَفَتِ الْأَسِنَّةُ وَ قَرَّبَتِ الْأَعِنَّةُ طَحْنَ الرَّحَى وَ يَذْرُوهُمْ فِيهَا ذَرُوعَ الرِّيحِ الْهَشِيمِ لَيْثُ الْحِجَازِ وَ كَنُشُ الْعِرَاقِ مَكِّيٌّ مَدَنِيٌّ حَيْفِيٌّ عَقَبِيٌّ بَدْرِيٌّ أُحُدِيٌّ شَجْرِيٌّ مُهَاجِرِيٌّ مِنَ الْعَرَبِ سَيِّدُهُمَا وَ مِنَ الْوَعَى لَيْثُهَا وَارِثُ الْمُشْعَرَيْنِ وَ أَبُو السَّبْطَيْنِ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ ذَاكَ جَدِّي عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ ثُمَّ قَالَ أَنَا ابْنُ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ أَنَا ابْنُ سَيِّدَةِ النَّسَاءِ فَلَمْ يَزَلْ يَقُولُ أَنَا أَنَا حَتَّى ضَجَّ النَّاسُ بِالْبُكَاءِ وَ النَّحِيبِ وَ حَشِيَّتِي يُزِيدُ لِعَنَةِ اللَّهِ أَنْ يَكُونَ فِتْنَةً فَأَمَرَ الْمُؤَذِّنَ فَقَطَعَ عَلَيْهِ الْكَلَامَ فَلَمَّا قَالَ الْمُؤَذِّنُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ قَالَ عَلِيُّ لَا شَيْءَ أَكْبَرَ مِنَ اللَّهِ فَلَمَّا قَالَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ شَهِدَ بِهَا شِعْرِي وَ بَشْرِي وَ لَحْمِي وَ دَمِي فَلَمَّا قَالَ الْمُؤَذِّنُ أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ التَّفَّتَ مِنْ فَوْقِ الْمِئْبَرِ إِلَى يَزِيدَ فَقَالَ مُحَمَّدٌ هَذَا جَدِّي أَمْ جَدُّكَ يَا يَزِيدُ فَإِنْ زَعَمْتَ أَنْهُ جَدُّكَ فَقَدْ كَذَبْتَ وَ كَفَرْتَ وَ إِنْ زَعَمْتَ أَنَّهُ جَدِّي فَلَمَّ قَتَلْت عِزَّتَهُ قَالَ وَ فَرَغَ الْمُؤَذِّنُ مِنَ الْأَذَانِ وَ الْإِقَامَةِ وَ تَقَدَّمَ يَزِيدُ فَصَلَّى صِلَاةَ الظُّهْرِ قَالَ وَ رَوَى أَنَّهُ كَانَ فِي مَجْلِسِ يَزِيدَ هَذَا حَبْرٌ مِنْ أَحْبَابِ الْيَهُودِ فَقَالَ مَنْ هَذَا الْعَلَامُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ قَالَ هُوَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ قَالَ فَمَنْ الْحُسَيْنِ قَالَ ابْنُ عَلِيٍّ قَالَ أَبُو طَالِبٍ قَالَ فَمَنْ أُمُّهُ قَالَ أُمُّهُ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ فَقَالَ الْحَبْرُ يَا سُبْحَانَ اللَّهِ فَهَذَا ابْنُ بِنْتِ نَبِيِّكُمْ قَتَلْتُمُوهُ فِي هَذِهِ الشُّرْعَةِ بِسَبْإِ مَا حَلَفْتُمُوهُ فِي ذُرِّيَّتِهِ وَ اللَّهِ لَوْ تَرَكَ فِيْنَا مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ سِبْطًا مِنْ صُلْبِهِ لَطَنْنَا أَنَا كُنَّا نَعْبُدُهُ مِنْ دُونِ رَبَّنَا وَ أَنْتُمْ إِنَّمَا فَارَقَكُم نَبِيِّكُمْ بِالْأَمْسِ فَوُتِبْتُمْ عَلَى آئِنِهِ فَقَتَلْتُمُوهُ سَوْءَةً لَكُمْ مِنْ أُمَّةٍ قَالَ فَمَرَّ بِهِ يَزِيدُ لِعَنَةِ اللَّهِ فَوَجَّعَ فِي حَلْقِهِ ثَلَاثًا فَمَامَ الْحَبْرُ وَ هُوَ يَقُولُ إِنْ شِئْتُمْ فَاضْرِبُونِي وَ إِنْ شِئْتُمْ فَاقْتُلُونِي أَوْ فَذَرُونِي فَإِنِّي أَجِدُ فِي التَّوْرَةِ أَنَّ مَنْ قَتَلَ ذُرِّيَّةَ نَبِيِّ لَا يَزَالُ مَلْعُونًا أَبَدًا مَا بَقِيَ فَإِذَا مَاتَ يُصَلِّيهِ اللَّهُ نَارَ جَهَنَّمَ (۳).

سید بن طاوس می نویسد:

یزید ملعون خطیب را دستور داد تا بر فراز منبر رود، امام حسین و پدرش علیهما السلام را مذمت نماید. آن خطیب نابکار بر فراز منبر رفت و راجع به مذمت حضرت علی بن ابیطالب و امام حسین علیهما السلام و مدح معاویه ملعون و یزید مبالغه کرد.

حضرت امام زین العابدین علیه السلام به او فریاد زده و فرمودند:

ای خطیب، وای بر تو! رضایت مخلوق را به وسیلهی سخط و غضب خالق خریدی. جایگاه تو پر از آتش خواهد شد. حقا که ابن سنان خفاجی در وصف حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام نیکو سروده و گفته:

أَعْلَى الْمَنَابِرِ تُغْلِبُونَ بِسَبِّهِ

وَ بِسَيْفِهِ نُصِبَتْ لَكُمْ أَعْوَادُهَا

یعنی آیا جا دارد که بر فراز منبرها علناً به علی علیه السلام ناسزا بگوئید، در صورتی که چوب‌های این منبرها به وسیلهی شمشیر علی علیه السلام برای شما نصب شده است.

صاحب کتاب مناقب و غیره می نویسد:

روایت شده یزید ملعون منبر و خطیبی را خواست تا بدر رفتاری امام حسین علیه السلام و حضرت امیر علیه السلام را با کارهایی که کردند برای مردم شرح دهد. خطیب پس از اینکه بر فراز منبر رفت و حمد و ثنای خدای را به جای آورد فوق العاده از حضرت امیر و امام حسین علیهما السلام غیبت و بدگویی کرد و نسبت به بزرگداشت معاویه و یزید ملعون سخن طولانی گفت و ایشان را به هر

عمل نیکویی نسبت داد.

حضرت علی بن الحسین علیهما السلام بر آن خطیب فریاد زده و فرمودند:

ای خطیب، وای بر تو! رضایت مخلوق را به وسیله‌ی غضب خالق خریدی. جایگاه تو پر از آتش خواهد شد.

سپس حضرت سجاد علیهما السلام فرمودند:

ای یزید! به من اجازه بده تا بالای این منبر بروم و سخنانی بگویم که خدا راضی و برای اهل این مجلس اجر و ثوابی داشته باشد

یزید این پیشنهاد را نپذیرفت. مردم به یزید ملعون گفتند:

یا امیرالمؤمنین! به وی اجازه بده تا بر فراز منبر رود، شاید مطلبی را از او بشنویم؟ یزید ملعون گفت:

اگر این مرد بر فراز منبر رود تا من و آل ابوسفیان را مفتضح نکند فرود نخواهد آمد. به یزید گفته شد:

سخنرانی او هر چند خوب باشد چندان قدرت و قابلیت ندارد. یزید گفت:

این شخص از اهل بیت است که علم را از شیرخوارگی به نحو مخصوصی آموخته‌اند. مردم همچنان از یزید ملعون این تقاضا را

می‌کردند تا اجازه داد.

حضرت سجاد علیه السلام پس از اینکه بر فراز منبر رفت و حمد و ثنای خدا را به جای آورد، یک نوع سخنرانی نمود که چشم

عموم مردم گریان و قلب آنان ترسان شد.

سپس فرمود:

ای مردم! خداوند به ما شش خصلت عطا فرموده و ما را به هفت ویژگی بر دیگران فضیلت بخشیده است، به ما ارزانی داشت علم،

بردباری، سخاوت، فصاحت، شجاعت و محبت در قلوب مؤمنین را، و ما را بر دیگران برتری داد به اینکه پیامبر بزرگ اسلام صلی

الله علیه و آله و سلم، صدیق (امیرالمؤمنین علی علیه السلام)، جعفر طیار، شیر خدا و شیر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

(حمزه)، و امام حسن و امام حسین علیهما السلام دو فرزند بزرگوار رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را از ما قرار داد (۴). (با

این معرفی کوتاه) هر کس مرا شناخت که شناخت، و برای آنان که مرا نشناختند با معرفی پدران و خاندانم خود را به آنان

می‌شناسانم.

ای مردم! من فرزند مگه و منایم، من فرزند زمزم و صفایم، من فرزند کسی هستم که حجر الأسود را با ردای خود حمل و در جای

خود نصب فرمود، من فرزند بهترین طواف و سعی کنندگانم، من فرزند بهترین حج کنندگان و تلبیه گوینان هستم، من فرزند آنم

که بر براق سوار شد، من فرزند پیامبری هستم که در یک شب از مسجد الحرام به مسجد الاقصی سیر کرد، من فرزند آنم که

جبرئیل او را به سدره المنتهی برد و به مقام قرب ربوبی و نزدیکترین جایگاه مقام باری تعالی رسید، من فرزند آنم که با ملائکه‌ی

آسمان نماز گزارد، من فرزند آن پیامبرم که پروردگار بزرگ به او وحی کرد، من فرزند محمد مصطفی و علی مرتضایم، من فرزند

کسی هستم که بینی گردنکشان را به خاک مالید تا به کلمه‌ی توحید اقرار کردند.

من پسر آن کسی هستم که برابر پیامبر با دو شمشیر و با دو نیزه می‌رزمید، و دو بار هجرت و دو بار بیعت کرد، و در بدر و حنین با

کافران جنگید، و به اندازه‌ی چشم بر هم زدنی به خدا کفر نورزید، من فرزند صالح مؤمنان و وارث انبیاء و از بین برنده‌ی مشرکان

و امیر مسلمانان و فروغ جهادگران و زینت عبادت کنندگان و افتخار گریه کنندگانم، من فرزند بردبارترین بردباران و افضل

نماز گزاران از اهل بیت پیامبر هستم، من پسر آنم که جبرئیل او را تأیید و میکائیل او را یاری کرد، من فرزند آنم که از حرم

مسلمانان حمایت فرمود و با مارقین و ناکثین و قاسطین جنگید و با دشمنانش مبارزه کرد، من فرزند بهترین قریشم، من پسر اولین

کسی هستم از مؤمنین که دعوت خدا و پیامبر را پذیرفت، من پسر اول سبقت گیرنده‌ی در ایمان و شکننده‌ی کمر متجاوزان و از

میان برنده‌ی مشرکانم، من فرزند آنم که به مثابه تیری از تیرهای خدا برای منافقان و زبان حکمت عباد خداوند و یاری کننده دین

خدا و ولی امر او، و بوستان حکمت خدا و حامل علم الهی بود.

او جوانمرد، سخاوتمند، نیکو چهره، جامع خیرها، سید، بزرگوار، ابطحی، راضی به خواست خدا، پیشگام در مشکلات، شکیبا، دائماً روزه‌دار، پاکیزه از هر آلودگی و بسیار نمازگزار بود. او رشته اصلاب دشمنان خود را از هم گسیخت و شیرازه‌ی احزاب کفر را از هم پاشید. او دارای قلبی ثابت و قوی و اراده‌ای محکم و استوار و عزمی راسخ بود و همانند شیری شجاع که وقتی نیزه‌ها در جنگ به هم در می‌آمیخت آنها را همانند آسیا خرد و نرم و بسان باد آنها را پراکنده می‌ساخت. او شیر حجاز و آقا و بزرگ عراق است که مکی و مدنی و خیفی و عقبی و بدری و احدی و شجری و مهاجری (۵) است، که در همه‌ی این صحنه‌ها حضور داشت. او سید عرب است و شیر میدان نبرد و وارث دو مشعر (۶)، و پدر دو فرزند:

حسن و حسین. آری او، همان او (که این صفات و ویژگیهای ارزنده مختص اوست) جدّم علی بن ابیطالب علیه السلام است. آنگاه فرمود:

من فرزند فاطمه‌ی زهرا علیها السلام بانوی بانوان جهانم و آنقدر به این حماسه‌ی مفاخره آمیز ادامه داد که شیون مردم به گریه بلند شد! یزید بیمناک شد و برای آنکه مبدا انقلابی صورت پذیرد به مؤذن دستور داد تا اذان گوید تا بلکه امام سجاد علیه السلام را به این نیرنگ ساکت کند!! مؤذن برخاست و اذان را آغاز کرد، همین که گفت:

الله اکبر، امام سجاد علیه السلام فرمود:

چیزی بزرگتر از خداوند وجود ندارد و چون گفت:

«اشهد ان لا اله الا الله»، امام علیه السلام فرمود:

موی و پوست و گوشت و خونم به یکتایی خدا گواهی می‌دهد و هنگامی که گفت:

«اشهد ان محمدا رسول الله»، امام علیه السلام به جانب یزید روی کرد و فرمود:

این محمّد که نامش برده شد، آیا جدّم من است و یا جدّم تو؟! اگر ادّعا کنی که جدّم توست پس دروغ گفتی و کافر شدی، و اگر جدّم من است چرا خاندان او را کشتی و آنان را از دم شمشیر گذراندی؟! سپس مؤذن بقیه اذان را گفت و یزید پیش آمد و نماز ظهر را گزارد (۷).

در نقل دیگری آمده‌ست که: چون مؤذن گفت:

«اشهد ان محمدا رسول الله»، امام سجاد علیه السلام عمامه خویش از سر برگرفته و به مؤذن فرمود:

تو را به حقّ این محمّد که لحظه‌ای درنگ کن، آنگاه روی به یزید کرده و فرمود:

ای یزید! این پیغمبر، جدّم من است و یا جدّم تو؟ اگر گویی جدّم من است، همه می‌دانند که دروغ می‌گویی، و اگر جدّم من است پس چرا پدر مرا از روی ستم کشتی و مال او را تاراج کردی و اهل بیت او را به اسارت گرفتی؟! این جملات را فرمود و دست برد و گریبان چاک زد و گریست و فرمود:

به خدا سوگند اگر در جهان کسی باشد که جدّش رسول خداست، آن منم، پس چرا این مرد، پدرم را کشت و ما را مانند رومیان اسیر کرد؟! آنگاه فرمود:

ای یزید! این جنایت را مرتکب شدی و باز می‌گویی: محمّد رسول خداست؟! و روی به قبله می‌ایستی؟! وای بر تو! در روز قیامت جدّم و پدر من دشمن تو هستند. پس یزید فریاد زد که مؤذن اقامه بگوید! در میان مردم هیاهویی برخاست، بعضی نماز گزاردند و گروهی نماز نخوانده پراکنده شدند (۸).

و در نقل دیگری آمده‌ست که امام سجاد علیه السلام فرمودند:

من فرزند حسین شهید کربلایم، من فرزند علی مرتضی و فرزند محمّد مصطفی و پسر فاطمه‌ی زهرایم، و فرزند خدیجه‌ی کبرایم،

من فرزند سدره المنتهی و شجره‌ی طوبایم، من فرزند آنم که در خون آغشته شد، و پسر آنم که پریان در ماتم او گریستند، و من فرزند آنم که پرندگان در ماتم او شیون کردند.

بازتاب خطبه‌ی حضرت امام سجاد علیه السلام

هنگامی که امام سجاد علیه السلام آن خطبه رسا را ایراد فرمودند، مردم حاضر در مسجد را سخت تحت تأثیر قرار داده و انگیزه‌ی بیداری را در آنان برانگیختند و به آنان جرأت و جسارت بخشیدند. یکی از علمای بزرگ یهود که در مجلس یزید حضور داشت، از یزید پرسید:

این نوجوان کیست؟!

یزید ملعون گفت:

علی بن الحسین است. سؤال کرد:

حسین کیست؟

یزید گفت:

فرزند علی بن ابیطالب است.

باز پرسید:

مادر او کیست؟

یزید ملعون گفت:

دختر محمد صلی الله علیه و آله و سلم.

یهودی گفت:

سبحان الله!! این فرزند دختر پیامبر شماست که او را کشته‌اید؟! شما چه جانشین بدی برای فرزندان رسول خدا بودید؟! به خدا سوگند که اگر پیامبر ما موسی بن عمران در میان ما فرزندی می گذاشت، ما گمان می کردیم که او را تا سر حد پرستش باید احترام کنیم، و شما دیروز پیامبرتان از دنیا رفت و امروز بر فرزند او شوریده و او را از دم شمشیر خود گذرانید؟! وای بر شما امت!!

یزید در خشم شد و فرمان داد تا او را بزنند، آن عالم بزرگ یهودی به پای خاست در حالی که می گفت:

اگر می خواهید مرا بکشید، باکی ندارم! من در تورات یافته‌ام کسی که فرزند پیامبر را می کشد او همیشه ملعون خواهد بود و جایگاه او در آتش جهنم است (۹).

سپس یزید دستور داد تا سر مقدس امام حسین علیه السلام را بر سر درب کاخ خود بیاویزند.

هند دختر عبد الله بن عامر همسر یزید، چون شنید که یزید سر امام حسین علیه السلام را بر سر در خانه‌اش آویخته است، پرده‌ای که یزید را از حرمسرای او جدا می کرد، پاره کرد و بدون روسری به سوی یزید دوید، در آن هنگام یزید در مجلس عمومی نشسته بود، هند به یزید گفت:

ای یزید! سر فرزند فاطمه دختر رسول خدا باید بر سر در خانه من آویخته شود؟! یزید از جای خود برخاست و او را پوشاند و گفت: آری برای حسین علیه السلام ناله کن! و بر فرزند دختر پیامبر اشک بریز! که همه‌ی قبیله‌ی قریش بر او گریه می کنند! عیب‌الله بن زیاد در کشتن او شتاب کرد که خدا او را بکشد! (۱۰)

خطبه‌ی حضرت امام سجاد علیه السلام

خطبه‌های حضرت زینب علیها السلام در بازار کوفه به روایت مرحوم سید بن طاووس:

قَالَ بَشِيرُ بْنُ خُرَيْمِ الْأَسَدِيُّ وَنَظَرْتُ إِلَى زَيْنَبَ بِنْتِ عَلِيٍّ يَوْمَئِذٍ وَ لَمْ أَرَ حَفْرَةً وَاللَّهِ أَنْطَقَ مِنْهَا كَأَنَّهَا تَفْرَعُ مِنْ لِسَانِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَقَدْ أَوْمَأَتْ إِلَى النَّاسِ أَنْ اسْكُتُوا فَازْتَدَّتِ الْأَنْفَاسُ وَ سَكَتَتِ الْأَجْرَاسُ ثُمَّ قَالَتْ: الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ عَلَى أَبِي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ الْأَخْيَارِ أَمَا بَعِيدُ يَا أَهْلَ الْكُوفَةِ يَا أَهْلَ الْخُتْلِ وَالْعُدْرِ أَتَبْكُونَ فَلَا رَقَاتِ الدَّمْعِ وَلَا هَدَاتِ الرَّثَةِ إِنَّمَا مَثَلُكُمْ كَمَثَلِ الَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعِيدٍ قُوَّةً أَنْكَانًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَلَا وَ هَلْ فِيكُمْ إِلَّا الصَّلْفُ وَالنُّطْفُ وَالصَّدْرُ الشَّنْفُ وَ مَلَقُ الْإِمَاءِ وَ غَمَزُ الْأَعْيَادِ أَوْ كَمَرَعِي عَلَى دِمْنِهِ أَوْ كَفِضِهِ عَلَى مَلْحُودِهِ أَلَا- سَاءَ مَا قَدَمْتُمْ لَكُمْ أَنْفُسِكُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَ فِي الْعَذَابِ أَنْتُمْ خَالِدُونَ أَوْ تَبْكُونَ وَ تَتَّحِبُونَ إِيَّيَّ وَ اللَّهُ فَابْكُوا كَثِيرًا وَ اضْحَكُوا قَلِيلًا فَلَقَدْ ذَهَبْتُمْ بِعَارِهَا وَ شِنَارِهَا وَ لَنْ تَرْحُضُوهَا بِغَسَلٍ بَعْدَهَا أَبَدًا وَ أَنِّي تَرْحُضُونَ قَتْلَ سَيْلِيلِ خَاتَمِ الثُّبُوءِ وَ مَعْدِنِ الرَّسَالَةِ وَ سَيِّدِ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَ مَلَاذِ خَيْرَتِكُمْ وَ مَفْزَعِ نَازِلَتِكُمْ وَ مَنَارِ حُجَّتِكُمْ وَ مَدْرَةِ سُنَّتِكُمْ أَلَا سَاءَ مَا تَزْرُونَ وَ بَعِيدًا لَكُمْ وَ سَيِّئًا فَلَقَدْ حَابَ السَّعْيُ وَ تَبَّتِ الْأَيْدِي وَ حَسِرَتِ الصَّفْقَةُ وَ بُوِثْتُمْ بِغَضَبِ مِنَ اللَّهِ وَ ضُرِبَتْ عَلَيْكُمْ الذَّلَّةُ وَ الْمَسْكَنَةُ وَ يَلِكُمْ يَا أَهْلَ الْكُوفَةِ أَنْ تَدْرُونَ أَيْ كَيْدِ لِرَسُولِ اللَّهِ فَرَيْتُمْ وَ أَيْ كَرِيمِهِ لَهُ أَبْرَزْتُمْ وَ أَيْ دَمٍ لَهُ سَفَكْتُمْ وَ أَيْ حُرْمَةِ لَهُ أَنْتَهَكْتُمْ وَ لَقَدْ جِئْتُمْ بِهَا صَلْعَاءَ عُنُقَاءَ سَوَاءَ فَمَعَاءَ وَ فِي بَعْضِهَا حَرْقَاءَ شَوْهَاءَ كَطِلَاعِ الْأَرْضِ أَوْ مِلْءِ السَّمَاءِ أَفَعَجِبْتُمْ أَنْ مَطَرَتِ السَّمَاءُ دَمًا وَ لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَى وَ أَنْتُمْ لَا تُنْصَرُونَ فَلَا يَسْتَخَفُّكُمْ الْمَهْلُ فَإِنَّهُ لَا يَحْفِزُهُ الْبِدَارُ وَ لَا يُخَافُ قُوَّةُ النَّارِ وَ إِنَّ رَبَّكُمْ لِبَالِمِزَادٍ.

قَالَ الرَّاوي: فَوَاللَّهِ لَقَدْ رَأَيْتُ النَّاسَ يَوْمَئِذٍ حَيَارَى يَبْكُونَ وَ قَدْ وَضَعُوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَ رَأَيْتُ شَيْخًا وَاقِفًا إِلَى جَنْبِي يَبْكِي حَتَّى اخْضَلَّتْ لِحْيَتُهُ وَ هُوَ يَقُولُ بِأَبِي أَنْتُمْ وَ أُمِّي كُهُولُكُمْ خَيْرُ الْكُهُولِ وَ شَبَابُكُمْ خَيْرُ الشَّبَابِ وَ نِسَاؤُكُمْ خَيْرُ النِّسَاءِ وَ نَسْلُكُمْ خَيْرُ نَسْلِ لَا يُخْزَى وَ لَا يُبْزَى (۱۱).

بشیر بن خزیم اسدی گوید:

حضرت زینب علیها السلام دختر حضرت علی علیه السلام در آن روز که به سخن پرداخت دیدم و ندیدم زنی با حیا و عقیفه‌ای را که سخنورتر از او باشد، گویی از لسان امیرالمؤمنین علی علیه السلام است که سخن می‌گوید، آن زن اشارتی به مردم کرد و فرمود: خاموش باشید، نفس‌های مردم در سینه‌ها حبس و جرس‌ها از صدا افتادند، بعد فرمود:

حمد و ستایش مر خدای راست و درود بر جدم محمد و آل اخیار و طیبین او:.

اما بعد. ای اهل کوفه! ای اهل نیرنگ و بی‌وفائی! آیا می‌گریید؟! هرگز اشک شما پایان‌پذیرفته ناله‌تان فرو ننشیند، همانا مثل شما مثل آن زنی‌ست که تافته خود را واتابیده، که همواره سوگندهایتان را وسیله‌ی درآمد بین خود قرار می‌دهید.

آیا در شما جز چاپلوسی و آلودگی به تباهی، و ارتجاع و کینه‌توزی، و تملقی چون تملق کنیزان، و رنج و درد دشمنان است؟! یا در میان شما چراگاهی به گستره‌ی یک خرابه یا قطعه نقره‌ای که در لحد گوری نهفته می‌باشید؟ چه چیز بدی نفس شما از پیش فرستاده که خشم خدا را بر شما فرود آورده و جاودانه در عذاب خواهید بود.

آیا می‌گریید و ناله از جگر برمی‌آورید؟! آری به خدا که باید بسیار بگریید و کم بخندید، حقا که همه‌ی عار و ننگ‌ها را با خود بردید (برای خود جمع کردید) که هرگز تکه‌های این عار و ننگ را شستشو نتوانید داد، چگونه می‌توانید خون زاده‌ی خاتم نبوت و معدن رسالت و سید جوانان بهشت، و پناه نیکان، و فریادرس محرومان، و منار حجت بر شما و جریان بخش سنت خود را بشوید. چه گناه سنگینی را به دوش گرفتید، دوری و تباهی از آن شما باد، تلاش شما زیانبار، دست‌هایتان بریده، و کالایتان قرین خسران باد، به خشم خدا بازگشت نموده، و داغ ذلت و بیچارگی بر شما نهاده شد. وای بر شما ای کوفیان، آیا می‌دانید که چه جگری از رسول الله را پاره پاره کردید؟ و چه زنان گرامی از پیامبر را از پرده بیرون کشیدید، و چه خونی از پیامبر را ریخته، و چه حرمت او را دریدید؟! حقا که چه بلاها و سختی سیاه و ناگواری را دامن زدید! در روایتی آمده:

به زشتی و حماقتی به پهنای برجستگی‌های زمین و آسمان روی آوردید. آیا به شگفت آمدید از این که آسمان خون بارید، و هر

آینه عذاب آخرت خوارکننده‌تر است و شما یاری نمی‌شوید، این مهلت (اندک) را خفیف می‌پندارید، خونخواهی دستخوش از دست رفتن نشود و خدا و پروردگارتان در کمینگاه است.

راوی گوید:

به خدا سوگند، مردم را می‌دیدم که چون سرگشتگان می‌گریستند و دست‌ها را بر دهانهایشان نهاده بودند. پیرمردی را دیدم که در کنارم ایستاده می‌گریست و ریش وی از اشکش خیس شده بود و می‌گفت:

پدر و مادرم فدایتان، پیران شما بهترین پیران، جوانانتان بهترین جوانان و زنانان بهترین زنان، و نسل شما بهترین نسلهایند، و هرگز خوار نگردیده کسی را توان برابری با شما نیست (۱۲).

خطبه‌ی حضرت زینب علیها السلام در بازار کوفه به روایت علامه طبرسی:

عَنْ حَدِيثِ بْنِ شَرِيكِ الْأَسَدِيِّ قَالَ:

لَمَّا أَتَى عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ زَيْنُ الْعَابِدِينَ بِالنُّسُوءِ مِنْ كَوْبَلَاءَ وَكَانَ مَرِيضاً وَإِذَا نِسَاءُ أَهْلِ الْكُوفَةِ يَنْتَدِبْنَ مُسْتَقَقَاتِ الْجُبُوبِ وَالرِّجَالُ مَعَهُنَّ يَبْكُونَ.

فَقَالَ زَيْنُ الْعَابِدِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِصَوْتٍ ضَعِيفٍ وَقَدْ نَهَكَتُهُ الْعِلَّةُ إِنَّ هَؤُلَاءِ يَبْكُونَ عَلَيْنَا فَمَنْ قَتَلَنَا غَيْرَهُمْ؟ فَأَوَمَّتْ زَيْنَبُ بِنْتُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ إِلَى النَّاسِ بِالسُّكُوتِ قَالَ حَدِيثُ الْأَسَدِيِّ لَمْ أَرِ وَاللَّهِ خَفِرَةً قَطُّ أَنْطَقَ مِنْهَا كَأَنَّهَا تَنْطِقُ وَتَفْرِغُ عَلَى لِسَانِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَقَدْ أَشَارَتْ إِلَى النَّاسِ بِأَنَّ أَنْصَبُوا فَارْتَدَّتِ الْأَنْفَاسُ وَسَكَتَتِ الْأَجْرَاسُ ثُمَّ قَالَتْ بَعْدَ حَمْدِ اللَّهِ تَعَالَى وَالصَّلَاةِ عَلَى رَسُولِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ أَمَا بَعْدُ يَا أَهْلَ الْكُوفَةِ يَا أَهْلَ الْحَتْلِ وَالْعُدْرِ وَالْحَذَلِ أَلَا فَلَا رَقَاتِ الْعَبْرَةَ وَلَا هِدَاةِ الرَّفْرَةِ إِنَّمَا مَثَلُكُمْ كَمَثَلِ النَّبِيِّ نَقَصَتْ غَزَلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةِ أَنْكَائِهَا تَتَخَذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ هَلْ فِيكُمْ إِلَّا الصَّلَفُ وَالْعُجْبُ وَالشَّنْفُ وَالْكَذِبُ وَمَلَأَ الْأَمَاءُ وَعَفَّرُ الْأَعْدَاءُ أَوْ كَمَزَعِي عَلَى دِمْنَةٍ أَوْ كَفَضُهُ عَلَى مَلْحُودَةٍ أَلَا بئسَ مَا قَدَمْتُ لَكُمْ أَنْفُسِكُمْ أَنْ سَخَطَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَفِي الْعَذَابِ أَنْتُمْ خَالِدُونَ أ تَبْكُونَ أَخِي أَحِبُّ وَاللَّهِ فَابْكُوا فَبَائِكُمْ أَخْرَى بِالْبُكَاءِ فَابْكُوا كَثِيراً وَاضْحَكُوا قَلِيلاً فَقَدْ أَبْلَيْتُمْ بَعَارِهَا وَمَنَيْتُمْ بِشَنَارِهَا وَلَنْ تَرَحُّصُوهَا أَبِداً وَأَنْتِي تَرَحُّصُونَ قُبُلَ سَلِيلِ خَاتَمِ الثُّبُوءِ وَمَعِيدِ الرِّسَالَةِ وَسَيِّدِ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَمَلَأْ حَزْبِكُمْ وَمَعَاذِ حَزْبِكُمْ وَمَقَرُّ سَلْمِكُمْ وَآسَى كَلِمِكُمْ وَمَفْرَعُ نَارَلَيْتِكُمْ وَالْمَرْجِعُ إِلَيْهِ عِنْدَ مُقَاتَلَيْتِكُمْ وَمَدْرَةُ حُجَجِكُمْ وَمَنَارُ مَحَجَجِكُمْ أَلَا سَاءَ مَا قَدَمْتُ لَكُمْ أَنْفُسِكُمْ وَسَاءَ مَا تَزْرُونَ لِيَوْمِ بَعْنِكُمْ فَتَعَسَا تَعَسَا وَنَكَسَا نَكَسَا لَقَدْ خَابَ السَّعْيُ وَتَبَّتِ الْأَيْدِي وَخَسِرَتِ الصَّفْفَةُ وَبُوتُمْ بِغَضَبِ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْكُمْ الدَّلَّةُ وَالْمَسِيكَةُ أَتَدْرُونَ وَيَلِكُمْ أَيُّ كَبِدٍ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَارْتَمْتُمْ وَأَيُّ عَهْدٍ نَكَّسْتُمْ وَأَيُّ كَرِيمَةٍ لَهُ أَبْرَزْتُمْ وَأَيُّ حُرْمَةٍ لَهُ هَتَكْتُمْ وَأَيُّ دَمٍ لَهُ سَفَكْتُمْ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئاً إِذَا تَكَادَ السَّمَاوَاتُ يَنْفَطِرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَيْدًا لَقَدْ جِئْتُمْ بِهَا شَوْهَاءَ صَلْعَاءَ عُنُقَاءَ سَوْدَاءَ فِقْمَاءَ خَرْفَاءَ كَطَّلَاعِ الْأَرْضِ أَوْ مِلءِ السَّمَاءِ أَفَعَجِبْتُمْ أَنْ تُمَطَّرَ السَّمَاءُ دَمًا وَلِعَذَابِ الْأَخْرَةِ أَخْرَى وَهُمْ لَا يُنْصِرُونَ فَلَا يَسِيخَفَنَّكُمْ الْمَهْلُ فَإِنَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَا يُخْفِرُهُ الْبِدَارُ وَلَا يُخَشِي عَلَيْهِ قُوَّةَ النَّارِ كَلَّا إِنَّ رَبَّكَ لَنَا وَلَهُمْ لِبَالِمِرْصَادٍ ثُمَّ أَنْشَأَتْ تَقُولُ عَلَيْهَا

السلام

مَاذَا تَقُولُونَ إِذْ قَالَ النَّبِيُّ لَكُمْ

مَاذَا صَنَعْتُمْ وَأَنْتُمْ آخِرُ الْأُمَّةِ

بِأَهْلِ بَيْتِي وَأَوْلَادِي وَتَكْرِمَتِي

مِنْهُمْ أُسَارَى وَمِنْهُمْ ضَرْجُوا بِدَمٍ

مَا كَانَ ذَاكَ جَزَائِي إِذْ نَصَحْتُ لَكُمْ

أَنْ تَخْلِفُونِي بِسُوءٍ فِي ذَوِي رَحِمِي

إِنِّي لَأَخْشَى عَلَيْكُمْ أَنْ يَحُلَّ بِكُمْ

مِثْلُ الْعَذَابِ الَّذِي أُوْدِيَ عَلَيَّ إِرْمٍ
 ثُمَّ وَلَّتْ عَنْهُمْ قَمَالَ حَزِيمٌ فَرَأَيْتَ النَّاسَ حَيَارَى قَدْ رَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ فَالْتَمَتَ إِلَى شَيْخٍ فِي جَانِبِي يَبْكِي وَ قَدْ اخْضَلَّتْ لِحْيَتُهُ
 بِالْبُكَاءِ وَيَدُهُ مَرْفُوعَةٌ إِلَى السَّمَاءِ وَ هُوَ يَقُولُ بِأَبِي وَ أُمِّي كُھُولُهُمْ خَيْرٌ كُھُولٍ وَ نِسَاؤُهُمْ خَيْرٌ نِسَاءٍ وَ شَبَابُهُمْ خَيْرٌ شَبَابٍ وَ نَسْلُهُمْ نَسْلٌ
 كَرِيمٌ وَ فَضْلُهُمْ فَضْلٌ عَظِيمٌ ثُمَّ أَنْشَدَ:
 كُھُولُكُمْ خَيْرُ الْكُھُولِ وَ نَسْلُكُمْ
 إِذَا عُدَّ نَسْلٌ لَّا يَبُورُ وَ لَّا يَخْزِي

فَقَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ يَا عَمَّةُ اسْكَبِي فِي الْبَاقِي مِنَ الْمَاضِي اِعْتِبَارًا وَ أَنْتِ بِحَمْدِ اللَّهِ عَالِمَةٌ غَيْرٌ مُعَلِّمَةٌ فَهَمَّةٌ غَيْرٌ مُفَهِّمَةٌ إِنَّ الْبُكَاءَ وَ
 الْخِينِ لَّا يَزِيدَانِ مَنْ قَدْ أَبَادَهُ الدَّهْرُ فَسَكَتَتْ ثُمَّ نَزَلَ عَلَيْهَا السَّلَامُ وَ ضَرَبَ فُشْطَاطَهُ وَ أَنْزَلَ نِسَاءَهُ وَ دَخَلَ الْفُشْطَاطَ (۱۳).

از حدیث بن شریک اسدی منقول و مروی است: چون حضرت امام الشہید ابی عبد اللہ الحسین علیہ السلام به درجه‌ی شہادت رسیدند امام زین العابدین علیہ السلام با نسوان از کربلاء به کوفه آمدند. در آن خلاصه و زبده دودمان رفیع البیان امیرالمؤمنین حیدر علیہ السلام مریض و محموم و با شداید هموم و مغموم بوده و همان که به سعادت و اقبال داخل شهر کوفه گردیدند. مردان و زنان در جلوی خدمتکاران ایشان به غایت گریان و نالان و گریان جامه‌ها تا دامن چاکها گردیده و اعلیایه و احسیناه گویان دوان دوان می‌رفتند.

چون آن ولی حضرت امام العابدین علیہ السلام از بیماری در نهایت ضعف بوده به آوای حزین چنین فرمودند:
 این جماعت برای ما گریان و نالانند پس ما را به غیر ایشان که به قتل رسانید و کدام طایفه ما را چنین بی‌سرانجام گردانید در آن حال زینب بنت علی بن ابی طالب علیهما السلام روی مبارک به جانب آن طایفه آورده ایماء به سکوت نمودند.
 حدیث اسدی گوید:

وَاللَّهِ بِهِ خَدَايَ عَالَمٍ مَرَاقِسُ اسْتِ كَمَا أَنْجَحَ مِنْهُ أَنْ بَعْضُهُ حَيْدَرٌ كَرَّارٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَسْمُوعٌ مِي شَدَّ كَوْثِيَا مِنْ نَطَقٍ وَ بِيَانِ حَضْرَتِ
 اميرالمؤمنين علي بن ابي طالب الملك المنان عليه السلام مسموع مردمان می‌گردید.

حضرت زینب علیها السلام اشارت نمودند به مردمان که گوش به سخنان ایشان نمایند لهذا مردم نفس و دم درکشیدند و جرس را آواز مقطوع گردانیدند.

بعد از آن فرمودند:

بعد حمد ایزد متان و شکر و ثنای ذات قادر سبحان و صلوات و سلام بر رسول او محمد و آل ایشان که امنای دین و حافظ شرع مبین‌اند.

ای اهل کوفه و اهل حیل و مکر و اهل خذلان و غدر، الحال این قطرات عبرت و این صوت گریه از روی ریا و سمعه از برای چه و اظهار حزن و الم و اهراق آب چشم از جهت کدام مردم است؟

اگر به واسطه‌ی اهل بیت رسول الله است هر احدی بر مکر و غدر شما اهل کوفه مطلع و مخبر است که شما بعد از عهد و میثاق و ارسال مکاتبات، و مراسلات به نزد آن سبط سید البریات مکرر آن حضرت اعتماد به قول و فعل شما ننمود تا آنکه عهد و بیعت از شما گرفته آن را به سوگند غلاظ و شداد مؤکد فرمود مع هذا شما بر عهد و قول خود وفا ننمودید و این عمل شنیع و فعل منیع ظاهر نمودید. مثل شما مثل آن زنی است که صبح تا شام کارش خرجه کردن بود و چون روز به انجام می‌رسید هر چه در آن روز رشته کرده تمام را خراب و نقض می‌نمود. بعد از آنکه سعی و اهتمام به قدر وسع به انصرام رسانیده بود، آنگاه تلاوت آیت کلام حضرت رب العزت فرمود:

«وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمُ» (... ۱۴).

آیا ای اهل کوفه در میان شما به غیر غدر و تعسف و عجب و شنف، و کذب و تخلف و ملاقات با فرومایگان و ارتباط و التیام با دشمنان خاندان رسول صلی الله علیه و آله و سلم آخر الزمان امر دیگر بین و ظاهر است و با شما آشنایی و امید و داد و دوستی مانند آن است که مرعی و محمی در زمین شورهستان و معدن فضه از نم‌کزار بی‌پایان اختیار کنند افعال و اقوال شما بر همگان کالشمس فی وسط النهار در کمال ظهور و آشکار است و جزا و پاداش کردار خود سخط و آزار از منتقم جبار است خواهید یافت ... «لَيْسَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ لَهُمْ خَالِدُونَ» (۱۵).

آیا شما می‌گریید، آری واللّه به خدای عالم قسم که شما سزاوار گریه و بکاء دوام و جدیر به رنج و انابت تابع لیالی و ایام خواهید بود و از این اعمال تا سرانجام شما باید که لب‌های شما در تمادی مشهور و اعوام هرگز به تبسم انجام و التیام نیابد.

«فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَ لْيَبْكُوا كَثِيرًا» (۱۶)

زیرا که شما مترجی به ننگ و عار دنیا و متمنی به عیب و شنار ما شدید و هرگز شما را ابداً امید خلاصی از شداید عذاب حضرت مالک الرقاب و انتهای عقاب نیست و چگونه امید نجات باشد شما را که قاتلان سلاله‌ی خاتم النبوه و معدن الرساله و سید شباب اهل الجنه که ملاذ حریم شما و معاذ حرب عظیم شما و مقرّ مسلم شما و نومید کنندگان مردم از جرح و کلم شما و محلّ مفرع و فریادرس شما در هنگام نزول و هبوط شداید و بلایا و مرجع شما در دار دنیا و عقبی و ملجأ و مفرّ شما در وقت مقاتله شما با اعداء و مدار حجج شما و منار محجّه شمایند بودید و بعد از قتل آن اعیان نهب و غارت اموال ایشان نمودید.

«ألا- ساء ما قَدَّمْتُمْ لأنفسكم و ساء ما تزرّون» و آنچه به واسطه‌ی ذخیره‌ی آخرت خود گذاشته و به جهت زاد معاد و توشه‌ی آن مکان داشتید آن به غایت بدو بی‌نهایت ضایع در دست زیرا که ذخیره‌ی شما به غیر نکث عهد و پیمان و نقض میثاق و ایمان نیست شما در سعی خایب و ایادی شما مقطوع از تحصیل مطالب و در بیع و شرای خود خاسر و غیر راغب و محروم و مأیوس از احسان و مرحمت ایزد واهب و متصل به غضب او خواهید بود. «وَصْرَبْتُ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةَ وَ الْمَسْكَنَةَ وَ بَأُؤْ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ» (۱۷).

ویل لکم آه و ویل بر مقام شما باد ای ارباب عناد آیا می‌دانید که کدام کبد و جگر حضرت سید البشر است که قطع نمودید و کدام عهد است که شکستید و کدام طایفه مستوره مکرمه‌اند که ایشان را بر مردمان ظاهر نمودید و حرم کدام نبی محترم است که هتک آن نمودید و این خون کیست از اولاد و سید عالم که از روی جور و ظلم و تعدی و ستم ریختید.

«لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا * تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرُونَ مِنْهُ وَ تَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَ تَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًا» (۱۸).

شما ای اهل کوفه و ای اهل مکر و حيله کار بسیار بد و بی‌نهایت زبون و ردّ ما بین آسمان و زمین از روی عداوت و کین به عمل آوردید.

آیا عجب می‌دانید اگر از این حرکت ناموزون و فعل زشت زبون شما به حکم و امر حضرت قادر بی‌چون آسمان به روی زمین خون ببارد و شما را معجزاً به عذاب و بلای گوناگون گرفتار و به لعنت ملعون گرداند.

لیکن به وثیقه‌ی «وَلَعَذَابُ الْأَخْرَةِ أَخْزَى وَ هُمْ لَا يُنْصَرُونَ» ربّ العزت موقوف عقاب به آخرت داشته چه عذاب آخرت اشدّ و اخزی و آن عقاب به شما لایق‌تر و شایسته‌تر است.

باید که شما به آن مهلت خیال خفت عذاب و نکال در «يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَ لَا بَنُونَ» (۱۹) مکنید زیرا که در نزد عزوجلّ مثل این عمل حقیر نیست و این کار ناشایسته جمعی سیه‌روز‌گار در نزد ایزد جبار به غایت عظیم و دشوار است و حاشا و کلاّ که ترس عدم پرسش این چون از حضرت عادل بی‌چون متصوّر باشد.

و این ستم و ظلم را که بر ما اهل بیت رسول مجتبی واقع شده بی‌انکار و الحاد حضرت خلاق العباد لبالمرصاد به فریاد ما مستغاثان به عدل و داد رسیده، دل‌های حزین و سینه‌های غمگین ناشاد ما را در آن روز شاد و آباد خواهد گردانید.

بعد از آن، بضعه‌ی امام انس و جان شروع در انشاد و بیان این کلمات منظومه نمود:

مَاذَا تَقُولُونَ إِذْ قَالَ النَّبِيُّ لَكُمْ
مَاذَا صَنَعْتُمْ وَأَنْتُمْ آخِرُ الْأُمَّمِ
بِأَهْلِ بَيْتِي وَأَوْلَادِي وَمَكْرَمَتِي
مِنْهُمْ أُسَارَى وَمِنْهُمْ ضُرُّجُوا بِدَمٍ
مَا كَانَ هَذَا جَزَائِي إِذْ نَصَحْتُ لَكُمْ
أَنْ تَخْلِفُونِي بِسُوءٍ فِي ذَوِي رَحِمِي
إِنِّي لَأَخْشَى عَلَيْكُمْ أَنْ يُحَلَّ بِكُمْ
مِثْلُ الْعَذَابِ الَّذِي أُوْدَى عَلَيَّ إِرْمٍ

چون آن سیده‌ی معصومه این کلمات منتظمه را به اتمام رسانید روی خود از آن لثام بگردانید.
حذیم اسدی روایت کند:

به خدای مَنان قسم است که جمیع مردمان را بعد از استماع این سخنان در غایت اضطراب و حیران دیدم که دست‌ها بر دهان‌های خود می‌زدند و می‌گریستند.

و چون ملتفت به یک طرف خود گردیدم شیخی را از کوفیان دیدم که چنان می‌گریست که آب چشم او از محاسن او مانند باران روان بود.

در آن زمان دست به جانب آسمان برداشته می‌گفت:

که پدر و مادرم فدای شما باد کهول شما بهترین کهول و جوانان شما بهترین جوانان و نسل شما کریم و فضل شما عظیم است بعد از آن، شیخ شروع به خواندن این شعر نمود:

كُهُولُكُمْ خَيْرُ الْكُهُولِ وَ نَسْلُكُمْ
إِذَا عُدَّ نَسْلٌ لَأَيُّورٌ وَ لَأَيُّزِي

لکن حضرت امام زین العابدین علیه السلام چون عمه‌ی خود را در کمال اضطراب و به غایت مضطرّ و بی‌تاب دیدند فرمودند: ای عمه! خاموش باشید و با این طایفه‌ی اهل ضلال قیل و قال منمائید که اثر کلام صدق التیام شما در ایشان محال است و ما و شما را به واسطه‌ی حیات مستعار تجربه در ماضی و حال است.

به حمدالله که تو عالم و دانایی به حقایق احوال اهل دنیائی و محتاج به تعلیم و تفهیم نیستی.

و می‌فهمی که بکاء و حزن از کسی که دهر او را خراب و مصادمات زمانه او را مضطرّ و با اضطراب گردانید مردود و ممنوع نیست. حضرت زینب علیها السلام بعد از استماع کلام امام زین العابدین علیه السلام ساکت و خاموش گردید.

بعد از آن حضرت امام علیه السلام به سعادت و اقبال فروز آمدند و خیمه و سرا پرده بر پا کرد و زنان و پردگیان حرم محترم را فرود آورده داخل خیمه گردانید و ایشان را امر به صبر و تسلّی فرمودند.

خطبه‌ی حضرت زینب علیها السلام در مجلس یزید ملعون

قَالَ الرَّأْوِي:

فَقَامَتْ زَيْنَبُ بِنْتُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ فَقَالَتْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ آلِهِ أَجْمَعِينَ صَدَقَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ كَذَلِكَ يَقُولُ ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَسَاؤُا السُّوَايَ أَنْ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِؤْنَ أَطْنَنْتَ يَا يَزِيدُ حَيْثُ أَخَذْتَ عَلَيْنَا أَقْطَارَ الْأَرْضِ وَ آفَاقَ السَّمَاءِ فَأَصْبَحْنَا نَسَاقُ كَمَا تُسَاقُ الْأَسْرَاءُ أَنْ بَنَّا هَوَانًا عَلَيْهِ وَ بِكَ عَلَيْهِ كَرَامَةٌ وَ أَنَّ ذَلِكَ لِعِظَمِ خَطْرِكَ عِنْدَهُ

فَسَمَحَتْ بِأَنْفِكَ وَنَظَرْتَ فِي عَظْفِكَ جَدْلَانَ مَسْرُورًا حَيْثُ رَأَيْتَ الدُّنْيَا لَكَ مُسَوِّقَةً وَ الْأُمُورَ مُتَسِقَةً وَ حِينَ صَفَا لَكَ مُلْكَنَا وَ سُلْطَانَنَا فَمَهْلًا مَهْلًا أَنْسَيْتَ قَوْلَ اللَّهِ تَعَالَى وَ لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّى لَهُمْ خَيْرٌ لَأَنْفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّى لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ أَمِنَ الْعُدْلُ يَا ابْنَ الطُّلَقَاءِ تَخْدِيرُكَ حَزَائِرِكَ وَ إِمَاءَكَ وَ سَوْفُكَ بَنَاتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلِمَ سَبَايَا قَدْ هَتَكَتَ سُتُورَهُنَّ وَ أَبْدَيْتَ وَجُوهَهُنَّ تَخْدُو بِهِنَّ الْأَعْدَاءُ مِنْ بَلَدٍ إِلَى بَلَدٍ وَ يَسْتَشْرِفُهُنَّ أَهْلُ الْمَنَاهِلِ وَ الْمَنَاقِلِ وَ يَتَصَفَّحُ وَجُوهَهُنَّ الْقَرِيبُ وَ الْبَعِيدُ وَ الدَّنِيُّ وَ الشَّرِيفُ لَيْسَ مَعَهُنَّ مِنْ رِجَالِهِنَّ وَلِيُّ وَ لَا مِنْ حِمَاتِهِنَّ حِمِيٌّ وَ كَيْفَ يُرْتَجَى مُرَاقَبُهُ مِنْ لَفْظِ فَوْهُ أَكْبَادِ الْأَرْكَبِ وَ نَبَتْ لِحْمُهُ مِنْ دِمَاءِ الشُّهَدَاءِ وَ كَيْفَ يَسْتَبْطِئُ فِي بُغْضِنَا أَهْلَ النَّبِيِّ مَنْ نَظَرَ إِلَيْنَا بِالشَّنْفِ وَ الشَّنَانِ وَ الْإِحْنِ وَ الْأَضْغَانِ ثُمَّ تَقُولُ غَيْرَ مُتَأَثِّمٍ وَ لَا مُسْتَعْظِمٍ لَأَهْلُوا وَ اسْتَهْلُوا فَرِحًا ثُمَّ قَالُوا يَا زَيْدُ لَا تَشَلَّ

مُنْتَحِيًّا عَلَى تَنَائِي أَبِي عَبْدِ اللَّهِ سَيِّدِ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ تَنَكُّتُهَا بِمُخَصِّرَتِكَ وَ كَيْفَ لَا تَقُولُ ذَلِكَ وَ قَدْ نَكَاتَ الْقَرْحَةَ وَ اسْتَأْصَلْتَ الشَّافَةَ بِإِرَاقَتِكَ دِمَاءَ ذُرِّيَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلِمَ وَ نُجُومِ الْأَرْضِ مِنْ آلِ عَبِيدِ الْمُطَلَبِ وَ تَهْتِفُ بِأَشْيَاخِكَ زَعَمْتَ أَنَّكَ تُنَادِيهِمْ فَلْتَرِدَنَّ وَ شَيْكًا مُورِدَهُمْ وَ لَتَوَدِّدَنَّ أَنَّكَ سَلَمْتَ وَ بَكِمْتَ وَ لَمْ تَكُنْ قُلْتَ مَا قُلْتَ وَ فَعَلْتَ مَا فَعَلْتَ اللَّهُمَّ خُذْ لَنَا بِحَقِّنَا وَ انْتَقِمْ مِنْ ظَالِمِنَا وَ أَحِلِّلْ غَضَبَكَ بِمَنْ سَفَكَ دِمَاءَنَا وَ قَتَلَ حِمَاتِنَا فَوَاللَّهِ مَا فَرَيْتَ إِلَّا جِلْدَكَ وَ لَا حَزَزْتَ إِلَّا لِحْمَكَ وَ لَتَرِدَنَّ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلِمَ بِمَا تَحَمَّلْتَ مِنْ سَفْكَ دِمَاءِ ذُرِّيَّتِهِ وَ انْتَهَكْتَ مِنْ حُرْمَتِهِ فِي عَثْرَتِهِ وَ لِحَمَّتِهِ حَيْثُ يَجْمَعُ اللَّهُ شَمْلَهُمْ وَ يَلْمُ شَعَثَهُمْ وَ يَأْخُذُ بِحَقِّهِمْ وَ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزُقُونَ وَ حَسْبُكَ بِاللَّهِ حَاكِمًا وَ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلِمَ خَصَمِيمًا وَ بِجَبْرِئِيلِ ظَهِيرًا وَ سَيِّعِلْمٍ مَنْ سَوَّلَ لَكَ وَ مَكَّنَكَ مِنْ رِقَابِ الْمُشْلِمِينَ بِنَسِّ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا وَ أَيُّكُمْ شَرُّ مَكَانًا وَ أَضْعَفُ جُنْدًا وَ لَيْنَ جَرْتٍ عَلَى الدَّوَاهِي مُخَاطَبَتِكَ إِنِّي لَأَسْتَصِيغُ عَزُّ قَدْرِكَ وَ اسْتَعْظِمُ تَقْرِيعَكَ وَ اسْتَكْثِرُ تَوْبِيخَكَ لَكِنَّ الْعُيُونَ عَبْرَى وَ الصُّدُورَ حَرَى أَلَا- فَالْعَجَبُ كُلُّ الْعَجَبِ لِقَتْلِ حَزْبِ اللَّهِ التُّجَبَاءِ بِحَزْبِ الشَّيْطَانِ الطُّلَقَاءِ فَهَيْدِهِ الْأَيْدِي تَنْطَفُ مِنْ دِمَائِنَا وَ الْأَفْوَاهُ تَحْتَلِبُ مِنْ لُحُومِنَا وَ تَلْكَ الْجُنْثُ الطَّوَاهِرُ الزَّوَاكِي تَنْتَابِهَا الْعَوَاسِلُ وَ تُعْفَرُهَا أُمَهَاتُ الْفَرَاعِلِ وَ لَيْنَ اتَّخَذْتَنَا مَغْنَمًا لَتَجِدْنَا وَ شَيْكًا مَغْرَمًا حِينَ لَا تَجِدُ إِلَّا مَا قَدَمْتَ يَدَاكَ وَ مَا رَبُّكَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ فَإِلَى اللَّهِ الْمُشْتَكَى وَ عَلَيْهِ الْمُعْوَلُ فَكَيْدُ كَيْدِكَ وَ اسْوَاعُ سَعْيِكَ وَ نَاصِبُ جُهْدِكَ فَوَاللَّهِ لَا تَمُحُو ذِكْرَنَا وَ لَا تُمِيتُ وَحِينًا وَ لَا تُدْرِكُ أَمِيدَنَا وَ لَا تَزْحَضُ عَنْكَ عَارَهَا وَ هَلْ رَأَيْكَ إِلَّا فَنِدًا وَ أَيَّامَكَ إِلَّا عَدَدًا وَ جَمْعَكَ إِلَّا بَدَدًا يَوْمَ يُنَادِي الْمُنَادِي أَلَا- لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ فَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الَّذِي خَتَمَ لَأَوْلِيَانَا بِالسَّعْيَادَةِ وَ الْمَغْفِرَةَ وَ لآخِرِنَا بِالشَّهَادَةِ وَ الرَّحْمَةَ وَ نَسَأَلَ اللَّهُ أَنْ يُكْمِلَ لَهُمُ الثَّوَابَ وَ يُوجِبَ لَهُمُ الْمَزِيدَ وَ يُحْسِنَ عَلَيْنَا الْخِلَافَةَ إِنَّهُ رَحِيمٌ وَدُودٌ وَ حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ (۲۰).

سید بن طاوس و دیگران نوشته‌اند:

زینب دختر علی بن ابیطالب علیهما السلام قیام کرده و فرمودند:

حمد برای پروردگار عالمین است و سلام خدا بر رسول و اهل بیت: او باد. خدا راست می گوید که فرموده است: سپس عاقبت آن افرادی که بد رفتاری کردند این شد که آیات خدا را تکذیب و مسخره نمودند.

ای یزید! تو گمان کردی چون راه قطره‌های زمین و افق‌های آسمان را بر ما بسته‌ای و ما نظیر اسیران سوق داده می شویم ما نزد خدا خوار هستیم و تو نزد او گرامی خواهی بود و این موضوع نشان می دهد که تو نزد خدا اهمیت داری؟! لذا با حالت بزرگ منشی به اطراف خود نظر می کنی، فوق العاده مسروری از اینکه دنیا به تو رو کرده، امور تو منظم و مرتب شده، مقام سلطنت ما برای تو با صفا شده، آرام باش! آرام باش! آیا قول خدای سبحان را فراموش کرده‌ای که می فرماید:

«وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّى لَهُمْ خَيْرٌ لَأَنْفُسِهِمْ، إِنَّمَا نُمَلِّى لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ» (۲۱) یعنی افرادی که کافر شدند هرگز گمان نکنند این مهلتی که ما به آنان می دهیم برای آنان خیر باشد، جز این نیست که ما به ایشان مهلت می دهیم تا گناهان خود را زیاد کنند و عذاب دردناکی برای آنان خواهد بود. سپس فرمودند:

«أَمِنَ الْعَدْلُ يَا ابْنَ الطَّلَقَاءِ تَخْدِيرُكَ حَزَائِرِكَ وَإِمَاءَكَ وَسَوْقَكَ بَنَاتِ رَسُولِ اللَّهِ سَبَايَا».

یعنی ای پسر آزادشدگان آیا از عدالت تو است که زنان و کنیزان خود را پشت پرده جای دهی و دختران پیامبر اسلام را به اسیری ببری و سوق دهی؟

تو چادرهای ایشان را برداشتی، صورت‌های آنان را باز نمودی، دشمنان، ایشان را با ذلت و خواری شهر به شهر می‌برند، مردم به تماشای آنان می‌آیند، اشخاص از نزدیک و دور، ناکس و شریف متوجه صورت ایشان می‌شوند. از مردان دوستی با آنان نیست، احدی از طرفداران آنان نیست که از آنان دفاع نماید، چگونه می‌توان چشم امید به کسی داشت که جگرهای مردان با ذکاوت را از دهان خود خارج نمود و گوشت وی از خون شهیدان روئیده باشد، چگونه از بغض ما اهل بیت خودداری می‌کند کسی که با چشم دشمنی و طعنه زدن و کینه و ستیزه به ما نگاه کند سپس بدون اینکه این مقاله را گناه و عمل بزرگی بدانی می‌گویی:

لَأَهْلُوا وَاشْتَهَلُوا فَرَحًا
ثُمَّ قَالُوا يَا يَزِيدُ لَا تُشَلَّ

تو می‌کوشی که در حضور اهل مجلس خود چوب به دندان‌های ابی عبدالله که بزرگ جوانان اهل بهشت است بزنی، چرا تو یک چنین شعری را نخوانی در صورتی که بیشتر به دمل زدی و رگ و ریشه را قطع نمودی. تو این عمل را به وسیله‌ی ریختن خون ذریه‌ی حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم و ستارگان زمین که از آل عبدالمطلب می‌باشند انجام دادی. اکنون بزرگان و گذشتگان خود را صدا می‌زنی. طولی نمی‌کشد که تو نیز در جایگاه آنان وارد خواهی شد. در آن موقع حتماً دوست خواهی داشت که کاش شل و لال بودی و آنچه را که گفته بودی نمی‌گفتی و این اعمالی را که انجام داده‌ای، انجام نمی‌دادی. پروردگارا! تو حق ما را بگیر! بار خدایا! تو از افرادی که در حق ما ظلم کردند انتقام بکش! غضب خود را بر آن اشخاصی که خون ما را ریختند و یاوران ما را کشتند، نصیب فرما.

ای یزید! به خدا قسم تو نبریدی مگر پوست خود را، قطع نکردی مگر گوشت خویشتن را. به زودی در حالی بر پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم وارد می‌شوی که متحمل ریختن خون ذریه‌ی او شده باشی و نسبت به عترت و پاره بدن آن حضرت هتک حرمت کردی. خدای توانا پراکندگی آنان را به اجتماع مبدل می‌کند و حق ایشان را خواهد گرفت.

ای یزید! هرگز گمان نکنی آن افرادی که در راه خدا کشته شدند نظیر مردگان باشند، بلکه زنده‌اند، یک نوع زنده‌ای که نزد پروردگار خود رزق داده می‌شوند ای یزید! برای تو همین کافی که خدا بر تو حاکم و حضرت علی خصم تو باشد و جبرئیل ما را یآوری نماید. آن افرادی که دستیار تو شدند و تو را بر گردن مسلمانان مسلط کردند به زودی خواهید دانست که کدام یک از شما دارای بدترین مکان و ضعیف‌ترین لشکر خواهید بود.

گر چه با تو سخن گفتن موجب بلا و محنت من می‌شود، ولی در عین حال من قدر و قابلیت تو را کوچک می‌شمارم و سرکوبی و تویخ تو را بزرگ و لازم می‌دانم. ولی چه باید کرد که چشم‌ها گریان و سینه و جگرها سوخته است! آگاه باش: الْعَجَبُ كُلُّ الْعَجَبِ که حزب شیطان و آزادشدگان حزب خدا را که نجیب بودند کشتند!! این دست‌ها است که پر از خون ما و این دهان‌ها است که از گوشت ما تغذی می‌نمایند! آن جثه‌های پاکیزه‌ست که گرگ‌های بیابانی آنها را به نوبت زیارت می‌کنند و بچه‌های کفتارها آنها را به خاک می‌مالند. گر چه تو ما را از راه ظلم به غنیمت گرفتی ولی طولی نمی‌کشد در آن موقعی که جز آنچه را پیش پیش فرستاده باشی نخواهی یافت ضامن غرامت ما خواهی بود و پروردگار تو در حق بندگانش ظلم نخواهد کرد. ما به خدا شکایت می‌کنیم و به او اعتماد می‌نماییم. پس تو مکر و حيله‌ی خود را بکار ببر، سعی و کوشش خود را انجام بده، جد و جهد خویشتن را به پایان برسان.

به خدا قسم که تو ذکر و شخصیت ما را محو نخواهی کرد. وحی ما را نابود و از بین نخواهی برد. تو به فرجام او نخواهی رسید. تو

از این ننگ و عار تبرئه نخواهی شد. رأی تو ضعیف و روزگار حکمفرمایی تو قلیل و جمعیت تو پراکنده است. در آن روزی که منادی ندا می‌کند و می‌گوید:

آگاه باشید که لعنت خدا بر ستمکاران باد.

حمد و سپاس مخصوص آن خدایست که سعادت را نصیب افراد اولین ما و شهادت و رحمت را نصیب آخرین افراد ما نمود. ما از خدای مهربان مسألت می‌نمائیم که ثواب فراوان و کاملی به آنان عطا و خلافت ما را نیکو فرماید. زیرا خدا مهربان و دوستدار ما است. خداست که برای ما کافی و بهترین و کیل می‌باشد.

زیارت ناحیه مقدسه زیارت ناحیه مقدسه

السَّلَامُ عَلَى آدَمَ صَفْوَةَ اللَّهِ مِنْ خَلْقَتِهِ،

سلام بر آدم یارِ مخلص خدا از بین آفریدگانش،

السَّلَامُ عَلَى شِيثَ وَلِيِّ اللَّهِ وَ خَيْرَتِهِ،

سلام بر شیث ولی خدا و بهترین بندگانش،

السَّلَامُ عَلَى إِدْرِيسَ الْقَائِمِ لَلَّهِ بِحُجَّتِهِ،

سلام بر ادريس که برای خدا حجت او را به پا داشت،

السَّلَامُ عَلَى نُوحِ الْمُجَابِ فِي دَعْوَتِهِ،

سلام بر نوح که دعایش قرین اجابت بود،

السَّلَامُ عَلَى هُودِ الْمَمْدُودِ مِنَ اللَّهِ بِمَعُونَتِهِ،

سلام بر هود که کمک و یاری خدا مدد او بود،

السَّلَامُ عَلَى صَالِحِ الَّذِي تَوَجَّهَ لِلَّهِ بِكَرَامَتِهِ،

سلام بر صالح که خداوند تاج کرامت بر سرش نهاد،

السَّلَامُ عَلَى إِبْرَاهِيمَ الَّذِي حَبَّاهُ اللَّهُ بِخُلَّتِهِ،

سلام بر ابراهیم که خدا مقام خلت و رفاقت رابه او عطا نمود،

السَّلَامُ عَلَى إِسْمَاعِيلَ الَّذِي فَدَاهُ اللَّهُ بِذَبْحِ عَظِيمٍ مِنْ جَنَّتِهِ،

سلام بر اسماعیل که خداوند ذبحی عظیم از بهشت را فدای او نمود،

السَّلَامُ عَلَى إِسْحَاقَ الَّذِي جَعَلَ اللَّهُ التُّبَّوَّةَ فِي ذُرِّيَّتِهِ،

سلام بر اسحاق که خداوند پیامبری را در نسل او قرار داد،

السَّلَامُ عَلَى يَعْقُوبَ الَّذِي رَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ بَصَرَهُ بِرَحْمَتِهِ،

سلام بر یعقوب که خداوند به رحمت خود بینائی چشمش را به او بازگرداند،

السَّلَامُ عَلَى يُوسُفَ الَّذِي نَجَّاهُ اللَّهُ مِنَ الْجُبِّ بِعَظَمَتِهِ،

سلام بر یوسف که خداوند به عظمت خود او را از قعر چاه رهائی بخشید،

السَّلَامُ عَلَى مُوسَى الَّذِي فَلَقَ اللَّهُ الْبَحْرَ لَهُ بِقُدْرَتِهِ،

سلام بر موسی که خداوند با قدرت خود دریا را برایش شکافت،

السَّلَامُ عَلَى هَارُونَ الَّذِي خَصَّهُ اللَّهُ بِنُبُوَّتِهِ،

سلام بر هارون که خداوند پیامبری خود را به وی اختصاص داد،
 السَّلَامُ عَلَى شُعَيْبِ الَّذِي نَصَرَهُ اللَّهُ عَلَى أُمَّتِهِ،
 سلام بر شعیب که خدا او را بر امتش پیروز نمود،
 السَّلَامُ عَلَى دَاوُدَ الَّذِي تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ مِنْ خَطِيئَتِهِ،
 سلام بر داوود که خداوند از لغزش او درگذشت،
 السَّلَامُ عَلَى سُلَيْمَانَ الَّذِي ذُلَّتْ لَهُ الْجِنُّ بِعِزَّتِهِ،
 درود بر سلیمان که به خاطر شوکتش جنّ به فرمان او درآمد،
 السَّلَامُ عَلَى أَيُّوبَ الَّذِي شَفَّاهُ اللَّهُ مِنْ عِلَّتِهِ،
 سلام بر ایوب که خداوند او را از بیماریش شفا بخشید،
 السَّلَامُ عَلَى يُونُسَ الَّذِي أَنْجَرَ اللَّهُ لَهُ مَضْمُونَ عِدَّتِهِ،
 سلام بر یونس که خداوند به وعده‌ی خود برایش وفا نمود،
 السَّلَامُ عَلَى عَزْرَةَ الَّذِي أَحْيَاهُ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهِ،
 سلام بر عزیر که خداوند او را پس از مرگش به حیات بازگردانید،
 السَّلَامُ عَلَى زَكَرِيَّا الصَّابِرِ فِي مِحْنَتِهِ،
 سلام بر زکریّا که در رنج و بلا شکیا بود،
 السَّلَامُ عَلَى يَحْيَى الَّذِي أَرْزَلَهُ اللَّهُ بِشَهَادَتِهِ،
 سلام بر یحیی که خداوند به سبب شهادت مقام و منزلت او را بالا برد،
 السَّلَامُ عَلَى عِيسَى رُوحِ اللَّهِ وَكَلِمَتِهِ،
 سلام بر عیسی روح خدا و کلمه‌ی او،
 السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ حَبِيبِ اللَّهِ وَصَفْوَتِهِ،
 سلام بر محمد محبوب خدا و یار مخلص او،
 السَّلَامُ عَلَى امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ الْمَخْضُوعِ بِأُخُوَّتِهِ،
 سلام بر امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب که برادری پیغمبر خاص اوست،
 السَّلَامُ عَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ ابْنَتِهِ،
 سلام بر فاطمه‌ی زهراء دختر رسول الله،
 السَّلَامُ عَلَى أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ وَصِيِّ أَبِيهِ وَخَلِيفَتِهِ،
 سلام بر حسن بن علی وصی و جانشین پدرش،
 السَّلَامُ عَلَى الْحُسَيْنِ الَّذِي سَمَحَتْ نَفْسُهُ بِمُهْجَتِهِ،
 سلام بر حسین که به آسانی خون خود را تقدیم نمود،
 السَّلَامُ عَلَى مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ فِي سِرِّهِ وَعَلاَنِتِهِ،
 سلام بر آن کسی که در نهان و آشکار خدا را اطاعت نمود،
 السَّلَامُ عَلَى مَنْ جَعَلَ اللَّهُ الشُّفَاءَ فِي تَرْبَتِهِ،
 سلام بر آن کسی که خداوند شفا را در خاک قبر او قرار داد،

السَّلَامُ عَلَى مَنْ إِجَابَةُ تَحْتِ قُبَّتِهِ،
 سلام بر آن کسی که (محلّ) اجابتِ دعا در زیر بارگاه اوست،
 السَّلَامُ عَلَى مَنْ الْأَثَمَةُ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ،
 سلام بر آن کسی که امامان از نسل اویند،
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ خَاتَمِ الْأَنْبِيَاءِ،
 سلام بر فرزندِ خاتمِ پیامبران،
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ،
 سلام بر فرزندِ سرورِ جانشینان،
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ،
 سلام بر فرزندِ فاطمه‌ی زهراء،
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى،
 سلام بر فرزندِ خدیجه‌ی کبری،
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ سِدْرَةَ الْمُنتَهَى،
 سلام بر فرزندِ سدره‌ی المنتهی،
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ جَنَّةِ الْمَأْوَى،
 سلام بر فرزندِ جنّه‌ی المأوی،
 السَّلَامُ عَلَى ابْنِ زَمْزَمَ وَالصَّفَا،
 سلام بر فرزندِ زمزم و صفا،
 السَّلَامُ عَلَى الْمُرْمَلِ بِالْدَّمَاءِ،
 سلام بر آن آغشته به خون،
 السَّلَامُ عَلَى الْمَهْتُوكِ الْخَبَاءِ،
 سلام بر آنکه (حُرْمَتِ) خیمه گاهش دریده شد،
 السَّلَامُ عَلَى خَامِسِ أَصْحَابِ أَهْلِ الْكِسَاءِ،
 سلام بر پنجمین اصحابِ کساء،
 السَّلَامُ عَلَى غَرِيبِ الْغُرَبَاءِ،
 سلام بر غریبِ غریبان،
 السَّلَامُ عَلَى شَهِيدِ الشُّهَدَاءِ،
 سلام بر شهیدِ شهیدان،
 السَّلَامُ عَلَى قَتِيلِ الْأُدْعِيَاءِ،
 سلام بر مقتولِ دشمنان،
 السَّلَامُ عَلَى سَاكِنِ كَرْبَلَاءِ،
 سلام بر ساکنِ کربلاء،
 السَّلَامُ عَلَى مَنْ بَكَتَهُ مَلَائِكَةُ السَّمَاءِ،

سلام بر آن کسی که فرشتگانِ آسمان بر او گریستند،

السَّلَامُ عَلَى مَنْ ذُرِّيَّتُهُ الْأَزْكِيَاءُ،

سلام بر آن کسی که خاندانش پاک و مطهرند،

السَّلَامُ عَلَى يَعْسُوبِ الدِّينِ،

سلام بر پیشوای دین،

السَّلَامُ عَلَى مَنَازِلِ الْبَرَاهِينِ،

سلام بر آن جایگاه‌های براهین،

السَّلَامُ عَلَى الْأَئِمَّةِ السَّادَاتِ،

سلام بر آن پیشوایانِ سرور،

السَّلَامُ عَلَى الْجُيُوبِ الْمُضَرَّجَاتِ،

سلام بر آن گریبان‌های چاک شده،

السَّلَامُ عَلَى الشُّفَاهِ الذَّابِلَاتِ،

سلام بر آن لب‌های خشکیده،

السَّلَامُ عَلَى النُّفُوسِ الْمُضْطَلَمَاتِ،

سلام بر آن جان‌های مُستأصل و ناچار،

السَّلَامُ عَلَى الْأَرْوَاحِ الْمُخْتَلَسَاتِ،

سلام بر آن ارواح (از کالبد) خارج شده،

السَّلَامُ عَلَى الْأَجْسَادِ الْعَارِيَاتِ،

سلام بر آن جسدهای عریان و برهنه،

السَّلَامُ عَلَى الْجُسُومِ الشَّاحِبَاتِ،

سلام بر آن بدن‌های لاغر و نحیف،

السَّلَامُ عَلَى الدَّمَاءِ السَّائِلَاتِ،

سلام بر آن خون‌های جاری،

السَّلَامُ عَلَى الْأَعْضَاءِ الْمُقَطَّعَاتِ،

سلام بر آن اعضایی قطعه قطعه شده،

السَّلَامُ عَلَى الرُّؤُوسِ الْمَشَالَاتِ،

سلام بر آن سرهای بالا رفته (بر نیزه‌ها)،

السَّلَامُ عَلَى النِّسْوَةِ الْبَارِرَاتِ،

سلام بر آن بانوان بیرون آمده (از خیمه‌ها)،

السَّلَامُ عَلَى حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ،

سلام بر حجّت پروردگارِ جهانیان،

السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى آبَائِكَ الطَّاهِرِينَ،

سلام بر تو (ای حسین بن علی) و بر پدران پاک و طاهرت،

السَّلَامُ عَلَیْكَ وَ عَلَیْ أُنْبَائِكَ الْمُسْتَشْهِدِينَ،
 سلام بر تو و بر فرزندان شهیدت،
 السَّلَامُ عَلَیْكَ وَ عَلَیْ ذُرِّیَّتِكَ النَّاصِرِينَ،
 سلام بر تو و بر خاندان یاری دهنده‌ات (به دین الهی)،
 السَّلَامُ عَلَیْكَ وَ عَلَی الْمَلَائِكَةِ الْمُضَاجِعِينَ،
 سلام بر تو و بر فرشتگان مُلازمِ آرامگاهت،
 السَّلَامُ عَلَی الْقَتِيلِ الْمَظْلُومِ،
 سلام بر آن کشته‌ی مظلوم،
 السَّلَامُ عَلَی أُخْتِهِ الْمَسْمُومِ،
 سلام بر برادرِ مسمومش،
 السَّلَامُ عَلَی عَلَیِّ الْكَبِيرِ،
 سلام بر علی اکبر،
 السَّلَامُ عَلَی الرَّضِيعِ الصَّغِيرِ،
 سلام بر آن شیر خوارِ کوچک،
 السَّلَامُ عَلَی الْأَبْدَانِ السَّلْبِيَّةِ،
 سلام بر آن بدن‌های برهنه شده،
 السَّلَامُ عَلَی الْعِزَّةِ الْقَرِيبِیَّةِ،
 سلام بر آن خانواده‌ای که نزدیک (و همراه سرورشان) بودند،
 السَّلَامُ عَلَی الْمُجْدَلِیْنَ فِی الْفَلَوَاتِ،
 سلام بر آن به خاک افتادگان در بیابان‌ها،
 السَّلَامُ عَلَی النَّازِحِينَ عَنِ الْأَوْطَانِ،
 سلام بر آن دور افتادگان از وطن‌ها،
 السَّلَامُ عَلَی الْمَدْفُونِينَ بِلَا أَكْفَانِ،
 سلام بر آن دفن شدگان بدون کفن،
 السَّلَامُ عَلَی الرُّؤُوسِ الْمُفَرَّقَةِ عَنِ الْأَبْدَانِ،
 سلام بر آن سرهای جدا شده از بدن،
 السَّلَامُ عَلَی الْمُحْتَسِبِ الصَّابِرِ،
 سلام بر آن حسابگر و شکیبای،
 السَّلَامُ عَلَی الْمَظْلُومِ بِلَا نَاصِرِ،
 سلام بر آن مظلوم بی‌یاور،
 السَّلَامُ عَلَی سَاكِنِ التُّرْبَةِ الرَّاكِیَّةِ،
 سلام بر آن جای گرفته در خاکِ پاک،
 السَّلَامُ عَلَی صَاحِبِ الْقُبَّةِ السَّامِیَّةِ،

سلام بر صاحبِ آن بارگاهِ عالی رتبه،
 السَّلَامُ عَلٰی مَنْ طَهَّرَهُ الْجَلِيلُ،
 سلام بر آن کسی که ربِّ جلیل او را پاک و مطهر گردانید،
 السَّلَامُ عَلٰی مَنْ افْتَحَرَ بِهِ جِبْرَائِلُ،
 سلام بر آن کسی که جبرئیل به او مباحثات می نمود،
 السَّلَامُ عَلٰی مَنْ نَاغَاهُ فِي الْمَهْدِ مِيكَائِيلُ،
 سلام بر آن کسی که میکائیل در گهواره با او تکلم می نمود،
 السَّلَامُ عَلٰی مَنْ نُكِّثَتْ ذِمَّتُهُ،
 سلام بر آن کسی که عهد و پیمان‌ش شکسته شد،
 السَّلَامُ عَلٰی مَنْ هُتِكَتْ حُرْمَتُهُ،
 سلام بر آن کسی که پرده حُرمتش دریده شد،
 السَّلَامُ عَلٰی مَنْ اُرِيَقَ بِالظُّلْمِ دَمُهُ،
 سلام بر آن کسی که خونسش به ظلم ریخته شد،
 السَّلَامُ عَلٰی الْمُغْسَلِ بِدَمِ الْجِرَاحِ،
 سلام بر آنکه با خون زخم هایش شست و شو داده شد،
 السَّلَامُ عَلٰی الْمُجَرَّعِ بِكَاسَاتِ الرَّمَاحِ،
 سلام بر آنکه از جام‌های نیزه‌ها جرعه نوشید،
 السَّلَامُ عَلٰی الْمُضَامِ الْمُسْتَبَاحِ،
 سلام بر آن مظلومی که خونسش مباح گردید،
 السَّلَامُ عَلٰی الْمُنْحُورِ فِي الْوَرَى،
 سلام بر آنکه در ملاً عام سرش بریده شد،
 السَّلَامُ عَلٰی مَنْ دَفَنَتْهُ اَهْلُ الْقُرَى،
 سلام بر آنکه اهل قریه‌ها دفنش نمودند،
 السَّلَامُ عَلٰی الْمَقْطُوعِ الْوَتِينِ،
 سلام بر آنکه شاهرگش بریده شد،
 السَّلَامُ عَلٰی الْمُحَامِي بِلا مُعِينِ،
 سلام بر آن مدافع بی‌یاور،
 السَّلَامُ عَلٰی الشَّيْبِ الْخَضِيبِ،
 سلام بر آن محاسن به خون خضاب شده،
 السَّلَامُ عَلٰی الْخَدِّ التَّرِيْبِ،
 سلام بر آن گونه‌ی خاک آلوده،
 السَّلَامُ عَلٰی الْبَدَنِ السَّالِبِ،
 سلام بر آن بدن برهنه،

السَّلَامُ عَلَى الثَّغْرِ الْمَقْرُوعِ بِالْقَضِيبِ،
 سلام بر آن دندانِ چوب خورده،
 السَّلَامُ عَلَى الرَّأْسِ الْمَرْفُوعِ،
 سلام بر آن سرِ بالای نیزه رفته،
 السَّلَامُ عَلَى الْأَجْسَامِ الْعَارِيَةِ فِي الْفَلَوَاتِ،
 سلام بر آن بدن‌های برهنه و عریانی که در بیابان‌ها (ی کربلا)
 تَنْهَشُهَا الذَّنَابُ الْعَادِيَاتُ، وَ تَخْتَلِفُ إِلَيْهَا السَّبَاعُ الضَّارِيَاتُ،
 گرگ‌های تجاوزگر به آن دندان می‌آلودند، و درندگان خونخوار بر گرد آن می‌گشتند،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ وَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ الْمَرْفُوفِينَ حَوْلَ قُبَّتِكَ،
 سلام بر تو ای مولای من و بر فرشتگانی که بر گرد بارگاه تو پر می‌کشند،
 الْحَافِينَ بِتُرَّتِكَ، الطَّائِفِينَ بِعَرَصَتِكَ، الْوَارِدِينَ لِزِيَارَتِكَ،
 و اطرافِ تربت اجتماع کرده‌اند، و در آستانِ تو طواف می‌کنند، و برای زیارت تو وارد می‌شوند،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ فَإِنِّي قَصَدْتُ إِلَيْكَ، وَ رَجَوْتُ الْفَوْزَ لَدَيْكَ،
 سلام بر تو، من به سوی تو رو آورده‌ام، و به رستگاری در پیشگاه تو امید بسته‌ام،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ سَلَامُ الْعَارِفِ بِحُرْمَتِكَ، الْمُخْلِصِ فِي وِلَايَتِكَ،
 سلام بر تو سلام آن کسی که به حرمت تو آشناست، و در ولایت و دوستی تو مخلص و بی‌ریا است،
 الْمُتَّقِرِّبِ إِلَى اللَّهِ بِمَحَبَّتِكَ، الْبَرِيِّ مِنَ أَعْدَائِكَ،
 و به سبب محبت و ولایت تو به خدا تقرب جسته، و از دشمنانت بیزار است،
 سَلَامٌ مَنْ قَلْبُهُ بِمُضَابِكِ مَقْرُوحٌ، وَ دَمْعُهُ عِنْدَ ذِكْرِكَ مَسْفُوحٌ،
 سلام کسی که قلبش از مصیبت تو جریحه دار، و اشکش به هنگام یاد تو جاری است،
 سَلَامُ الْمَفْجُوعِ الْحَزِينِ، الْوَالِهِ الْمُسْتَكِينِ،
 سلام کسی که دردناک و غمگین و شیفته و فروتن است،
 سَلَامٌ مَنْ لَوْ كَانَ مَعَكَ بِالطُّفُوفِ لَوْقَاكَ بِنَفْسِهِ حَدَّ السُّيُوفِ،
 سلام کسی که اگر با تو در کربلاء می‌بود، با جانش (در برابر) تیزی شمشیرها از تو محافظت می‌نمود،
 وَ بَدَلَ حُشَاشَتَهُ دُونَكَ لِلْحُتُوفِ، وَ جَاهَدَ بَيْنَ يَدَيْكَ،
 و نیمه جانش را به خاطر تو به دست مرگ می‌سپرد، و در رکاب تو جهاد می‌کرد،
 وَ نَصَرَكَ عَلَى مَنْ بَغَى عَلَيْكَ، وَ فَدَاكَ بِرُوحِهِ وَ جَسَدِهِ،
 و تو را بر علیه ستمکاران یاری داده، جان و تن و مال و فرزندش را فدای تو می‌نمود،
 وَ مَالِهِ وَ وُلْدِهِ، وَ رُوحَهُ لِرُوحِكَ فِدَاءً، وَ أَهْلَهُ لِأَهْلِكَ وَقَاءً،
 و جانش فدای جان تو، و خانواده‌اش سپر بلائی اهل بیت تو می‌بود.
 فَلَيْنَ أَخْرَجْتَنِي الدُّهُورُ، وَ عَاقَبَنِي عَنْ نَصْرِكَ الْمَقْدُورُ،
 اگر چه زمانه مرا به تأخیر انداخت، و مقدرات الهی مرا از یاری تو بازداشت،
 وَ لَمْ أَكُنْ لِمَنْ حَارَبَكَ مُحَارِبًا،

و نبودم تا با آنانکه با تو جنگیدند بجنگم،
وَلِمَنْ نَصَبَ لَكَ الْعَدَاوَةَ مُنَاصِبًا، فَلَا تُدْبِنُكَ صَبَاحًا وَ مَسَاءً،
و با کسانی که با تو اظهار دشمنی کردند خصومت نمایم، (در عوض) صبح و شام بر تو مویه می‌کنم،
وَلَا تُبَكِّينَ لَكَ بَدَلَ الدَّمُوعِ دَمًا،
و به جای اشک برای تو خون گریه می‌کنم،
حَسْرَةً عَلَيْكَ، وَ تَأْسُفًا عَلَى مَا دَهَاكَ وَ تَلَهُّفًا،
از روی حسرت و تأسف و افسوس بر مصیبت‌هایی که بر تو وارد شد،
حَتَّى أَمُوتَ بِلَوْعَةِ الْمُصَابِ، وَ غَضَبِهِ الْإِكْتِابِ
تا جایی که از فرط اندوه مصیبت، و غم و غصه شدتِ حزن جان سپارم.
أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ أَقَمْتَ الصَّلَاةَ، وَ آتَيْتَ الزَّكَاةَ،
گواهی می‌دهم که تو نماز را به پا داشتی، و زکات دادی،
وَ أَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ، وَ نَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ الْعُدْوَانِ،
و امر به معروف کردی، و از منکر و عداوت نهی نمودی،
وَ أَطَعْتَ اللَّهَ وَ مَا عَصَيْتَهُ، وَ تَمَسَّكَتَ بِهِ وَ بِحَبْلِهِ،
و اطاعتِ خدا کردی و نافرمانی وی ننمودی، و به خدا و ریسمان او چنگ زد
فَأَرْضِيتهُ وَ حَشِيتهُ، وَ رَاقِبتهُ وَ اسْتَجَبْتَهُ، وَ سَنَنْتَ السُّنَنَ،
تا وی را راضی نمودی، و از وی در خوف و خشیت بوده نظاره گر او بودی، و او را اجابت نمودی، و سنت‌های نیکو به وجود
آوردی،
وَ أَطْفَأْتَ الْفِتْنَ وَ دَعَوْتَ إِلَى الرَّشَادِ، وَ أَوْضَحْتَ سَبِيلَ السَّدَادِ،
و آتش‌های فتنه را خاموش نمودی، و دعوت به هدایت و استقامت کردی، و راه‌های صواب و حق را روشن و واضح گرداندی،
وَ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ الْجِهَادِ، وَ كُنْتَ لِلَّهِ طَائِعًا،
و در راه خدا به حق جهاد نمودی، و فرمانبردارِ خداوند بودی،
وَ لِيَجِدَّكَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ) تَابِعًا، وَ لِقَوْلِ أَبِيكَ سَامِعًا،
و پیرو جدت محمد بن عبدالله بودی، و شنوای کلام پدرت علی بودی،
وَ إِلَى وَصِيَّتِهِ أُخِيكَ مُسَارِعًا، وَ لِعِمَادِ الدِّينِ رَافِعًا،
و پیشی گیرنده به (انجام) سفارش برادرت امام حسن بودی، و رفعت دهنده‌ی پایه‌ی شرافتِ دین،
وَ لِلطُّغْيَانِ قَامِعًا، وَ لِلطُّغَاةِ مُفَارِعًا، وَ لِلأُمَّةِ نَاصِحًا،
و خوار و سرکوب کننده‌ی طغیان، و کوبنده‌ی سرکشان، و خیرخواه و نصیحت گر اُمت بودی،
وَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ سَابِحًا، وَ لِلْفُسَاقِ مُكَافِحًا،
در هنگامی که در شدائد مرگ دست و پا می‌زدی، و مبارزه کننده با فاسقان بودی،
وَ بِحُجَجِ اللَّهِ قَائِمًا، وَ لِلإِسْلَامِ وَ الْمُسْلِمِينَ رَاحِمًا،
و قیام کننده با حُجج و براهین الهی، و ترحم کننده بر اسلام و مسلمین بودی،
وَ لِلْحَقِّ نَاصِرًا، وَ عِنْدَ الْبَلَاءِ صَابِرًا، وَ لِلدِّينِ كَالِئًا،

یاری‌گر حق بودی، در هنگام بلاء شکیبیا و صابر، حافظ و مراقب دین،
وَعَنْ حَوْرَتِهِ مُرَامِيًّا تَحُوِّطُ الْهُدَىٰ وَ تَنْصُرُهُ،
و مدافع حریم آئین بودی، (طریق) هدایت را حفظ نموده یاری می‌نمودی،
و تَبَسُّطُ الْعَدْلِ وَ تَنْشُرُهُ، وَ تَنْصُرُ الدِّينَ وَ تَطْهَرُهُ،
عدل و داد را گسترش داده و وسعت می‌بخشیدی، دین و آئین الهی را یاری نموده آشکار می‌نمودی،
وَ تَكْفُ الْعَايِبَ وَ تَرْجُرُهُ، وَ تَأْخُذُ لِلدَّيْنِ مِنَ الشَّرِيفِ،
یاوه گویان را (از ادامه راه) بازداشته جلوگیری می‌کردی، حق ضعیف را از قوی بازمی‌ستاندی،
وَ تَسَاوَىٰ فِي الْحُكْمِ بَيْنَ الْقَوِيِّ وَ الضَّعِيفِ كُنْتَ رَبِيعَ الْاِيْتَامِ،
در قضاوت و داوری بین ضعیف و قوی برابر حکم می‌نمودی، تو بهار سرسبز یتیمان بودی،
وَ عِصْمَةُ الْاَنْامِ، وَ عِزُّ الْاِسْلَامِ، وَ مَعْدِنُ الْاَحْكَامِ،
نگاهبان و حافظ مردم بودی، مایه عزت و سرافرازی اسلام، معدن احکام الهی،
وَ حَلِيفَ الْاِنْعَامِ، سَالِكًا طَرَائِقَ جَدِّكَ وَ اَبِيكَ،
هم پیمان نیکی و احسان بودی، پوینده‌ی طریقه جد و پدرت
مُشَبَّهًا فِي الْوَصِيَّةِ لِاَخِيكَ، وَ فِي الدَّمَمِ رَضِيَ الشَّيْمِ،
و در سفارشات و وصایا همسان برادرت بودی، وفادار به پیمان‌ها، دارای سجایای پسندیده،
ظَاهِرَ الْكَرَمِ، مُتَهَجِّدًا فِي الظُّلَمِ،
و با جود و کرم آشکار بودی، شب زنده دار (به عبادت) در دل شبهای تاریک،
قَوِيْمَ الطَّرَائِقِ، كَرِيْمَ الْخَلَائِقِ، عَظِيْمَ السَّوَابِقِ، شَرِيْفَ النَّسَبِ،
معتدل و میانه رو در روش‌ها، با سجایا و اخلاق کریمانه، دارای سوابق با عظمت و ارزشمند، دارای نسب شریف،
مُنِيْفَ الْحَسَبِ، رَفِيْعَ الرُّتَبِ، كَثِيْرَ الْمَنَاقِبِ،
و حسب والا، با درجات و رتبه‌های رفیع و عالی، مناقب و فضائل بسیار،
مَحْمُوْدَ الصَّرَائِبِ، جَزِيْلَ الْمَوَاهِبِ حَلِيْمٍ، رَشِيْدٍ، مُنِيْبٍ،
سرشت‌ها و طبیعت‌های مورد ستایش، و با عطایا و مواهب بزرگ بودی، حلیم و صبور، هدایت شده،
جَوَادٌ، عَلِيْمٌ، شَدِيْدٌ، اِمَامٌ، شَهِيدٌ، اَوَّاهٌ، مُنِيْبٌ،
با جود و سخاوت (دانا) توانا و قاطع، پیشوای شهید، بسیار نالان و گریان در پیشگاه خداوند،
حَبِيْبٌ، مُهَيَّبٌ كُنْتَ لِلرَّسُوْلِ (صلى الله عليه و آله و سلم) وَ لَدَاءٌ، وَ لِلْقُرْآنِ سَنَدًا،
محبوب با هیبت بودی، تو برای پیامبر که درود خدا بر او و آل او باد فرزند، و برای قرآن پشتوانه [نجات دهنده]،
و لِلْاُمَّةِ عَضُدًا، وَ فِي الطَّاعَةِ مُجْتَهِدًا، حَافِظًا لِلْعَهْدِ وَ الْمِيْثَاقِ،
و برای امت اسلام بازوی توانا، و در طاعت حق کوشا بودی، تو حافظ عهد و پیمان الهی،
نَاكِبًا عَنِ سُبُلِ الْفَسَاقِ، وَ بَادِلًا لِلْمَجْهُودِ،
دوری کننده از طُرُقِ فاسقان بودی، [و] تو آنچه در توان داشتی (برای إعلاءِ کلمه‌ی حق) بذل نمودی،
طَوِيْلَ الرُّكُوْعِ وَ السُّجُوْدِ، زَاهِدًا فِي الدُّنْيَا زُهْدَ الرَّاحِلِ عَنْهَا،
دارای رکوع و سجود طولانی بودی، تو مانند کسی که از دنیا رخت برخواهد بست از آن روگردان بودی،

نَاطِرًا إِلَيْهَا بَعَيْنِ الْمُسْتَوْحِشِينَ مِنْهَا آمَالِكَ عَنْهَا مَكْفُوفَةٌ،

و مانند کسانی که از دنیا در وحشت و هراس به سر می‌برند به آن نگاه می‌کردی، آرزوهایت از (تعلق به) دنیا بازداشته شده،
و همتتک عن زینتها مضرووفه، و الحاظک عن بهجتها مطرووفه،
و همت و کوششت از زیور دنیا رو گردانده بود، دیدگانت از بهجت و سرور دنیا بر بسته،
و رغبتک فی الآخرة معروفه،

و اشتیاق و میل به آخرت شهره‌ی آفاق است،

حتى إذا الجور مد باعه، و أسفر الظلم فناعه،

تا آنکه جور و ستم دست تعدی دراز نمود، و ظلم و سرکشی نقاب از چهره برکشید،

و دعا العی أتباعه و أنت فی حرم جدک قاطن،

و ضلالت و گمراهی پیروان خویش را فرا خواند، با آنکه تو در حرم جدت متوطن بودی،

و للظالمین مباین، جلیس البیت و المحراب،

و از ستمکاران فاصله گرفته بودی، و ملازم منزل و محراب عبادت بوده،

معتزل عن اللذات و الشهوات، تنکر المنکر بقلبک و لسانک،

و از لذت‌ها و شهوات دنیوی کناره گیر بودی، و بر حسب طاقت و توانت منکر را با قلب و زبانت انکار می‌نمودی،

على حسب طاقتک و إمکانک ثم اقتضاک العلم للإنکار،

پس از آن علم و دانشت اقتضای انکار آشکار نمود،

ولزمک أن تجاهد الفجار، فسرت فی أولادک و أهالیک،

و بر تو لازم گشت [لازم نمود] با بدکاران رویاروی جهاد کنی، بنابراین در میان فرزندان و خانواده ات،

و شیعتک و مؤالیک، و صدغت بالحق و البینه،

و پیروان و دوستانت روانه شدی، و حق و برهان را آشکار نمودی،

و دعوت إلى الله بالحکمه و المؤمنة الحسنه

و با حکمت و پند و اندرز نیکو (مردم را) به سوی خدا فراخواندی،

و أمرت بإقامه الحدود، و الطاعة للمعبود، و نهیت عن الخبائث و الطغیان،

و به برپاداری حدود الهی، و طاعت معبود امر نمودی، و از پلیدی‌ها و سرکشی نهی فرمودی،

و واجهوک بالظلم و العُدوان، فجاهدتهم بعد الإيعاز لهم،

ولی آنها به ستم و دشمنی رویاروی تو قرار گرفتند، پس تو نیز با آنان به جهاد برخواستی پس از آنکه (حق را) به آنان گوشزد

نمودی،

و تأکید الحجج علیهم، فنکثوا ذمأمک و بیعتک،

و حجت را بر آنها مؤکد فرمودی، ولی عهد و پیمان و بیعت تو را شکستند،

و أسخطوا ربک و جدک، و بدؤوک بالحرب،

و پروردگار و جد تو را به خشم آوردند و با تو ستیز آغاز کردند،

فثبت للطعن و الضرب، و طحنت جنود الفجار،

پس تو به جهت زد و خورد و پیکار استوار شدی، و لشکریان فاجر را خورد و آسیا نمودی،

وَاقْتَحَمْتَ قَسَطَ الْعُبَارِ، مُجَاهِدًا بِذِي الْفِقَارِ،
 و در گرد و غبار نبرد فرو رفتی، و چنان با ذوالفقار جنگیدی،
 كَأَنَّكَ عَلَيَّ الْمُخْتَارُ فَلَمَّا رَأَوْكَ تَابَتِ الْجَاشِ،
 که گویا علی مرتضی هستی، پس چون تو را با قلبی مطمئن،
 غَيْرَ خَائِفٍ وَلَا خَاشٍ، نَصَبُوا لَكَ غَوَائِلَ مَكْرِهِمْ،
 بدون ترس و هراس یافتند، شرور مکر و حيله شان را بر تو برافراشتند،
 وَقَاتَلُوكَ بِكَيْدِهِمْ وَشَرِّهِمْ، وَأَمَرَ اللَّعِينُ جُنُودَهُ،
 و از در نیرنگ و فساد با تو قتال نمودند، و آن ملعون لشکریانش را فرمان داد،
 فَمَنُّوكَ الْمَاءَ وَوَرُودَهُ، وَنَاجَزُوكَ الْقِتَالَ، وَعَاجَلُوكَ النَّزَالَ،
 تا تو را از آب و استفاده‌ی آن منع نمودند، و با تو قتال نمودند، و به جنگ و مبارزه با تو شتافتند،
 وَرَشَقُوكَ بِالسُّهَامِ وَالتَّبَالِ، وَبَسَطُوا إِلَيْكَ الْإِصْطِلَامَ،
 و تیرها و خدنگ‌ها به سوی تو پرتاب نمودند، و برای استیصال و ناچار نمودن تو دست دراز کردند،
 وَكَمْ يَزْعَمُونَ لَكَ ذِمَامًا، وَلَا زَاقِبُوا فِيكَ أَثَامًا، فِي قَتْلِهِمْ أَوْلِيَاءَكَ،
 و حرمتی برای تو مراعات نکردند، و از هیچ گناهی در مورد تو خودداری ننمودند، چه در کشتن آنها دوستان را،
 وَنَهَبِهِمْ رِحَالَكَ وَأَنْتَ مُقَدَّمٌ فِي الْهَبَوَاتِ، وَمُحْتَمِلٌ لِلْأَذْيَاتِ،
 و چه در غارت اثاثیه خیمه هایت، (باری) تو در گرد و غبارهای جنگ پیش تاختی، و آزار و اذیت‌های فراوانی تحمل نمودی،
 قَدْ عَجِبْتُ مِنْ صَبْرِكَ مَلَائِكَةُ السَّمَاوَاتِ،
 آنچنان که فرشتگان آسمان‌ها از صبر و شکیبایی تو به شگفت آمدند،
 فَأَحْدَقُوا بِكَ مِنْ كُلِّ الْجِهَاتِ، وَأَثَخُنُوكَ بِالْجِرَاحِ،
 پس دشمنان از همه طرف به تو هجوم آوردند، و تو را به سبب زخم‌ها و جراحت‌ها ناتوان نمودند،
 وَحَالُوا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الرِّوَاكِ، وَكَمْ يَبْقَى لَكَ نَاصِرٌ،
 و راه خلاص و رفتن بر تو بستند، تا آنکه هیچ یآوری برایت نماند،
 وَأَنْتَ مُحْتَسِبٌ صَابِرٌ تَدْبُّ عَنْ نِسْوَتِكَ وَأَوْلَادِكَ،
 ولی تو حسابگر و صبور بودی، از زنان و فرزندان دفاع و حمایت می نمودی،
 حَتَّى نَكْسُوكَ عَنْ جَوَادِكَ، فَهَوَيْتَ إِلَى الْأَرْضِ جَرِيحًا،
 تا آنکه تو را از اسب سواری ات سرنگون نمودند، پس با بدن مجروح بر زمین سقوط کردی،
 تَطَّكَ الْخَيُْولُ بِحَوَافِرِهَا، وَتَعَلُّوكَ الطُّعَاةُ بَبَوَاتِرِهَا،
 در حالی که اسب‌ها تو را با سُم‌های خویش کوبیدند، و سرکشان با شمشیرهای تیزشان بر فرازت شدند،
 قَدْ رَشَحَ لِلْمَوْتِ جَيْتُكَ،
 پیشانی تو به عرق مرگ مرطوب شد،
 وَاخْتَلَفَتْ بِالْإِنْقِبَاضِ وَالْإِنْبِسَاطِ شِمَالُكَ وَيَمِينُكَ،
 و دستان چپ و راست به باز و بسته شدن در حرکت بود،
 تَدِيرُ طَرْفًا خَفِيًّا إِلَى رَحْلِكَ وَبَيْتِكَ،

پس گوشه نظری به جانب خیم و حرمت گرداندی،
وَقَدْ شُغِلْتَ بِنَفْسِكَ عَنْ وُلْدِكَ وَ أَهْلِكَ،
و در حالی که از زنان و فرزندان (رو گردانده) به خویش مشغول بودی،
وَ أَسْرَعَ فَرُوكَ شَارِدًا إِلَى خِيَامِكَ،
و اسب سواری ات پریشان احوال به جانب خیمه‌ها رو نمود،
قَاصِدًا مُحْمَحِمًا بَاكِيًا، فَلَمَّا رَأَيْنَ النِّسَاءَ جَوَادَكَ مَخْزِيًا،
شبهه کشان و گریان، پس چون بانوان حرم اسب تیز پای تو را خوار و زبون بدیدند،
وَ نَظَرْنَ سَرَجَكَ عَلَيْهِ مَلُوبًا، بَرَزْنَ مِنَ الْخُدُورِ،
و زین تو را بر او واژگونه یافتند، از پس پرده‌ها (ی خیمه) خارج شدند،
نَاشِرَاتِ الشُّعُورِ عَلَى الْخُدُودِ، لِاطْمَأْتِ الْوُجُوهَ سَافِرَاتِ،
در حالی که گیسوان بر گونه‌ها پراکنده نمودند، بر صورت‌ها تپانچه می‌زدند و نقاب از چهره‌ها افکنده بودند،
و بِالْعَوِيلِ دَاعِيَاتِ، وَ بَعْدَ الْعِزِّ مُدَلَّلَاتِ، وَ إِلَى مَضْرَعِكَ مُبَادِرَاتِ،
و به صدای بلند شیون می‌زدند، و از اوج عزت به حضيض ذلت درافتاده بودند، و به سوی قتلگاه تو می‌شتافتند،
وَالشُّمْرُ جَالِسٌ عَلَى صَدْرِكَ، وَ مَوْلُغٌ سَيْفُهُ عَلَى نَحْرِكَ،
در همان حال شمر ملعون بر سینه مبارکت نشسته، و شمشیر خویش را بر گلویت سیراب می‌نمود،
قَابِضٌ عَلَى شَيْتِكَ بِيَدِهِ، ذَابِحٌ لَكَ بِمُهَنَّدِهِ،
با دستی محاسن شریف‌ت را در مشت می‌فشرد، (و با دست دیگر) با تیغ آخته‌اش سر از بدنت جدا می‌کرد،
قَدْ سَكَنْتَ حَوَاسِكَ، وَ خَفَيْتَ أَنْفَاسِكَ،
تمام اعضاء و حواست از حرکت ایستاد، نفَس‌های مبارکت در سینه پنهان شد،
وَرَفِعَ عَلَى الْقَنَاءِ رَأْسُكَ وَ سَبَى أَهْلَكَ كَالْعَبِيدِ،
و سر مقدست بر نیزه بالا رفت، اهل و عیالت چون بردگان به اسیری رفتند،
وَ صَفَدُوا فِي الْحَدِيدِ، فَوْقَ أَقْتَابِ الْمَطِيَّاتِ،
و در غل و زنجیر آهنین بر فراز جهاز شتران در بند شدند،
تَلْفَحُ وَجُوهَهُمْ حُرُّ الْهَاجِرَاتِ، يُسَاقُونَ فِي الْبَرَارِي وَ الْفَلَوَاتِ،
گرمای (آفتاب) نیمروز چهره‌هاشان می‌سوزاند، در صحراها و بیابان‌ها کشیده می‌شدند،
أَيِدُهُمْ مَغْلُولَةٌ إِلَى الْأَعْنَاقِ، يُطَافُ بِهِمْ فِي الْأَسْوَاقِ،
دستانشان به گردن‌ها زنجیر شده، در میان بازارها گردانده می‌شدند،
فَالْوَيْلُ لِلْعَصَاةِ الْفَسَاقِ لَقَدْ قَتَلُوا بِقَتْلِكَ الْإِسْلَامَ،
ای وای بر این سرکشان گناهکار! چه اینکه با کشتن تو اسلام را کشتند،
وَ عَطَّلُوا الصَّلَاةَ وَ الصِّيَامَ، وَ نَقَضُوا السُّنَنَ وَ الْأَحْكَامَ،
و نماز و روزه (خدا) را بدون یاور رها نمودند، و سنت‌ها و احکام (دین) را از بین برده شکستند،
وَ هَدَمُوا قَوَاعِدَ الْإِيمَانِ، وَ حَرَّفُوا آيَاتَ الْقُرْآنِ،
و پایه‌های ایمان را منهدم نمودند، و آیات قرآن را تحریف کرده،

وَهُمْ لَجُوا فِي الْبَغْيِ وَالْعُدْوَانِ لَقَدْ أَصْبَحَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله وسلم) مَوْتُورًا،

در (وادی) جنایت و عداوت پیش تاختند، به راستی رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم (با شهادت تو) تنها ماند!

وَعَادَ كِتَابَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مَهْجُورًا،

و کتاب خداوند عزوجل متروک گردید،

و غُودِرَ الْحَقُّ إِذْ قَهَرْتَ مَقْهُورًا، وَفَقِدَ بِفَقْدِكَ التَّكْبِيرُ وَالتَّهْلِيلُ،

و آنگاه که تو مقهور و مغلوب گشتی، حق و حقیقت مورد خیانت واقع شد، و به فقدان تو تکبیر خدا و کلمه‌ی توحید،

والتَّحْرِيمُ وَالتَّحْلِيلُ، وَالتَّنْزِيلُ وَالتَّأْوِيلُ،

حرام و حلال دین، و تنزیل و تأویل قرآن جملگی از بین رفت،

وَظَهَرَ بَعْدَكَ التَّغْيِيرُ وَالتَّبْدِيلُ،

و پس از تو تغییر و تبدیل (احکام)،

وَالْإِلْحَادُ وَالتَّعْطِيلُ، وَالأَهْوَاءُ وَالأَضَالِيلُ،

کفر و الحاد و بی سرپرستی دین، هوی و هوس‌ها و گمراهی‌ها،

وَالْفِتْنُ وَالأَبْطِيلُ فَقَامَ نَاعِيكَ عِنْدَ قَبْرِ جَدِّكَ الرَّسُولِ

فتنه‌ها و باطل‌ها جملگی (بر صفحه‌ی روزگار) ظاهر شد، پس پیک مرگ نزد قبر جدت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

ایستاد،

فَنَعَاكَ إِلَيْهِ بِالدَّمْعِ الْهَطُولِ، قَائِلًا: يَا رَسُولَ اللَّهِ،

و با اشک ریزان خبر مرگ تو را به وی داد، و این گونه گفت که: ای رسول خدا!

قُتِلَ سَيْطُكَ وَفَتَاكَ، وَاسْتَيْحَ أَهْلُكَ وَحِمَاكَ،

دختر زاده‌ی جوانمردت شهید شد، خاندان و حریمت مباح گردید،

وَ سَيِّئَتِ بَعْدَكَ ذَرَارِيكَ،

پس از تو فرزندان به اسیری رفتند،

وَوَقَعَ الْمَحْذُورُ بِعِثْرَتِكَ وَذَوِيكَ فَاثْرَعَ الرَّسُولُ،

و وقایع ناگواری به عترت و خانواده‌ات وارد شد، پس از شنیدن این خبر رسول خدا مضطرب و پریشان گردید،

وَبَكَى قَلْبُهُ الْمَهُولُ، وَعَزَّاهُ بِكَ الْمَلَائِكَةُ وَالأَنْبِيَاءُ،

و قلب هراسناکش بگریست، و فرشتگان و انبیاء (به خاطر مصیبت تو) او را تسلیت و تعزیت گفتند،

وَفُجِعَتْ بِكَ أُمَّكَ الرَّهْرَاءُ، وَاحْتَلَفَ جُنُودُ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ،

و مادرت زهراء از اندوه مصیبت تو دردناک شد، و دسته‌های ملائکه مقربین در رفت و آمد بودند،

تُعَزِّي أَبَاكَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، وَأَقِيَمَتْ لَكَ الْمَاتِمُ فِي أَعْلَى عَلِيِّينَ،

پدرت امیرمؤمنان را تعزیت می‌گفتند، مجالس ماتم و سوگواری برای تو در اعلا علیین برپا شد،

وَ لَطَمَتْ عَلَيْكَ الْحُورُ الْعَيْنُ وَبَكَتِ السَّمَاءُ وَسُكَّانُهَا،

و حورالعین به جهت تو به سر و صورت زدند، (در عزای تو) آسمان و ساکنانش،

وَالجِنَانُ وَخُرَّانُهَا، وَالهَضَابُ وَأَفْطَارُهَا،

بهشت‌ها و نگهبانانش، کوه‌ها و کوهپایه‌ها،

وَالْبَحَارُ وَحَيْثَانُهَا، وَالْجَنَانُ وَوَلَدَانُهَا، وَالْبَيْتُ وَالْمَقَامُ،
 دریاها و ماهیانش، [شهر مکه و پایه هایش]، فردوس‌ها و جوانانش، خانه کعبه و مقام ابراهیم،
 وَالْمَشْعُرُ الْحَرَامُ، وَالْجِلُّ وَالْإِحْرَامُ
 و مشعرالحرام، و حل و حرم جملگی گریستند،
 اللَّهُمَّ فَبِحُرْمَةِ هَذَا الْمَكَانِ الْمُئِنِفِ،
 بار خدایا! به حرمت این مکان رفیع،
 صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَخْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهِمْ،
 بر محمد و آل او رحمت فرست، و مرا در زمره آنان محشور فرما،
 وَأَدْخِلْنِي الْجَنَّةَ بِشَفَاعَتِهِمُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ يَا أَسْرَعَ الْحَاسِبِينَ،
 و به شفاعت و وساطت آنها مرا داخل بهشت گردان، بار خدایا! من به تو توسل می‌جویم ای سریع‌ترین حسابگران،
 وَيَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ، وَيَا أَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ،
 و ای بخشنده‌ترین کریمان، و ای فرمانروای حاکمان،
 بِمُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَرَسُولِكَ إِلَى الْعَالَمِينَ أَجْمَعِينَ،
 به (حق) محمد آخرین پیامبران، و فرستاده تو به سوی تمام جهان‌ها،
 وَبِأَخِيهِ وَابْنِ عَمِّهِ الْأَنْزَعِ الْبَطِينِ، الْعَالِمِ الْمَكِينِ، عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ،
 و به (حق) برادرش و پسر عمویش آن بلند پیشانی میان‌پُر، آن دانشمند عالی مرتبه، یعنی علی فرمانروای مؤمنان،
 وَبِفَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَبِالْحَسَنِ الزَّكِيِّ عِصْمَةَ الْمُتَّقِينَ،
 و به (حق) فاطمه سرور بانوان جهانیان، و به (حق) حسن مجتبی که پاک و مبرّی و پناهگاه متّقین است،
 وَبِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ أَكْرَمِ الْمُسْتَشْهِدِينَ، وَبِأَوْلَادِهِ الْمَقْتُولِينَ،
 و به (حق) ابی‌عبدالله‌الحسین گرامی‌ترین شهداء، و به (حق) فرزندان مقتولش،
 وَبِعَبْرَتِهِ الْمَظْلُومِينَ وَبِعَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ،
 و خانواده‌ی مظلومش، و به (حق) علی بن‌الحسین زیور عابدان،
 وَبِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ قِبْلَةَ الْأَوَّابِينَ، وَبِجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ أَصْدَقِ الصَّادِقِينَ،
 و به محمد بن علی قبله توبه‌کنندگان، و جعفر بن محمد راستگوترین صادقان،
 وَبِمُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ مُظْهِرِ الْبَرَاهِينِ، وَبِعَلِيِّ بْنِ مُوسَى نَاصِرِ الدِّينِ،
 و موسی بن جعفر آشکارکننده دلایل و براهین، و علی بن موسی یاور دین،
 وَبِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ قُدْوَةَ الْمُهْتَدِينَ، وَبِعَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ أَزْهَدِ الزَّاهِدِينَ،
 و محمد بن علی آسوه و الگویی هدایت‌شوندگان، و علی بن محمد زاهدترین پارسایان،
 وَبِالْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَارِثِ الْمُسْتَخْلَفِينَ،
 و حسن بن علی وارث جانشینان،
 وَبِالْحُجْبَةَ عَلَى الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ،
 و حُجَّتِ خُدا بر تمام آفریدگان،
 أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِينَ الْأَبْرِيْنَ،

اینکه درود فرستی بر محمد و آل او، آن راستگویان نیکوکار،
 آل طه و یاسین، و أَنْ تَجْعَلَنِي فِي الْقِيَامَةِ مِنَ الْأَمِينِ الْمُطْمَئِنِّينَ،
 همان آل طه و یس، و اینکه مرا در قیامت از کسانی قرار دهی که (از عذاب تو) ایمن و با آرامش خاطر،

الْفَائِزِينَ الْفَرِحِينَ الْمُسْتَبَشِرِينَ

و رستگار و مسرور و بشارت یافته‌اند،

اللَّهُمَّ اكْتُبْنِي فِي الْمُسْلِمِينَ،

بار خدایا! (نام) مرا در زمره مسلمین نگاشته،

وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ، وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ،

و مرا به صالحین ملحق فرما، و نام مرا بر زبان اُمّت‌های آتیه نیکو قرار ده،

وَأَنْصُرْنِي عَلَى الْبَاغِينَ، وَ اكْفِنِي كَيْدَ الْحَاسِدِينَ،

و مرا بر علیه ظالمین یاری ده، و از مکر حسودان حفظ فرما،

وَاصْرِفْ عَنِّي مَكْرَ الْمَآكِرِينَ، وَأَقْبِضْ عَنِّي أَيْدِيَ الظَّالِمِينَ،

و (نیز) حيله، حيله گران را از من برگردان، و دست ستمکاران را از من (دور) نگهدار،

وَاجْمَعْ بَيْنِي وَبَيْنَ السَّادَةِ الْمَيَامِينَ فِي أَعْلَى عِلِّيِّينَ،

و بین من و آن سروران با میمنت در اعلا علیین جمع بفرما،

مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ، وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

همراه با کسانی که بر آنها انعام فرمودی یعنی پیامبران، و راستگویان در عمل و گفتار و شهداء و نیکویان، به رحمت ای مهربانترین

مهربانان،

اللَّهُمَّ إِنِّي أَقْسِمُ عَلَيْكَ بِنَبِيِّكَ الْمَعْصُومِ،

بار خدایا! تو را سوگند می‌دهم به حق پیامبر معصوم،

وَبِحُكْمِكَ الْمُحْتَومِ، وَ نَهْيِكَ الْمَكْتُومِ،

و به حق حکم حتمی و قطعی‌ات، و به حق نهی پنهانی‌ات،

وَ بِهَذَا الْقَبْرِ الْمَلْمُومِ، الْمَوْسَدِ فِي كَفِّهِ الْإِمَامِ الْمَعْصُومِ، الْمَقْتُولِ الْمَظْلُومِ،

و به حق این آرامگاهی که (مردم از هر طرف به جهت زیارت) این امام معصوم مقتول مظلوم بر او گرد می‌آیند، و در جانب آن

تکیه زده،

أَنْ تَكْشِفَ مَا بِي مِنَ الْعُومِ،

اینکه غم و غصه‌ها را از من برطرف فرمائی،

تَصْرِفَ عَنِّي شَرَّ الْقَدَرِ الْمُحْتَومِ،

و شرور قضا و قدر حتمی را از من برگردانی،

وَ تُجِيرَنِي مِنَ النَّارِ ذَاتِ السُّمُومِ

و مرا از آتش (عذابت) که دارای بادهای سوزان است پناه دهی (و نگاه داری)،

اللَّهُمَّ جَلِّبْنِي بِنِعْمَتِكَ،

بار خدایا! مرا با نعمت خود بپوشان (یا بزرگ گردان)،

و رَضِّنِي بِقَسَمِكَ، وَ تَعَمَّدَنِي بِجُودِكَ وَ كَرَمِكَ،
و به عطایای خود راضی و خوشحال فرما، و به جود و کرمت مرا ببوشان،
و بَاعِدْنِي مِنْ مَكْرِكَ وَ نِقْمَتِكَ
و از مکر و انتقام خود دورم ساز،
اللَّهُمَّ اغْصِنِي مِنَ الزَّلَلِ،
بار خدایا مرا از لغزش و خطا حفظ فرما،
وَ سَدِّدْنِي فِي الْقَوْلِ وَالْعَمَلِ، وَ اَفْسَحْ لِي فِي مُدَّةِ الْأَجَلِ،
و در گفتار و کردار به راه صحیح هدایت فرما، و در مدت زندگی ام وسعت ده،
وَ اغْفِنِي مِنَ الْأَوْجَاعِ وَالْعِلَلِ،
و مرا از دردها و بیماری‌ها عافیت بخش،
و بَلِّغْنِي بِمَوَالِيٍّ وَ بِفَضْلِكَ أَفْضَلَ الْأَمَلِ
و مرا به موالی و سرورانم برسان و به فضل (و کرم) خویش مرا به بالاترین آرزوها نائل فرما،
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ،
بار خدایا بر محمد و آل او رحمت فرست
وَ اقْبَلْ تَوْبَتِي، وَ ارْحَمْ عَثْرَتِي، وَ اَقْلِبْ عَثْرَتِي،
و توبه‌ی مرا قبول فرما، و بر اشک چشمم ترحم نما، و لغزش مرا چشم پوشی فرما،
وَ نَفْسُ كُرْبَتِي، وَ اغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي،
و حُزْنِ وَ اندوه مرا زائل کن، و گناهم را بر من ببخشای،
وَ اَصْلِحْ لِي فِي دُرِّيَّتِي
و خاندان و نسل مرا برایم اصلاح فرما،
اللَّهُمَّ لَا تَدْعُ لِي فِي هَذَا الْمَشْهَدِ الْمُعْظَمِ، وَ الْمَحَلِّ الْمُكْرَمِ، ذَنْبًا إِلَّا غَفَرْتَهُ،
بار خدایا در این مشهد والا مقام و در این محل گرامی، برایم وامگذار گناهی را مگر آنکه ببخشی،
وَ لَا عَيْبًا إِلَّا سَتَرْتَهُ،
و نه عیبی را مگر آنکه مستور نمایی،
وَ لَا غَمًّا إِلَّا كَشَفْتَهُ، وَ لَا رِزْقًا إِلَّا بَسَطْتَهُ،
و نه غم و غصه‌ای را مگر برطرف فرمایی، و نه رزقی را مگر گسترش دهی،
وَ لَا جَاهًا إِلَّا عَمَرْتَهُ، وَ لَا فَسَادًا إِلَّا أَصْلَحْتَهُ،
و نه قدر و منزلتی را مگر باقی بداری، و نه فساد را مگر اصلاح فرمایی،
وَ لَا أَمَلًا إِلَّا بَلَّغْتَهُ، وَ لَا دُعَاءً إِلَّا أَجَبْتَهُ، وَ لَا مَضِيْقًا إِلَّا فَرَّجْتَهُ،
و نه آرزویی را مگر نائل کنی، و نه دعایی را مگر اجابت فرمایی، و نه تنگنایی را مگر بگشایی،
وَ لَا شَمَلًا إِلَّا جَمَعْتَهُ، وَ لَا أَمْرًا إِلَّا أَتَمَمْتَهُ،
و نه امور متشتتی را مگر جمع و برقرار نمایی، و نه امری را مگر تمام فرمایی،
وَ لَا مَالًا إِلَّا كَثَّرْتَهُ، وَ لَا خُلُقًا إِلَّا حَسَّنْتَهُ،

و نه مالی را مگر فراوانی بخشی، و نه خُلق و صفتی را مگر نیکو گردانی،
وَلَا إِنْفَاقًا إِلَّا أَخْلَفْتُهُ، وَلَا حَالًا إِلَّا عَمَرْتُهُ،

و نه انفاقی را مگر جایگزین فرمایی، و نه حالی را مگر آباد فرمایی،
وَلَا حَسُودًا إِلَّا قَمَعْتُهُ، وَلَا عَدُوًّا إِلَّا أَرَدَيْتُهُ،

و نه حسودی را مگر ذلیل نمایی، و نه دشمنی را مگر هلاک گردانی،
وَلَا شَرًّا إِلَّا كَفَيْتُهُ، وَلَا مَرَضًا إِلَّا شَفَيْتُهُ، وَلَا بَعِيدًا إِلَّا أَدْنَيْتُهُ،

و نه شری را مگر منع فرمایی، و نه بیماری را مگر شفا بخشی، و نه (امر) دوری را مگر نزدیک فرمایی (و در دسترس قرار دهی)،
وَلَا شَعْنًا إِلَّا لَمَمْتُهُ، وَلَا سُؤَالَ إِلَّا أَعْطَيْتُهُ

و نه تفرّق و اختلالی را مگر جمع (و اصلاح) نمایی، و نه خواهشی [خواسته ای] را مگر عطا فرمایی،
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْعَاجِلِ، وَ تَوَابَ الْآجِلِ،

بار خدایا! من از تو درخواست می‌کنم خیر دنیا و ثواب آخرت را،

اللَّهُمَّ اغْنِنِي بِحَلَالِكَ عَنِ الْحَرَامِ، وَ بِفَضْلِكَ عَنْ جَمِيعِ الْأَنْامِ،

بار خدایا! مرا به سبب حلالیت از حرام مستغنی کن، و به فضل و احسانت از جمیع خلق بی‌نیاز فرما،

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَ قَلْبًا خَاشِعًا،

بار خدایا! از تو درخواست می‌کنم دانشی مفید، قلبی خاشع،

وَ يَقِينًا شَافِيًا، وَ عَمَلًا زَاكِيًا، وَ صَبْرًا جَمِيلًا، وَ أَجْرًا جَزِيلًا،

یقینی سلامت بخش، عملی صالح و پاک، صبری زیبا، و اجری عظیم را،

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي شُكْرَ نِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَ زِدْ فِي إِحْسَانِكَ وَ كَرَمِكَ إِلَيَّ،

بارها! شکر نعمت بر من را روزیم کن، و احسان و کرمت بر من زیاد فرما،

وَ اجْعَلْ قَوْلِي فِي النَّاسِ مَسْمُوعًا، وَ عَمَلِي عِنْدَكَ مَرْفُوعًا،

و گفته‌ی مرا در میان مردم شنوده نما، و عمل مرا به نزد خویش بالا بر،

وَ أَثْرِي فِي الْخَيْرَاتِ مَثْبُوعًا، وَ عَدُوِّي مَقْمُوعًا

و سنت باقیمانده‌ی مرا در امور خیر مورد پیروی قرار ده، و دشمنم را خوار و ذلیل گردان،

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْأَخْيَارِ، فِي آتَاءِ اللَّيْلِ وَ أَطْرَافِ النَّهَارِ،

بار خدایا! بر محمد و آل او که نیکانند، در تمامی لحظات شبانه روز رحمت فرست،

وَ اكْفِنِي شَرَّ الْأَشْرَارِ،

و مرا از شرّ بدان محفوظ بدار،

وَ طَهِّرْنِي مِنَ الذُّنُوبِ وَ الْأَوْزَارِ،

و از گناهان و سنگینی وزر و وبال پاک و مبری گردان،

وَ أَجْرِنِي مِنَ النَّارِ، وَ أَحِلِّنِي دَارَ الْقَرَارِ،

و از آتش پناهم ده، و در سرای جاوید وارد فرما،

وَ اغْفِرْ لِي وَ لِجَمِيعِ أُخْوَانِي وَ أَخَوَاتِي الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ،

و (گناهان) مرا و تمامی خواهران و برادران مؤمن مرا ببخشای.

بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

به رحمت ای مهربانترین مهربانان.

مصادر زیارت ناحیه مقدسه

این زیارت مسلماً از سوی امام معصوم علیه السلام صادر گردیده و در کتب متقدمان و علمای شیعه از زمان‌های دور تا کنون، ثبت و ضبط شده است. نخستین کسی که از این زیارت در کتاب خویش نام برده، شیخ مفید (متوفی ۴۱۳ قمری) است که آن را در کتاب مزار خویش جزء اعمال روز عاشورا ثبت کرده است. علامه‌ی مجلسی ^{رحمته} می‌نویسد:

قال الشيخ المفيد ^{رحمته} في كتاب المزار ما هذا الفظه: زيارة أخرى في يوم عاشورا برواية أخرى، إذا أردت زيارته بها في هذا اليوم فقف عليه عليه السلام و قل: السَّلامَ عَلَى آدَمَ صِفْوَةَ اللَّهِ. (... ۲۲) پس از مفید، شاگردش سید مرتضی علم الهدی (متوفی ۴۳۶ قمری) از آن در کتاب مصباح الزائر خویش یا المصباح (۲۳) یاد کرد.

زيارة ثانية بألفاظ يزار بها الحسين عليه السلام زار بها المرتضى علم الهدى ^{رحمته} قال: فإذا أردت الخروج فقل: إليك توجهت ... ثم تدخل القبّة الشريفة و تقف على القبر الشريف و قل: السَّلامَ عَلَى آدَمَ صِفْوَةَ اللَّهِ. (... ۲۴) علامه‌ی مجلسی ^{رحمته} در نقل این زیارت به کتاب سید مرتضی ^{رحمته} اشاره کرده است (۲۵).

سومین کس، ابن المشهدی (متوفی ۵۹۵ قمری) شاگرد شاذان بن جبریل قمی، عبدالله بن جعفر دوریستی و ورام بن ابی فراس، و استاد ابن نما حلّی و فخار بن معد حائری است. ابن المشهدی درباره‌ی زیارت ناحیه در کتاب المزار الکبیر، می‌نویسد: زیارة أخرى فی يوم عاشورا لأبى عبدالله الحسين ممّا خرج من الناحية إلى أحد الأبواب. قال: تقف عليه و تقول: السَّلامَ عَلَى آدَمَ صِفْوَةَ اللَّهِ (... ۲۶)

چهارمین عالم شیعه که به نقل آن پرداخته، سید بن طاووس رضی اللّٰه عنہ بن موسی بن طاووس حسنی بغدادی (متوفی ۶۶۴ ق)، است که این زیارت را در مصباح الزائر (۲۷) نقل کرد و پس از این دو کتاب بود که زیارت ناحیه در کتاب‌های حدیثی و مزار متأخران نقل گردید.

درخت تشیع

تشیع است درختی مبارک و پر بار که شاخه هاش پر است از گل همیشه بهار از این درخت بروید همواره میوه نور از این درخت کند تیرگی همیشه فرار غدیر و بعثت و توحید و اشک و عاشورا از این درخت مقدّس نشسته‌اند به بار فشانده‌اند شررها ز شرق و غرب بسی برای سوختن ریشه‌های آن کفّار گهی نموده به آیات کبریا توهین گهی کنند جسارت به احمد مختار

گرفته از به کف فرقه‌های وهابی
 بریدن تنه‌ی این درختشان شده کار
 به دستشان همه شمشیر ز آیه‌ی قرآن
 کشیده‌اند به روی ائمه‌ی اطهار
 به شیعه داده بدون دلیل نسبت شرک
 به فکر و منطقشان لعن حضرت دادار
 گروه دیگری از دوستان که حمله کنند
 بر این درخت و رسانند شاخه را آزار
 اگر که خصم به دین حمله کرد نیست عجب
 ز دوستان نبود انتظار این رفتار
 یکی به غصب فدک می دهد به دشمن حق
 به نفع او همه وهابیان دهند شعار
 یکی حدیث کسا را برد به زیر سؤال
 یکی به ناحیه می تازد از یمین و یسار
 یکی مخالف لعن زیارت عاشور
 یکی زیارت عاشور را کند انکار
 یکی حدیث دوات و قلم نماید ردّ
 یکی مخالف آن قصه در و دیوار
 یکی مخالف سخت دعای ندبه شود
 اذیتش به امام زمان شود تکرار
 یکی مخالف با گریه‌ی بلند شود
 یکی ز لعن برائت ندا دهد زنهار
 یکی مخالف نام رقیه و قبرش
 به شک نموده دل شیعه را هماره دچار
 گرفتم اینکه به فرض محال زعم شما
 بود ضعیف روایات این همه اخبار
 مگر که بر عدم آن، همه قسم خوردید
 و یا شدید به انکارش از خدا وادار
 به غیر آنکه به وهابیان دهید خوراک
 چه سود عترت و قرآن برند از این کار
 به حیرتم ز شما ای برادران عزیز
 که هر چه را که یقین نیست می کنید انکار
 مگر مزار رقیه خلاف فقه شماست

و یا حدیث کساء کفر بوده در پندار
و یا که ناحیه دارد کلام کفرانگیز
و یا که شیعه ندارد غمی به جز این چار
خدا گواست که با چشم خویش می بینم
که ما تمام به خوابیم و دشمنان بیدار
هر آنچه ما به ادب دم زدیم از وحدت
بسی به پاسخ ما فحش می کنند نثار
مگر نه آن همه فتوا به قتل ما دادند
به جرم دوستی اهل بیت صدها بار
از آن زمان که رسول خدا ز دنیا رفت
هماره ریخته خون در ره علی بسیار
مگر نه فاطمه اول شهید راه علیست
گواهم آتش و دود است و سینه و مسمار
مگر نه مالک ابن نویره را کشتند
به جرم دوستی و مهر حیدر کزار
مگر نه حجر عدی شد جدا سر از بدنش
مگر نه میثم تمار رفت بر سر دار
مگر نه مالک اشتر به زهر گشت شهید
مگر نه کشته شد از جور دشمنان عمّار
مگر نه عمرو و رشید و سعید بود و کمیل
که شد جدا سر هر یک به مکتب ایثار
مگر نه پیکر سادات را بنی العباس
به جای خشت نهادند در دل دیوار
اگر که غضب خلافت نمی شد از مولا
نمی رسید به اسلام این همه آزار
اگر چه دشمن فتوی به قتل شیعه دهد
حرامزاده چنین بایدش عجب مشمار
کجا معاویه می شد امیر بر مردم
کجا به تخت نشستی یزید بی مقدار
کجا ز پیکر خونیشان جدا می شد
سر حسین و جوانان آن شه ابرار
اگر هنوز جدا می شود سر شیعه
نه بوده اول کار و نه هست آخر کار

ز دشمن آنچه به ما می‌رسد بس است دگر
 ز دوستان نرسد زخممان به سینه زار
 بگو به دوست شیعه که خاک پای توأم
 بیا و بر جگر شیعه بیشتر مگذار
 هر آنچه گفתי دشمن گرفت سود از آن
 به جان حضرت زهرا دگر نکن تکرار
 خدا کند که شود این قصیده یک شمشیر
 رود به سینه و هابی جنایت کار
 در این قصیده به سنی نمی‌کنم توهین
 که در میانه ما این چنین نبوده قرار
 ولی هماره به وهابیان کنم لعنت
 که دشمنند به قرآن و عترت اطهار
 اله من ز تو این است حاجت (میثم)
 که نسلشان را یکباره از زمین بردار
 حاج غلامرضا سازگار

اشعار راجع به خطبه‌ی حضرت سجّاد علیه السلام

خطبه‌ی حضرت سجّاد علیه السلام در مسجد جامع شام

چو بر منبر برآمد شاه بیمار
 پیمبر منبر آرا شد دگر بار
 پس از توحید حقّ و نعت احمد
 چنین فرمود آن سلطان سرمد
 که دنیا را به اهل خود بقا نیست
 چو نامش را به جز دار فنا نیست
 نماند هیچ گه در او کسی شاد
 نماند تا ابد جز داور داد
 زوال نعمتش آنی به آنی ست
 همه چیزش فنا و خویش فانی ست
 پس از اندرز آن سلطان بیمار
 بگفت ای شامیان شوم کردار!
 شناسد مرا هر کس از این پیش
 اگر نه خود کنم تعریف از خویش

منم فرزند آن شاهی که بطحا
 بنام نامی او گشت برپا
 صفا از مقدم او با صفا شد
 منا از مستجارش با لقا شد
 منم فرزند شاه عرش پیما
 که سیر لا مکان کردی به یک جا
 منم فرزند آن شاهی که قرآن
 ورا فرمان شاهی داد ز یزدان
 بود ابداع این شرع مبارک
 از آن سلطان طه و تبارک
 بود آن شاه جدّ من پیمبر
 کز او باشد مرا او رنگ و افسر
 دگر فرزند آن شاهم که اسلام
 ز دست تیغ او بگرفت انجام
 شهنشاه رسل را جانشین است
 خلیفه حق، امیر المؤمنین است
 به تیغ کین سر از ابطال اعراب
 فکند آن شه به روز بدر و احزاب
 یتیمان و فقیران را پدروار
 پذیرا بود و غمخوار و پرستار
 منزّه بود و خالی از همه شین
 نشد مشرک خدا را طرفه العین
 همانا کاشف کرب رسول است
 علی شیر خدا زوج بتول است
 نبود ار تیغ تیز او به هیجا
 نکردی کس پرستش حقّ یکتا
 چو بگذشت آن شه رنجور و بیمار
 ز تعریف نبی وز وصف کزار
 بگریید و بفرمود ای جماعت
 فغان از جور این نستوده امت
 منم فرزند سلطان هنرمند
 حسین آن کشته عشق خداوند
 که اندر کربلا بی جرم و تقصیر

گرفتندش سر از پیکر به شمشیر
 ابا آن تشنه کامی قوم اعراب
 ندادندش ز کین یک جرعه آب
 همین سر، رأس پاک آن شهید است
 به رسم هدیه در خان یزید است
 مر این دل خستگان، آل رسولند
 نتیجه احمد و نسل بتولند
 بیان حال چون فرمود آن شاه
 ز غفلت جملگی گشتند آگاه
 به پا شد ناله و فریاد و شیون
 ز شهر و مسجد و از کوی و برزن
 فتادی شهر شام اندر تلاطم
 به یکدیگر همی گفتند مردم
 که واویلا از این ظلم و از این جور
 از این رفتار و این کردار این طور
 به ما گفت این یزید کفر فرجام
 که اینان خارچند از دین اسلام
 معاذ الله! گر این شاه حجازی
 مسلمانی گرفته ترکتازی
 یزید روسیاه بی محابا
 به خود ترسید از این شور و غوغا
 مؤذن را بگفت آن ننگ کفار
 که قطع گفتگوش کن به ناچار
 بیر از گفتگو، این ناتوان را
 که رسوا کرد خود، سفیانیان را
 نهادی چون مؤذن دست بر سر
 بلند آوازه گفت الله اکبر
 چنین فرمود آن سلطان والا
 بزرگی را جز او کس نیست دارا
 بزرگ است آن خدای فرد داور
 سزد در حق او الله اکبر
 پس از تکبیر و از تهلیل یکتا
 مؤذن گفت و گفت آن شاه والا

شهادت می‌دهد روح روانم
 رگ و پی با جمیع استخوانم
 که فرد است آن خدای بی‌ندیدم
 شریکی از برای او ندیدم
 چو نام نامی سلطان مختار
 مؤذن گفت و گفت آن شاه بیمار
 همین شه را که میدانی پیمبر
 بود جدّ من ای مردود داور
 اگر گویی که جدّ تست و حاشا
 شوی کافر به حقّ حقّ یکتا
 و گر جدّ من است آن شاه ملّت
 چرا کشتی حسینش را به ذلّت؟
 چرا ما را اسیر و خوار کردی
 کشان در کوچه و بازار کردی
 به پا شد آن یزید کفر آیت
 بگفتا بر نمازم نیست، حاجت
 مرحوم حجت الاسلام حاج شیخ علی حائری محلاتی

خطبه‌ی حضرت سجّاد علیه السلام در مسجد شام

خواست چون نجل زنا ظلم خود اتمام کند
 جور افزوده بر آغاز در انجام کند
 کار بر کام خود اندر طلب کام کند
 بر همه گونه جفا و ستم اقدام کند
 رفت روزی به سوی مسجد و با کبر یزید
 حضرت سیّد سجّاد حزین را طلبید
 خواست در جامع و در مجمع آن جمع خطیب
 گفت حرفی که بر او لعن خدا گشت نصیب
 داد بر آل زنا مدح و ثنا زینت و زیب
 بست بر آل علی عیب جلی قدح عجیب
 گشت از آن غایله‌ی هایلّه در خشم امام
 گفت خاکت به دهان باد از این زشت کلام
 پس به فرزند معاویه چنین کرد خطاب
 کاذن منبر ده و بشنو سخنی عین صواب

خواست تا منع کند تا نشود کشف حجاب
حاضران واسطه گشتند چه از شیخ و چه شاب
که علیل است ورا نیست چه یارای سخن
به فصاحت کشدش کار در اجرای سخن
اذن حاصل چه از آن کافر بد گوهر گشت
پایه‌ی منبرش از عرش خدا برتر گشت
ظلمت کفر از او جلوه گه داور گشت
مسجد شام همه گوش ز پا تا سر گشت
گفت کی قوم هر آن کس که نداند نسبم
آگهی می‌دهمش بر نسب و بر حسبم
ها منم زاده‌ی آزاده محبوب خدا
مهبط علم ازل قبله‌ی ارباب دعا
مشعر و مروه و حجر و حَجْر و خیف و منا
زمزم و کعبه و بیت و حرم و سعی و صفا
مستجار و عرفه ترویبه و رکن و حطیم
قصد و میقاتگه و تلبیه، احرام و حریم
منم از دوده هادی سبل ختم رسل
چرخ دین شمس ضحی بدر دجی هادی کل
سِرِّ حق راه هدی کهف وری شمع سُبُل
شاه دین حقّ یقین نور مبین طیب نُزُل
جَدِّ من احمد محمود محمّد (ص) بودا
که به تأیید خداوند مؤید بودا
منم از دوده‌ی سالار عجم میر عرب
دست حق صهر نبی سرّ خدا مظهر ربّ
چرخ فر قطب ظفر اصل شرف فصل ادب
با پیمبر یکی اندر شرف و فضل و حسب
صُرْدُ صَوَامٍ حَبْرٌ لَيْتُ قَمَقَام
فَمِنْ اللَّهِ وَلِيِّ وَاَعْلَى الْخَلْقِ اِمَامٌ
دست حق صهر نبی سرّ خفی نور جلی
ضوء مصباح ابد جوهر علم ازلی
مصطفی را و خدا راست وصی، هست ولی
وارث علم نبی نایب خلاق علیّ
دین اسلام از او گشت به پا جست قوام

فَمِنْ اللَّهِ عَلَى تَرْبِيَّتِهِ أَلْفَ سَلَامٍ
 بشناسید اگر حضرت زهرای بتول
 بضعه‌ی مصطفوی جفت علی بنت رسول
 زهره‌ی ازهر افلاک شرف نجم افول
 که به او منتهی احکام فروع است و اصول
 هست افزون و حد انعام خدا داده‌ی او
 حالی ای قوم منم زاده‌ی آزاده‌ی او
 من بیمار دل افکارم فرزند حسین
 که همه ملک خدا راست به او زینت و زین
 کشته از خنجر و از تیر و ز شمشیر و سنین
 ز قفا شمر ستکار بریدش و دَجین
 بر لب آب روان امت جدش ز جفا
 با لب تشنه بریدند سر او ز قفا
 رفت بر نیزه سر و ماند زمین پیکر او
 تاختند اسب جفا بر بدن اطهر او
 گه به تنور و گهی تو بره جای سر او
 ز قفای سر او خواهر او دختر او
 تازیانه به بدن خار به پا گرد به سر
 آبشان اشک روان بود و غذا خون جگر
 حالیا آمدم از کوفه سوی شام اسیر
 هر دو دستم به رسن بوده دو پا در زنجیر
 در خرابه وطن ما شد و خطیبست کبیر
 که کسی رحم نیارد به صغیر و به کبیر
 زیر پا فرش بود خاک زمین هم چو عید
 سایبان بر سر ما هست ولی از خورشید
 گاه در کوفه ویران و گهی شام خراب
 گاه در دیر نصارا و گهی بزم شراب
 گاه بشکسته شد از چوب جفا درّ خوشاب
 گاه خسته ز رسن بازوی ما گه ز طناب
 چوب بیداد به لعل لب سلطان شهید
 گاه از ابن زیاد آمد و گاهی ز یزید
 شامیان را سخنش شعله برافروخت به جان
 همه با ناله و زاری همه با آه و فغان

کین جماعت که به ما خارجی آمد به گمان
 وای بر ما که بر ایشان ز رسول است نشان
 سنگ‌ها بر سر ایشان ز سر بام زدیم
 طعنه در شام گهی صبح و گهی شام زدیم
 شورش خاص در آن همه‌ام چه دید
 به مؤذّن ز غضب اذن اذان داد یزید
 عَلِمَ اللهُ به شه از قطع کلامش چه رسید
 نعره مؤذّن چه به تکبیر و به تهلیل کشید
 گفت سجاد مرا هست همه عضو گواه
 که سزاوار عبادت نبود الاّ الله
 به شهادت به زبان نام محمّد آمد
 شاه گفت ای که تو را لعن مؤید آمد
 این محمّد که فرونش شرف از حدّ آمد
 جدّ تو بود و یا آن که مرا جدّ آمد
 خوانی ار جدّ خود این محض غلط عین خطاست
 ور بود جدّ من این ظلم به نسلش نه سزاست
 که بگیرند عیال تو پس پرده قرار
 عترت او به اسیری و به جمّازه سوار
 چه غلامان حبش هم چو اسیران تثار
 به سر کوچه و بازار به هر شهر و دیار
 گریه بگرفت چه راه نفس خلق و امام
 همچو یحیی نشدش فرصت اتمام کلام
 مرحوم میرزا یحیی مدرس :

خطبه‌ی حضرت سجاد علیه السلام

جهانیان همه با پای جان به شام روید
 به مسجد اموی نغمه‌ی خدا شنوید
 نهاد مسجدیان سخت آمده به خروش
 صدای حضرت سجاد می‌رسد بر گوش
 درون سینه‌ی پاکش خروش خون خداست
 تمام، گوش! که فریاد سیدالشهداست
 به اهل شام، شده شام، تیره‌تر از شام
 فتاده طشت یزید و یزیدیان از بام

پس از ثنای خداوند و نعت پیغمبر
 به خلق داد ندا آن امام جنّ و بشر
 که ای تمام خلایق بزرگ و کوچک شام
 خدای داده به ما شش جلال و هفت مقام
 هر آنچه داده به ما ذات قادر متعال
 کمال و علم و فصاحت، شجاعت است و جمال
 هماره سینه‌ی پاکان به نور ما رخشید
 خدا محبت ما را به مؤمنین بخشید
 محمد عربی ختم الانبیا از ماست
 علی ولیّ خدا شاه اولیا از ماست
 ز ماست جعفر طیار و حمزه شیر خدا
 که گشته بود ملقب به سید الشهداء
 حسن، حسین دو سبط پیامبر از ماست
 امید عترت مهدیّ منتظر از ماست
 مرا اگر شناسید با شما گویم
 که کیست جدّ و پدر، چیست نام نیکویم
 عزیز مکه و دردانه‌ی منایم من
 سلاله حرم و زمزم و صفایم من
 منم عزیز گرامی‌ترین طواف کنان
 که گفت تلبیه حجّ کرد بهتر از همگان
 منم سلاله‌ی آن رهبر بلند وقار
 که شد ز امر خداوند بر براق سوار
 به سوی مسجد اقصی ز مکه یافت خروج
 وز آن مقام به اوج فلک گرفت عروج
 منم سلاله‌ی آن کس که برد جبرائیل
 به اوج سدره‌اش از امر ذات ربّ جلیل
 منم سلاله‌ی آن پیشوای اهل نیاز
 که با ملائکه‌ی آسمان گذارد نماز
 منم سلاله‌ی آن شهریار کشور دل
 که وحی گشته ز سوی خدا بر او نازل
 مرا سلاله‌ی پاک محمدی خوانند
 مرا عزیز دل مرتضی علی خوانند
 منم سلاله‌ی آن کس که بین هر دو سپاه

رساند بینی اشرا را به خاک سیاه
 همان کسی که به اثبات خالق دادار
 گرفت با دم تیغش ز کافران اقرار
 منم سلاله‌ی آن شیر قادر متعال
 که با دو نیزه دو شمشیر کرده‌ست قتال
 منم سلاله‌ی آن کو دو بار هجرت کرد
 دو بار هجرت کرد و دو بار بیعت کرد
 منم عزیز کسی کو به تیغ شعله فروز
 به جنگ بدر و به جنگ حنین شد پیروز
 همان ولی خداوند قادر دادار
 نگشت یک مژه بر هم زدن به شرک دچار
 منم که وارث پیغمبران بود جدم
 منم که راهبر مؤمنان بود جدم
 به تیغ، ریشه کن خیل مشرکین گردید
 امیر کشور اسلام و مسلمین گردید
 چراغ دیده‌ی اهل جهاد بود علی
 هماره زینت کلّ عباد بود علی
 منم عزیز دل افتخار به گائین
 ز صابرین جهان بود بردبارترین
 به پیشگاه خداوند گار عزوجل
 ز اهل بیت نبی بود در نماز افضل
 منم سلاله‌ی پاک مؤید جبریل
 که بود یاور او در نبرد میکائیل
 منم عزیز دل حامی مسلمانان
 که بود در همه احوال یاور آنان
 به تیغ عدلش با خیل مارقین جنگید
 به ناکثین زد و با خیل قاسطین جنگید
 منم سلاله‌ی نیکوترین امام قریش
 که بود برتر و بالاتر از تمام قریش
 منم سلاله‌ی اوّل کسی که مؤمن بود
 ره خدا به کنار پیامبر پیمود
 ز مسلمین همه سبقت گرفت در ایمان
 ستمگران را برداشت تیغ او ز میان

منم سلاله‌ی مردی که تیر داور بود
 همیشه حامل علم خدای اکبر بود
 سخی، بزرگ، جوانمرد، ابطحی، زیبا
 صبور و سید و صوام بود و پاک و رضا
 درید ریشه‌ی اصلاب کفر را از هم
 گسیخت یک سره شیرازه‌های ظلم و ستم
 به سان شیر ژیان با اراده‌ی محکم
 در آن میانه که می‌خورد نیزه‌ها بر هم
 به دشمنان خداوند حمله ور گردید
 چو دانه در وسط آسیابشان کوبید
 به رزمگاه عراق و حجاز شیر نبی
 که مکی و مدنی بود خیفی و عقبی
 نموده ماه جمالش هماره جلوه‌گری
 مهاجری اجدی بود و بدری و شجری
 به دودمان عرب مقتدا و رهبر بود
 که از جلال و شرف وارث دو مشعر بود
 یگانه شیر الهی به فتح بدر و حنین
 ابوالائمہ ولی خدا ابوالحسنین
 کسی که این همه دارد جلال و فضل، علیست
 امام خلق و ولی خدای لم یزلیست
 منم سلاله‌ی زهرا شفیعہ‌ی دو سرا
 امینہ فاطمہ امّ الائمہ النّجبا
 ز گریه کرب و بلای دوباره بر پا شد
 دوباره مشت یزید و یزیدیان واشد
 که ناگه از دل پُر درد ناله زد مولا
 منم سلاله‌ی پاک شهید کرب و بلا
 منم سلاله‌ی آن کس که شد به نی سر او
 گلوی تشنه بریدند سر ز پیکر او
 منم سلاله‌ی آن کس که با دلی پر درد
 وداع با زن و فرزند و خاندانش کرد
 منم سلاله‌ی آن کس که شد برهنه تنش
 زدند زخم، بسی روی زخم، بر بدنش
 منم سلاله‌ی آن کو به خونش آغشتند

به قتل صبر نه یکبار بارها کشتند
 منم سلاله آنکس که قلبش آزدند
 سر بریده‌ی او را به شهرها بردند
 منم سلاله‌ی آن کو اسیر شد حرمش
 ستم شد از همه بر اهل بیت محترم
 اسیر کوفه و شام بلا شدیم همه
 به ابتلای نکو مبتلا شدیم همه
 الا حقیقت اسلام زنده از سخت
 سر پدر زده از دور بوسه بر دهن
 پیام آور فریادهای خون خدا
 خطابه‌ات سند فتح سیدالشهدا
 تو از تمام شهیدان پیام آوردی
 قیام کرب و بلا را به شام آوردی
 هزار «میشم» از عهده بر نمی آید
 که لب به وصف تو و خطبه‌ی تو بگشاید
 حاج غلامرضا سازگار

خطبه‌ی حضرت سجاد علیه السلام در مسجد جامع شام

به غمی کرده فلک باز گرفتار مرا
 که غم از راه وفا آمده غمخوار مرا
 دردی افکنده ز پا ساخته بیمار مرا
 که بود درد طیبانه پرستار مرا
 کو انیسی که غم دل به وی اظهار کنم
 کو طیبی که حدیث از تن بیمار کنم
 غم آن غم که برد رخت وجودم به عدم
 دردم آن درد که گردیده اجل را توأم
 باری این درد از آن غم بود و هست آن غم
 غم بیمار علیلی که ز بیداد و ستم
 بعد از آنی که فلک خسته و بیمارش کرد
 خصم دون در غل و زنجیر گرفتارش کرد
 وه چه بیمار شفابخش مسیحا نامش
 عالمی زنده‌ی احسان، خجل انعامش
 خاص و عام آمده محتاج عطای عامش

حَبْذا بر نسب و نام نکو فرجامش
 به نبی راحت جان و به علی نور دو عین
 فاطمی خو حسنی خلق علی ابن حسین
 سائلی گفت به آن والی اقلیم ولا
 کی بلی داده به مینای بلا گاه صلا
 وی بلا دیده هم از شام و هم از کرب و بلا
 کربلا بود فزون رنج تو یا شام بلا
 زین سخن روز بچشم شه دین گشت چو شام
 برکشید آه ز دل گفت که صد آه ز شام
 روزی آن سرو که شمشاد بدی پا به گلش
 شد یزید از پی آن تا که کند منفعلش
 با همه داغ که چون لاله نهادی به دلش
 باز می خواست دهد خواری و سازد خجلش
 تا چو نرگس ببر خلق سرافکنده شود
 پیش خار آن گل نوحاسته شرمنده شود
 برد او را به سوی مسجد جامع ز جفا
 پس خطیب از پی خشودی آن نسل زنا
 رفت بر منبر و بنمود بیان حمد خدا
 بعد از آن نعت نبی گفت پس آنگه به ملا
 خواست تا آورد آن شوم، خدا را به غضب
 داد بس نسبت بیجا به شهنشاه عرب
 گفت بیمار، یزیدا به من خسته جگر
 ده اجازت که برآیم به فراز منبر
 گویم آن را که در آن هست رضای داور
 هم خدا هست از آن راضی و هم پیغمبر
 پذیرفت ز شه این سخن آن کفر نهاد
 به تمنای خسان عاقبتش رخصت داد
 همچو ابلیس خطیب آمدی آنگه به نشیب
 چون مسیحا به فراز آمدی آن شاه غریب
 ز اهرمن تخت به جم گشت دگر باره نصیب
 بنگر حد تفاوت به میان دو خطیب
 آن یکی آمده مداح و ثناخوان یزید
 این یکی آمده ممدوح خداوند مجید

باری آن مظهر آیات خدای ازلی
 که حَقّش حِجّت خود ساخته از بی‌مثلی
 از پی حمد خدا نعت نبی مدح علی
 سفت از لعل گهر گفت به آواز جلی
 هر که خواهد به شناسایی من یابد راه
 سازمش از حسب و از نسب خود آگاه
 منم از نسل خدیوی که خدای دو جهان
 کرده خلقت به طفیلش همه‌ی کون و مکان
 هست می‌کال چو جبریل امینش دربان
 نازل از حق شده بر شخص شریفش قرآن
 اوست یاسین و به جز او غرض از طاها نیست
 جز مدیحش همه قرآن ز الف تا یا نیست
 منم از نسل شهنشاه سریر لولاک
 که به معراج روان گشت از این توده‌ی خاک
 شد سخن خلق به تشریف وی از ایزد پاک
 گر نبودی تو سبب خلق نگشتی افلاک
 آنکه باشد ز پدر ارفع و از جد امجد
 بشرش خواند محمّد ملکش خواند احمد
 منم از نسل امیری که به شمشیر دو سر
 گه سر از عمرو بیفکند و گهی از عنتر
 خست و بدرید و ز جا کند به امر داور
 قلب اعدا و تن مرحب و باب خیبر
 راست از تیغ کجش رایت اسلام شده
 حرم از همّت او خالی از اصنام شده
 منم از نسل امیری که بود زوج بتول
 ولی حق وصی پاک بلافصل رسول
 او مروج به فروع است و مبین به اصول
 بی‌ولایش نبود طاعتی از خلق قبول
 پیش کاخ شرفش عرش دنی بل ادنی‌ست
 علیش نام بفرمان علی الاعلیست
 عم پاکم حسن آن آینه‌ی حسن خدا
 معدن علم و عمل زهد و ورع حلم و حیا
 جدّه‌ام حضرت صدّیقه بتول عذرا

زهره الزهرا امّ النّجبا خیر النّسا
 جدّه دیگر من جامع اصل و نسب است
 وان خدیجه‌ست که خاتون زنان عرب است
 من عزیزم که چنین نزد شما خوار شدم
 بی گنه در غل و زنجیر گرفتار شدم
 سفر کرب و بلا کردم و بیمار شدم
 از ستم بی کس و بی مونس و بی یار شدم
 ایها النّاس منم آنکه به هنگام صلوات
 تشنه لب شد پدرم کشته لب شط فرات
 کوفیان نامه نوشتند به باب من زار
 طلبیدند به مهمانیش از شهر و دیار
 پس در آن وادی خونخوار چو کردیم گذار
 عوض مهر نمودند عداوت اظهار
 آب بستند به ما اول و آخر ز ستم
 بزدند آتش کین یکسره ما را به حرم
 نه همین باب من آن قوم ستمگر کشتند
 که ز من عم و پسر عم و برادر کشتند
 جمله یاران من از اکبر و اصغر کشتند
 همه را در لب شط تشنه و مضطر کشتند
 عمّه‌های من مظلوم نمودند اسیر
 زار و بیمار کشیدند مرا در زنجیر
 خواهرانم به اسیری سوی شام آوردند
 بهر ما هدیه، سنگ از لب بام آوردند
 حرم خاص خدا مجلس عام آوردند
 بسته در نزد یزیدم چو غلام آوردند
 زد یزید از ره بیداد به پیش نظرم
 چوب خزران به لب فیض بیان پدرم
 از در افشانی آن پادشه ملک حجاز
 شامیان گریه نمودند بهر سو آغاز
 مفتضح گشت یزید و پی اعلان نماز
 کرد رو سوی مؤذن که برآور آواز
 از مؤذن شه دین نام محمّد چو شنید
 بار دیگر به خروش آمد و گفتا به یزید

این محمّد که از او نشر فروع است و اصول
گویی ار جدّ من است این نبود از تو قبول
ور بود جدّ من ای کافر مردود جهول
از چه این ظلم نمودی تو به اولاد رسول
از چه جمعیت اسلام پریشان کردی
دین نهادی ز کف و رخنه به ایمان کردی
ای فلک شام کجا عابد بیمار کجا
غل و زنجیر کجا و تن تبار کجا
تن تبار کجا آن همه آزار کجا
شاه اسلام کجا تسخر کفار کجا
وہ که بر جان صغیر آتشی افروخته‌ای
که دل خلق جهان از شرش سوخته‌ای
مرحوم صغیر اصفهانی

خطبه‌ی حضرت سجّاد علیه السلام

ای اهل شام مظهر لطف خدا منم
مقصود ز آفرینش ارض و سما منم
پوشیده نیست نزد من اسرار کائنات
زیرا که محرم حرم کبریا منم
مسجود کائنات بود خاک کوی من
زینت فزای کعبه صفای صفا منم
زمزم ز فیض مقدم من یافت آبرو
مهر منیر مکه امیر منا منم
بر جمله اولیا منم امروز جانشین
وارث به علم یک به یک انبیا منم
بر امر حق مطیع و بر ما سوا مطاع
از بندگی به جمله خلائق خدا منم
آن آدمی که دم به دم اندر تمام عمر
از ابتدا گریسته تا انتها منم
بر کشتی ای که نوح در او نوحه گر نشست
ای قوم بد گهر به خدا ناخدا منم
آن موسی که سینه به سینا ز غم درید
از داستان واقعه‌ی کربلا منم

آن یوسفی که گشت به زندان غم اسیر
بی غمگسار و بی کس و بی آشنا منم
آن عیسی که دار فنا را وداع کرد
بنمود جای بر سر دار بقا منم
با این همه حکایت دارم یکی سؤال
راضی به یک جواب، کنون از شما منم
بر این محمّدی که مؤذّن دهد اذان
ای شامیان نبیره یزید است یا منم
گویید اگر یزید بود این بود دروغ
گویید اگر منم ز چه در این جفا منم
پرسید اگر که هست مرا باب تاجدار
درّ یتیم خامس آل عبا منم
پرسید گر ز نام من ای قوم کینه جو
بی کس منم غریب منم مبتلا منم
بیمار و داغدیده و بی یار و بی معین
زین العباد بی کس و بی آشنا منم
آن بی معین که دیده سر باب خویش را
از تن جدا ز خنجر شمر دغا منم
آن بی کسی که نعش پدر را ز بعد قتل
دید از سُم ستور ستم توتیا منم
آن بی کسی که روز ورودش به شام غم
بستند دست او ز جفا از قفا منم
آن بی کسی که در سر هر کوچه ریختند
آتش به فرقش از ره جور و جفا منم
آن خسته علیل که او را به روز و شب
خشت خرابه بود ز غم متکا منم
آن سر برهنه‌ای که نگه داشتی به پای
در بزم خویش یزید از جفا منم
هر طایری گهی به فغان است «جودیا»
مرغی که روز و شب بود اندر نوا منم
مرحوم جودی خراسانی

کرد در شام چو جا عترت سلطان انام
 بسکه دیدند جفا و ستم از مردم شام
 روزشان شد به نظر تیره‌تر از شام ظلام
 تا یکی روز یزید دغل نافر جام
 سوی مسجد شد و اندر بر سجّاد غریب
 کرد در منبر بیداد یکی زشت خطیب
 چندی از دوره سفیان بیفزود حسب
 بست از حرمت اولاد علی چشم ادب
 ناسزا گفتی بسی او به شهنشاه عرب
 قلزم بحر خدا زین العباد شد به غضب
 گفت خاموش که حق بشکند ای سگ دهن
 از چه رو نیست حیایی ز رسول زَمَنَت
 کرد پس حجت کبرای خدا رو به یزید
 صاحب منبر از او رخصت منبر طلید
 پسر هند نداد اذن بدان شاه وحید
 آخر از خواهش حضار چو مأذون گردید
 بنهاد او ز شرف پا به سر منبر تاج
 شد رسول عربی بار دگر در معراج
 آن کلام الله ناطق سپس حمد و ثنا
 گفت با قوم منم زاده مکه و منا
 شرف رکن و حرم زینت زمزم و صفا
 که نموده به روا بذل زکات فقرا
 خلف صدق نبی مهتر حجّاج منم
 سبط شاه قرشی رهرو معراج منم
 منم از نسل رسولی که تمام لاهوت
 مه و خورشید و سپهر و ملکوت و جبروت
 عرش و لوح و قلم و مُلکک دنی و ناسوت
 حمل و ثور و بروجات کواکب تا حوت
 خاک و باد آتش و آب آنچه در اقلیم وجود
 همه را ساخته یزدان ز طفیلش موجود
 هست جدّ دگر من علی خیر گیر
 آنکه باشد ز خدا بر همه مخلوق امیر
 جدّه‌ام فاطمه منصوصه‌ی نصّ تطهیر

همه دانید یکایک ز صغیر و ز کبیر
 که حسن هست عمومی من و فخر ثقلین
 پدرم سبط نبی خسرو مظلوم حسین
 منم آن کس که لب تشنه لب آب فرات
 چو سکندر که نخورد آب حیات از ظلمات
 منشی غم بوی از تشنه لبی داد برات
 پدرم را جگر سوخته شد قطع حیات
 عاقبت شمر جفاکار به نزد دریا
 سر او را لب عطشان ز قفا کرد جدا
 تن هفتاد و دو تن جمله چو نخل شمشاد
 ز دم خنجر و شمشیر و سنان جلاد
 پیش چشم من بیمار به هامون افتاد
 این منم با سر ایشان که به آه و فریاد
 دست بسته به سوی شام خراب آمده‌ام
 حجت حقم و در بزم شراب آمده‌ام
 این زنانی که به همراه من زار بود
 حرم محترم احمد مختار بود
 زینب بی کس و کلثوم دل افکار بود
 که به مثل اُسرا در سر بازار بود
 این قدر خاک محن بر سر ما کرد ایام
 که بر آل زنا همچو کنیزیم و غلام
 کس نگوید به یزید ای ز تو اسلام به ننگ
 این زنان آل رسولند نه از اهل فرنگ
 کار بر زینب بیچاره مکن چندان تنگ
 مکن از چوب لب خشک حسین نیلی رنگ
 که دل خون شده‌اش بدتر از این خون گردد
 (صامت) از محنت این واقعه مجنون گردد
 مرحوم صامت بروجردی

خطبه‌ی حضرت سجاد علیه السلام

خطبه حضرت سجاد به شام
 روز را کرد به دشمن، چون شام
 شیعیانی که کنون در شام اند

بعد از آن خطبه و آن ایامند
 زد به دریای فضیلت، دل را
 شیعه کردی جَبَلِ عامل را
 باری از خطبه‌ی ناپاک خطیب
 منقلب شد، شه مظلوم غریب
 خواست از دشمن خود اذن بیان
 که کنم بر سر این چوب، مکان
 منبر ار جای فضیلت نبود
 غیر چوبی به حقیقت نبود
 الغرض؛ اذن بدو داد یزید
 شد به منبر، پسر شاه شهید
 ابتدا حمد خدا، نعت رسول
 گفت آن زاده‌ی دلیند بتول
 چو کنایه بود ابلغ ز صریح
 کرد در وصف خود اینسان تشریح
 که منم ابن حرم، پور منا
 پسر مروه و فرزند صفا
 حق به ما علم و فصاحت بخشید
 کرم و صبر و شجاعت بخشید
 جدّ من، عارج (۲۸) معراج بود
 بر سر خیل رسل تاج بود
 نه همین حیدر کزار از ماست
 حمزه و جعفر طیار از ماست
 هان به ما هر شرفی خاتمه‌ست
 ماه من، دخت نبی، فاطمه‌ست
 باب من، کشته ز شمشیر جفا
 با لب تشنه شدی کرب و بلا
 دید، رسوا شود از خطبه، یزید
 از مؤذّن مدد آن دم طلید
 چون که تکبیر و شهادت شد جفت
 «أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ» را گفت
 نام جدّش ز مؤذّن چو شنید
 کرد پس خسرو دین رو به یزید

این محمّد (ص) که از او خود سخن است
 راست گو، جدّ تو یا جدّ من است
 گر بگویی پدر توست خطاست
 و ر که باشد پدرم، این چه جفاست!!
 این اسیران همه اولاد وی اند
 لاله و سنبل و شمشاد وی اند
 نوگل باغ پیمبر همه‌اند
 نور چشم علی و فاطمه‌اند
 عترتش را، ز چه کردی تو اسیر؟
 بارالها! حقّ ما از او گیر
 «خوشدل» این واقعه عالم سوز است
 حق به باطل، همه جا پیروز است
 مرحوم علی اکبر خوشدل تهرانی

اشعار راجع به خطبه‌های حضرت زینب علیها السلام

بحر طویل خطبه‌ی حضرت زینب علیها السلام در کوفه

کوفه شهریست پر از فتنه و آشوب و بلا صحنه‌ای از کرب و بلا، خلق ز اطراف و ز اکناف روان گشته سوی شهر، گروهی به جگر سوز و گروهی به بصر اشک و گروهی ز خوارج همه خشنود ز خشم احد قادر معبود، همه منتظر عترت پیغمبر اسلام، به کوفه شده اعلام که از جور و جفا و ستم و گردش ایام، رسیدند به آیین اسارت حرم الله به عزّ و شرف و جاه، به اشک و شرر و آه ستادند و گشودند همه چشم تماشا، که ببینند اسیران شه کرب و بلا را.

در آن هلهله و شور، گروهی شده محزون و گروهی شد مسرور، گروهی ز خدا دور، در آن عرصه‌ی محشر صدف بحر ولایت، ثمر نخل ولا، دخت علی، شیر خدا جلوه‌ی مصباح، هدا، شیرزن کرب و بلا، زینب کبری، به همان شیوه‌ی حیدر، به همان عزّت مادر، به بلندای مقام دو برادر، به فصاحت، به بلاغت، به شهامت، به شجاعت چو یکی کوه مقاوم، به خروش دل دریا، به نهیبی که صلا‌ی علوی داشت به نام احد قادر مَنان به چنین خطبه سخن گفت که دیدند به نطقش نفس شیر خدا را.

بعد حمد احد و نعت محمّد (ص) همه دیدند که آن عصمت دادار ندا داد که ای وای بر احوال شما مردم غدار ستم پیشه‌ی مکار جنایت گر بی‌عار، عجیب است که دارید بدین ننگ به دل ناله به رخ اشک الهی نشود اشک شما خشک و بگریید به این ننگ که بر دامن آلوده نهادید، شما آن زنی استید که بگسیخت همه رشته‌ی خود را و شما سبزی فاسد شده در مزبله‌ی هاید، شما همچو گچ روی مزارید، ندارید به جز زشتی و پستی و دورویی که خود آراسته مانند زنان در اجنبیانید، بگریید که پستید، نخندید که مستید، همین لکّه‌ی ننگی که نهادید به دامن، به خدایی خدا پاک به صد بحر نگرده، نتوان شست به آب دو جهان ننگ شما را.

وای بر حال شما مردم کوفه! به جگر پاره‌ی پیغمبر اسلام چه کردید که از آن جگر ختم رسل پاره شد و سوخت، بدانید که از آتش بیداد شما سوخت دل فاطمه آن بضعه‌ی پیغمبر اکرم، به خود آید و ببینید چه خون‌های شریفی ز دم تیغ شما ریخته بر خاک، چه تن‌های لطیفی که ز شمشیر شما شد همه صد چاک، چه بی‌باک کشیدید به آتش حرم آل نبی را و کشانیدید به صحرا و در و دشت

زن و دختر و اطفال صغیری که نهادند سر از کثرت وحشت به بیابان و دویدند روی خار مغیلان و زدید از ره بیداد به کعب نی و سیلی ستم در حرم آل علی فاطمه‌ها را به خدا پیش‌تر از این ستم و ظلم و جنایت چه به مکه چه مدینه چه سر کوچه و بازار ندیدند، ندیدند قد و قامت ما را.

گر از این ظلم و ستم ابر شود آتش و باران همه خون گردد و چون سیل ببارد به زمین یا که سماوات شوند از همه سو پاره و ریزند ز افلاک به روی کره‌ی خاک و یا باز شود کام زمین و بکشد در دل پر آتش خود خلق جهان را عجیبی نیست، شما نامه نوشتید که فرزند پیمبر به سوی کوفه بیاید، در رحمت به سوی خلق گشاید، همه گفتید که باید پسر فاطمه بر ما ره توحید نماید، به چه تقصیر کشیدید به رویش ز ره کینه و تزویر همه نیزه و شمشیر، که از سنگ و گهی تیر، کجا رفت جوانمردی و قدر و شرف و غیرت و مردانگی افسوس که کشتید پس از کشتن هفتاد و دو تن مثل علی اکبر و عباس نهادید به نی رأس امام شهدا را.

کوفه رفته‌ست فرو یکسره در ننگ، از این خطبه شده زاده‌ی مرجانه دگر شیشه‌ی عمرش هدف سنگ، که ناگاه سر یوسف زهرا به سر نیزه عیان گشت همان روبروی محمل زینب همه گفتند امان از دل زینب، به جبین خون و به رخ خون و به لب آیه‌ی قرآن، چه دل انگیز صدائی، چه ندایی، چه نوایی که زمام سخن از زینب مظلومه گرفته نه همین برد دل خواهر خود را که دل دشمن خود را نه دل دشمن خود را که دل قاتل خود را همه گشتند در آن جلوه گری محو جمالش، همه مبهوت جلالش، همه دانند به انگشت نشانش، نگه او به روی زینب و زینب نگه افکند به رویش که هلالم! چه قدر زود غروب تو سیه کرد همه ارض و سما را.

گل احمد، گل حیدر، گل زهرا، همه‌ی آرزوی من به سر و صورت خونین و به پیشانی بشکسته و لب‌های به خون شسته و چشمان خداین و به اشکی که روان است ز چشمت به رگ پاره و خونی که روان است ز رگ‌های گلویت، نگهم کن، نگهم کن، نگهم کن که دلم پاره شد از نغمه‌ی قرآن سرت بر سر نیزه، عجا مادر می گفت به من قصه داغ تو، نمی گفت که روزی به سر نیزه سر پاک تو بر محمل من سایه کند، لب بگشا ای به لب آیه قرآن، نه به من با گل نورسته‌ی خود حرف بز، در تب و در تاب شده، بر تو دلش آب شده، تا ز تنش روح نرفته است، بخوان بار دگر آیه‌ی قرآن و بگو ذکر خدا را.

حاج غلامرضا سازگار

خطبه خواندن حضرت زینب کبری علیها السلام در مجلس یزید ملعون

شد چو زینب دختر میر عرب

وارد بزم یزید بی ادب

دید او را نی همین مست شراب

بلکه مست فتح و شاهی و شباب

بر فراز تخت و پیش تخت او

رأس «ثارالله» و نور وجه «هو»

کاخ او بگرفته آری زیب و زین

از سر پر خون شاه دین، حسین

در میان طشت زر، خونین سری

وه چه سر؟ سر کمال و سروری

خاست ناگه از میان بانوان

بانویی کز بعد زهرا بانو، آن

خطبه‌ای همچون پدر انشاد کرد
 چون علی اندر سخن بیداد کرد
 بعد حمد ایزد و نعت رسول
 گفت اینسان با یزید بوالفضول
 منطق پولاد خود را داد آب
 شاهد آورد از کتاب مستطاب
 «ثُمَّ كَانْ عَاقِبَهُ» آن ذوالفنون
 خواند تا «كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِؤْنَ»
 کای یزید! انکار قرآن می کنی
 جنگ با آیات سبحان می کنی
 کافران را مهلت از دادار پاک
 هست از بهر عذابی دردناک
 ای که اجداد تو را جدم، اسیر
 کرد! و پس بخشید از عفو کثیر
 کی روا باشد که فرزندان وی؟
 با اسیری شهرها سازند طی
 کی توان امید مهر از بد گهر؟
 آن که از آزادگان سوزد جگر
 بغض ما دارید از بدر و أحد
 قتل ما از آن سبک دارید، خود
 حالیا، بدهی ندا «اشیاخ» را
 کز درخت دین بریدی شاخ را
 شاد تا گردند آنان زین عمل
 «ثُمَّ قَالُوا يَا يَزِيدُ لَا تَشَلْ»
 نشوند آنها صدایت را ولی
 تو شوی ملحق به خصمان علی
 این بگفت و ناله از دل بر کشید
 کرد یاد از قتل سلطان شهید
 کای یزید! آن یوسف گل پیرهن
 در دل صحرا فکندی بی کفن
 در میان خون فکندی پیکرش
 برنداری باز دست از این سرش
 پیش چشم غم رسیده زینش

می‌زنی چوب از ره کین بر لبش
 گر در این مجلس بیاید مصطفی
 گو چه گویی در جواب جدّ ما؟
 «خوشدل» از این منطق آتش فشان
 سوخت زینب خرمن گردن کشان
 مرحوم علی اکبر خوشدل تهرانی؛

فراز نیزه‌ها

چو در بازار کوفه، شد گذار عترت طاها
 تماشای اسیران کرد از نو محشری بر پا
 زنان داغدار و مادران نوجوان مرده
 اسیران برادر کشته و طفلان بی‌بابا
 به پشت ناقه‌هایی که همه بودند بی‌روپوش
 نشسته گرد غربت، بر رخ اطفال مه سیما
 فراز نیزه‌ها هفده ستاره گرد یک خورشید
 سر بازار کوفه، دیده شد چون مهر و مه یک جا
 امیر قافله، ام المصائب، زینب اطهر
 سر از محمل برون کرد و بدید آن شورش و غوغا
 تصرف کرد در خلق آن چنان کز نظم و آرامش
 نفس‌ها حبس شد در سینه، حتی زنگ اشترها
 به حدی در فصاحت، خطبه‌ای زینب قرائت کرد
 که گفتند این سخن‌ها از علی ایراد شد گویا
 صدا زد وای بر حال شما ای مردم کوفه
 عجب حرمت گرفتید از رسول و عترتش یک جا
 گهی مردانتان مردان ما را می‌کشند از کین
 گهی زنهایتان گریند، بر حال زنان ما
 از این کیش و مرام، اف بر شما ای بی‌وفا کوفی
 جواب داد خواهی را چه می‌گویید در فردا؟
 چو زینب در تکلم بود دیدند اشقیای یکسر
 یزید و تابعینش می‌شوند اندر جهان رسوا
 زدند این حيله تا سازند زینب را خموش از نطق
 که آوردند پیش محملش رأس برادر را
 به ناگه دید زینب محملش یکباره روشن شد

سر پاک حسینش می‌درخشد، بر نی اعدا
سه روز است این برادر را ندیده غمزده خواهر
ز سوز دل، کشید آن غم رسیده آه آتش زا
اشارت کرد با انگشت، ای ماه نو زینب
چه خوب از اهل بیتت یاد کردی با رخ رخشا
برادر جان، خبر داری چه می‌آید مرا بر سر
فراق کشتگان یکسو، فغان کودکان یک جا
بر این طفل سه ساله، دختر زارت تکلم کن
که می‌ترسم شود از غم، دلش آب، ای شه بطحا
سراغت گیرد از من روز و شب، این طفل خونین دل
ز بس شیرین کلام است، آتش افروزد به جان ما
ز شرح حال زینب قصه را کوتاه کن «شرمی»
که در خلد برین، طاقت نیارد مادرش زهرا
شرمی کاشانی

حضرت زینب علیها السلام و کوفه و شام

در حادثه‌ها چو کوه محکم زینب
در ورطه‌ی غم شناوریم زینب
در بیشه‌ی امتحان، ضیغم زینب
صابر چو پدر به محنت و غم زینب
عجوبه‌ترین زنان عالم زینب
بر لوح قضا نوشته دست تقدیر
با حکمت محرمانه حی و قدیر
کاو گردد اسیر لشکر قوم شریر
هر کس نبرد راه بر آن سرّ ضمیر
بر سرّ خفیه‌ست لیک محرم زینب
شد وارد کوفه آن به عفت منحوت
دخت علی آن امیر ملک و ملکوت
با دست اشاره کرد اول به سکوت
مردم همه زان اشاره مات و مبهوت
آغاز سخن نمود آندم زینب
حق را بستود و بر نبی گفت درود
رو کرد به اهل کوفه زان پس فرمود

ای خلق دغلباز و دو رو و مردود
 جاری شود اشکتان به رُخ همچون رود
 کز دست شما ندید جز غم زینب
 ننگی که نشستنی ست تذکار کنید
 تا هست جهان تحمل عار کنید
 مأوی به میان دوزخ و نار کنید
 کم خنده کنید و گریه بسیار کنید
 چونانکه کند گریه دمام زینب
 بنمود به اهل کوفه حجت اتمام
 مانند پدر خطیبه و شاه کلام
 بد عهدی کوفیان را کرد اعلام
 رسوا شد عیب‌الله و شد کار تمام
 گشت عازم شام نامصمم زینب
 هر چند به شام آمده با حال پریش
 از طعن و شماتت جماعت دلریش
 افکنده سر از حیا و خجالت در پیش
 غرق است ولی در یم اندیشه خویش
 لب بسته برو نمی‌زند دم زینب
 بگذار که بزم عام بر پا گردد
 بر منطق او زمینه پیدا گردد
 بر خطبه آتشین زبان واگردد
 تا آل امیه جمله رسوا گردد
 پایان بدهد به امر مبرم زینب
 آراسته گشته شام با فرّ و شکوه
 از بهر تماشا بدو آن پست گروه
 سنگین شده دوش زینبی همچون کوه
 با این همه مشکل او نترس و نستوه
 استاده نکرده قد خود خم زینب
 آماده چو گشت بزم رعب و ارعاب
 بر تخت یزید شوم شطرنج و شراب
 در طشت طلا سر حسین سیر کتاب
 اطراف همه سفیر و سرهنگ و جناب
 شد وارد آن بزم معظم زینب

بگشاد دهان به یاوه آن پست و پلید
 اظهار چو کفر خویش بنمود یزید
 آن وقت مهین دخت علی فرصت دید
 با گفتن یا یزید او را کوبید
 بنمود حقیر و خوار مُلزم زینب
 زد دخت علی به آن ستم پیشه نهیب
 این قول تو نبود ای یزید امر عجیب
 آنست پی آمد پلیدی و فریب
 آیات خدای خود نمائی تکذیب
 هان هرزه مگو، نیاورد کم زینب
 آیا ز عدالت است یابن الطلقا
 در پی پرده دهی حرائر خود را جا
 اما حرم رسول بطحا طاها
 در مجلس عام تو نه ساتر نه عبا
 سردسته این خیل مکرم زینب
 لب بند فرو این همه سرکوب مزین
 دم از پدران مست و منکوب مزین
 غالب تو نه‌ای سخن ز مغلوب مزین
 ظالم به لب حسین من چوب مزین
 ورنه زند این بساط بر هم زینب
 *****
 حجت الاسلام جوانمرد (فتی)

ماه در محاق حضرت زینب علیها السلام

مسافرم من و گم کرده کوب اقبال
 نه شوق بدرقه دارم، نه شور استقبال
 چراغ راه، به جز آه من نمی‌باشد
 کسی گلاب، سر راه من نمی‌باشد
 من از نواحی «اللَّهُ نُورٌ» می‌آیم
 من از زیارت سر در تنور می‌آیم
 من از مشاهده‌ی مسجدالحرام وفا
 من از طواف حریم حضور می‌آیم
 درون سینه ام، اشراق وادی سیناست

من از مجاورت کوه طور می‌آیم
 سفیر گلشن قدسم، همای اوج شرف
 شکسته بال و پر، اما صبور می‌آیم
 هزار مرتبه نزدیک بود جان بدهم
 اگر چه زنده ز آفاق دور می‌آیم
 ضمیر روشنم آینه‌ی فریابست
 و نقش خاطر من آنچه هست، زیابست
 سرود درد به احوال خسته می‌خوانم
 هنوز نافله‌ام را نشسته می‌خوانم
 هنوز از نفسم، باغ لاله می‌روید
 هنوز از جگرم، داغ لاله می‌روید
 بیوش جوشن تکبیر حنجر، ای حنجر
 بنوش آب از این چشمه حنجر، ای حنجر
 ز باغ با خود، عطر شکوفه آوردم
 پیام خون و شرف را به کوفه آوردم
 سپرد کشتی صبرم، عنان به موج آن روز
 صدای شیون مردم گرفت، اوج آن روز
 چو لب گشودم و فرمان «اُسکتوا» دادم
 به شکوه پنجره بستم، به اشک رو دادم
 به کوفه دشمن دیرین سپهر به قهر افکند
 سکوت سایه‌ی سنگین به روی شهر افکند
 میان آن همه خاکستر فراموشی
 صدای زنگ جرس‌ها، گرفت خاموشی
 چو من به مردم پیمان شکن، سخن گفتم
 صدا صدای علی بود، من سخن گفتم
 سپاس و شکر به درگاه حضرت معبود
 بر آستان رسالت درود باد درود
 درود باد بر آن سلاله‌ی سعد
 به خاندان جلیل نبوت، اما بعد
 هلا جماعت نیرنگ باز، گریه کنید
 چو شمع کشته بسوزید و باز گریه کنید
 اگر به عرش برآید خروش خشم شما
 خدا کند نشود خشک اشک چشم شما

شما که دامن حق را ز کف رها کردید
 شما که رشته خود را دوباره وا کردید
 شما که سبزه روئیده روی مردابید
 شما که دشمن بیداری و گران خوابید
 شما ز چشمه خورشید دور می‌مانید
 شما به نقره آذین گور می‌مانید
 شما که رو به روی داغ لاله استادید
 چه تحفه‌ای پی فردای خود فرستادید
 شما که سست نهادید و زشت رفتارید
 به شعله شعله‌ی خشم خدا گرفتارید
 عذاب و لعنت جاوید مستحقّ شماست
 به جای خنده بگریید گریه حقّ شماست
 شما که سینه به نیرنگ و رنگ آلودید
 شما که دامن خود را به ننگ آلودید
 دریغ، این شب حسرت سحر نمی‌گردد
 به جوی آبروی رفته بر نمی‌گردد
 گرفت پرده به رخ آفتاب و خم شد ماه
 چو ریخت خون جگر گوشه رسول الله
 شما ز رحمت حق دور باش می‌شنوید
 نوید لعنت و نفرین فاش می‌شنوید
 به جای سود ز سودای خود زیان بُردید
 امید و عاطفه را نیز از میان بردید
 شما که سکه‌ی ذلّت به نامتان خورده‌ست
 کجا شمیم وفا بر مشامتان خورده‌ست
 شما که در چمن وحی آتش افروزید
 در آتشی که برافروختید می‌سوزید
 چه ناروا که در آن دشت لاله گون کردید
 چه نازنین جگری از رسول خون کردید
 چه غنچه‌ها که دل آزرده در حجاب شدند
 به جرم پرده نشینی ز شرم آب شدند
 از این مصیبت و غم آسمان نشست به خون
 زمین محیط بلا شد، زمان نشست به خون
 فضا اگر چه پر از ناله‌های زارِ شماست

شکنجه‌های الهی در انتظار شماست
 مصیبت از سرتان، سایه کم نخواهد کرد
 کسی به یاری تان، قد علم نخواهد کرد
 شمیم رحمت حق بر مشامتان مرساد
 وَقَالَ عَزَّوَجَلَّ لَبِ الْمِرْصَادِ
 سخن رسید به اینجا که ماه من سر زد
 کبوتر دلم از شوق دیدنش پر زد
 هلال یک شبهام را به من نشان دادند
 دوباره نور به این چشم خون فشان دادند
 برای آنکه شود محو شاهد ازلی
 دوباره آینه در دست کهکشان دادند
 شکوه سر زدن آفتاب از سر نی
 چه مژده‌ای به جلودار کاروان دادند!
 به کاروان شقایق به یاس‌های کبود
 نسیم عاطفه از یار مهربان دادند
 دوباره در رگ من خون تازه جاری شد
 دوباره قلب صبور مرا تکان دادند
 دوباره عشق به تاراج هوشم آمده بود
 صدای قاری قرآن به گوشم آمده بود
 به شوق آنکه به باغ بنفشه سر بزند
 دوباره هم سفر گل فروشم آمده بود
 صدای روح نوازش غم از دلم می‌برد
 اگر چه کوه غمی روی دوشم آمده بود
 دلم چو محمل من روشن است می‌دانم
 صدا صدای حسین من است، می‌دانم
 هلال یک شبه‌ی من که رو به روی منی!
 که آگه از دل تنگ و بهانه جوی منی!
 نگین وحی در انگشت نیزه می‌بینم
 و یا تو را به سر انگشت نیزه می‌بینم
 خوش است گرد ملال از رخ تو پاک کردن
 خدا نکرده گریبان صبر چاک کردن
 بیا که چهره‌ی ماهت غم از دلم ببرد
 ز موج خیز حوادث به ساحلم ببرد

بیا که با سرِ پاک تو راز دل بکنم
 شمیم وصل تو را چاره ساز دل بکنم
 ستاره‌ی سحر من خبر بگیر از من
 به دست عاطفه الماس تر بگیر از من
 دل از تمامی هستی کجا توان کندن؟
 نفس کشیدن بی توست، مثل جان کندن
 غم تو کرد مرا گل به دامن ای یوسف
 هنوز پیرهن توست با من ای یوسف
 شبی که خواهر تو در نماز نافله بود
 تو باز، گوشه چشمت به سوی قافله بود
 چو خار با گل یاسین سرِ مقابله داشت
 سه ساله دختر تو پای پُر ز آبله داشت
 به روی باغ گل سرخ و آب بستن وای
 به ساقه‌ی گل یاس و طناب بستن وای؟!
 امام آینه‌ها طوقِ گل به گردن داشت
 امیر قافله‌ی نور غلُ به گردن داشت
 مصیبتی که دل «سهل ساعدی» خون شد
 ز غصه نخل وفا مثل بید مجنون شد
 برای دیدن ما صف نمی‌زدند ای کاش
 میان گریه ما کف نمی‌زدند ای کاش
 اگر چه بعد تو مجنون ترم از لیلا
 من و حکایت بزم شراب واویلا
 کویر نور تو را دید و دشت زر گردید
 سر تو آینه گردان طشت زر گردید
 الا مسافر گنج تنور و دیر بیا
 مُصاحب دل زینب سفر بخیر بیا
 اگر چه آیتی از دلبريست گیسویت
 چه روی داده که خاکستریست گیسویت؟
 سکوت در ربنده از ابی ذران هیهات
 لب و تلاوت قرآن و خیزران هیهات
 خدا کند پس از این آفتاب شرم کند
 عطش بنوشد و از روی آب شرم کند
 ستاره‌ای پس از این ائتفاق سر نزنند

شفق نتابد و ماه از محاق سر نزنند

محمد جواد غفور زاده (شفق)

زیارت ناحیه‌ی مقدسه در قالب نظم

نقل قولی هست ز آیات عظام

این زیارت نامه از سوی امام

پس بخوان آن را با صد شور و شین

در مقام زاده‌ی زهرا حسین

بعد حمد حضرت رب و دود

باد بر آدم ز ما صدها درود

آنکه او را حضرت حق برگزید

در میان آنچه انسان آفرید

باد بر ادریس و شیث و نوح و هود

هم ثنا و هم سلام و هم درود

مصلح کل گفته بر صالح سلام

آنکه لایق شد کرامت را تمام

تک سلامی گرم با تکریم کن

با ادب تقدیم ابراهیم کن

پس سلامی کن تو با صد عزّ و ناز

بهر یعقوبی که چشمش گشت باز

کن تو بر یوسف سلامی با ثبات

آنکه از چاهش خدا داده نجات

پس مرا عرض ارادت با کلیم

بعد بر هارون سلامی چون نسیم

پس به داود و سلیمان و شعیب

هم به ایوبی که عاری شد ز عیب

هم به یونس هم به یحیی کن سلام

پس به عیسی آنکه دارد احترام

پس سلامم بر عزیزِ سینه چاک

آنکه شد مدفون جسمش زیر خاک

پس خدایش بار دیگر زنده کرد

نام او را در جهان پاینده کرد

می‌فرستم روز و شب صدها درود

زکریا را که شد دریای جود
 آنکه در خط بلا تسلیم بود
 کوه صبری در مقام بیم بود
 بر محمد می فرستم من درود
 تا رضا گردد خداوند ودود
 می کنم عرض سلامی دلنشین
 بر علی یعنی امیرالمؤمنین
 پس سلام من به یاس و یاسمن
 حضرت زهرا و فرزندش حسن
 بر حسین فاطمه هر صبح و شام
 می کنم با اشتیاق جان سلام
 السلام ای داده جان در راه حق
 شاهد خونین تن درگاه حق
 السلام ای آشکارا و نهان
 تابع فرمان حی لا مکان
 السلام ای خاک تو دارالشفاء
 ای شکوهت استجابت در دعا
 السلام ای بر امامان فتح باب
 نور چشم حضرت ختمی مآب
 السلام ای میوه‌ی باغ علی
 ای تواز بعد علی دوم علی
 السلام ای نور چشم فاطمه
 ای به عرش حی سبحان قائمه
 السلام ای بر خدیجه نور دل
 ای ز نورت شمع هستی مشتعل
 پس سلام من به فرزند صفا
 آنکه باشد سدر وصل منتهی
 پس به فرزند بهشت جاودان
 می فرستم من درود بیکران
 می فرستم ابن زمزم را درود
 آنکه شد آینه‌ی غیب و شهود
 السلام ای سنبل عنبر سرشت
 سید خیل جوانان بهشت

السلام ای خفته در دریای خون
 ای تن آغشته با فتوای خون
 السلام ای لاله‌ی پرپر شده
 خیمه‌ات صد پاره از خنجر شده
 السلام ای خامس اهل کسا
 ای غریبان را غریب کربلا
 السلام ای کشته نسل بدان
 نسل نسلان بزرگ سفلگان
 السلام ای آیه‌ی قالموا بلی
 ای سکونت یافته، در کربلا
 السلام ای بر تو گریان دیده‌ها
 ای ز تو روشن چراغ ایده‌ها
 السلام ای شمع بزم گورها
 ای شکاف یورش زنبورها
 پس سلام من بر آن پاکیزگان
 نسلشان از نسل پاکان جهان
 السلام ای در سماء و در سمک
 دیده گریان از غمت جنّ و ملک
 السلام ای کشتگان راه عشق
 ای امامان بهین در گاه عشق
 می‌کنم بر پیشوایان من سلام
 کز خداشان گشته واجب احترام
 السلام ای بر گریبانت شکاف
 ای غمت در سینه کرده اعتکاف
 پس سلام من به تأیید مراد
 بر لبان از عطش خشکیده باد
 السلام ای شاهد بود و نبود
 یاد آن پژمرده لبهای کبود
 السلام ای در مصاف آزمون
 نخل جانها تان بریده خصم دون
 السلام ای روحتان از تن شده
 جسمتان عریان اهریمن شده
 السلام ای گشته جاری خونتان

زخمهای از عدد افزونتان
 السّلام ای جسمتان بی سر شده
 عضوهایتان خسته از خنجر شده
 السّلام ای حجت روی زمین
 ای خدا را بین خوبان بهترین
 صد سلام من به اصل ریشه ات
 بر پسرهای شهادت پیشه ات
 صد درود من به اشک دیده ات
 بر پدر بر مادر پاکیزه ات
 ای به خوبی بین خوبان به شده
 ای به زیر سم اسبان له شده
 ای سرور سینه‌ی خیرالانام
 بر تو و بر یاوران تو سلام
 ای به مظلومی فدای دین شده
 تشنه لب قربانی آیین شده
 ای به پا از، هستی ات بود و نبود
 بر علی اکبرت صدها درود
 می‌فرستم از دل و جان من درود
 ای قیام عشق بازی را سجود
 ای به ناز شیرخوارت صد سلام
 ای ز رحمت مکتب حق را قوام
 السّلام ای غسل خون داده شده
 تیرها را سینه آماده شده
 السّلام ای وقف حق، اندیشه ات
 در مصائب صبر گشته پیشه ات
 السّلام ای آنکه دلداری تو راست
 ای ستمدیده که بی‌یاری تو راست
 السّلام ای صاحب قدر و مقام
 یکه تاز بارگاه احتشام
 السّلام ای بر بزرگی مفتخر
 بر حقیقت از طهارت پاک تر
 السّلام ای جبرئیلت پاسدار
 از دل و جان بر تو دارد افتخار

ای به تو جبریل دارد افتخار
 بر مباحثش تو دادی اعتبار
 با تو میکائیل می‌گفتی سخن
 تا رها سازد دلت را از محن
 ای ز جان گهواره‌ات را داده تاب
 خوانده میکائیل بهرت ذکر خواب
 السلام ای در شهادت پای بست
 ای که پیمان تو را دشمن شکست
 السلام ای هتک حرمت‌ها شده
 سینه‌ات چون فرش زیر پا شده
 السلام ای مایه‌ی فخر اُمم
 ای شده جایز به تو ظلم و ستم
 السلام ای زخم‌های تو فزون
 بر جراحات هات داده غسل خون
 السلام ای جرعه نوش نیزه‌ها
 خون تو باشد مباح اشقیا
 السلام ای سر بریده میهمان
 در کنار نهری از آب روان
 السلام ای صید مقطوع الوتین
 معنی ایتاک نعبد نستعین
 السلام ای پاسدار بی‌معین
 ای شکوه کلک هستی آفرین
 السلام ای لاله‌ی شیب الخضیب
 ای مدال سینه‌ات خد الثریب
 ای تو را گشته محاسن غرق خون
 زخم‌های پیکرت از حد فزون
 ای بریده گشته رگهات از ستم
 می‌نگردد از مصیبات تو کم
 ای محاسن کرده با خونت خضاب
 ای ز مینای شهادت کامیاب
 پیکرت از تیر و خنجر سوده شد
 گونه‌های تو به خون آلوده شد
 السلام ای پیرهن غارت شده

زنده دین حق ز ایثارت شده
 السّلام ای آنکه دندان‌ت شکست
 سنگ بر پیشانی ماهت نشست
 السّلام ای پرپر از باد خزان
 بر لبانت خورده چوب خیزران
 السّلام ای کشته تیر و سنین
 قره العین النّبی یعنی حسین
 السّلام ای داده سنگ خاره ات
 بال و پر بر جسم پاره پاره ات
 السّلام ای کشته‌ی دور از وطن
 جسم پاکت مانده بی‌غسل و کفن
 السّلام ای عشق حق را مشتری
 داده‌ای انگشت با انگشتی
 السّلام ای سینه چاک عدل و داد
 هستی ات باشد مرید و تو مراد
 السّلام ای خوانده قرآن روی نی
 زینت در پیش و رأس تو ز پی
 السّلام ای سرور و آقای من
 پیر من استاد من مولای من
 السّلام ای طائف کویت ملک
 گنبد زرّین تو سنگ محک
 السّلام ای آنکه خواهم من ز رب
 زائر کوی تو گردم روز و شب
 بر تو و بر آشنای حرمتت
 احترام من، ز درک غربتت
 می‌کنم صبح و مسا عرض سلام
 بر محبت ای ز سر تا پا قیام
 آنکه می‌سوزد ز سوز و ساز تو
 از غم شش ماهه، یاس ناز تو
 پس سلام من به چشم اشکیار
 کز فراق تو بگرید زار زار
 نازم آن قلبی که دارد داغ تو
 داغ یاس و لاله‌های باغ تو

پس سلام من بر آن سرگشته‌ست
 کز غم تو بال و پر بشکسته‌ست
 باد از من بر کسی صدها درود
 کربلا گر بود، هستی می نمود
 هستی اش را بهر حفظ جان تو
 می نمود از جان و دل قربان تو
 گر به یاریت مرا تأخیر شد
 گر به امدادت حمایت دیر شد
 تا بهای خون تو سازم طلب
 اشک می ریزم برایت روز و شب
 در غم تو گر شود اشکم تمام
 خون دل بارم برایت صبح و شام
 می خورم غم در غمت تا زنده‌ام
 تا نبینند روزگاران خنده‌ام
 من گواهی می دهم با سوز و ساز
 کز تو بر پا شد قیام هر نماز
 چون تو هستی کشتی راه نجات
 جان خود دادی به راه حق زکات
 نیک فرمان خدا را داشتی
 بذر نیکی را به عالم کاشتی
 بر حذر کردی بشر از کار زشت
 وعده‌اش دادی تو در باغ بهشت
 ای تمسک جسته بر جبل المتین
 بهر خشنودی رب العالمین
 مو به مو امرش اطاعت کرده‌ای
 خواهش او را اجابت کرده‌ای
 تا تو را شاهد شهادت نوش شد
 آتش هر فتنه‌ای خاموش شد
 پایه‌ی دین از تو باشد بر فراز
 شد حقیقت چیره بر حرف مجاز
 از فرشته خو به رگم اهرمن
 کرده‌ای نخل ستم را ریشه کن
 از تو شد گردنکشی‌ها برملا

ای برای فاسقان حکم فنا
تو ولی ذات حیّ سرمدی
تو تداوم بخش راه احمدی
ای شفابخش دل مستضعفین
همچو بابایت امیرالمؤمنین
شد قیامت ره گشای مرد و زن
در هدایت ثانی صلح حسن
ای تعهد کرده از روز الست
ای به پیمان وفایت داده دست
گر که بودم با تو من در کربلا
می نمودم هستی خود را فدا
حافظ جان تو می شد هست من
ای به عشقت رشته بند و بست من
در هدایت مشعل تابنده‌ای
تا که هستی هست زنده، زنده‌ای
ای پناه مردم روی زمین
ای بلندای سکون کاخ دین
از تو شد اسلام و قرآن سرفراز
زین جهت حق داده بر تو امتیاز
ای به سختی‌ها شکیبایی تو را
از خدایت داده آقایی تو را
نشر دادی مکتب اسلام را
گسترش دادی تو فکر عام را
از ضعیفان پشتیبانی کرده‌ای
با یتیمان هم عنانی کرده‌ای
گر که بودم با تو صیدت می شدم
جان نثار اهل بیتت می شدم
گر نبودم کربلا یارت شوم
رونق گرمی بازارت شوم
گر نبودم جنگ با دشمن کنم
از حریمت دفع اهریمن کنم
تا بهای خون تو سازم طلب
اشک می‌ریزم برایت روز و شب

در غم تو گر شود اشکم تمام
 خون دل بارم برایت صبح و شام
 در مصیبت‌های تو با سوز و ساز
 عقده‌ی دل را کنم با گریه باز
 آنقدر سوزم به فتح راه تو
 تا دهم جان از غم جانکاه تو
 ای شهید تشنه راه صلات
 ای که دادی هستی خود را زکات
 ای ز خصلت‌های نیکو بهره ور
 ای به پاکی و بزرگی جلوه گر
 ای به تاریکی شبها در نیاز
 در رکوع و در سجود و در نماز
 ای سرشت مورد تأیید حق
 ای کمالات در خور تمجید حق
 بهر پیغمبر در دردانه‌ای
 بهر قرآنش تو پشتیبانه‌ای
 در ره اسلام کوشا بوده‌ای
 جرعه نوش شیر زهرا بوده‌ای
 از مسیر فاسقان رخ تافتی
 خود رها کردی و حق را یافتی
 آن چرا اندر توانت داشتی
 در مسیر ذات حق بگذاشتی
 جز برای دین و قرآن آبرو
 اندرین دنیا نکردی آرزو
 شوق تو بر آخرت افزون شدی
 کی به زرق و برق و زر مفتون شدی
 آن زمانی که ستم بیداد کرد
 قد علم بر ضد عدل و داد کرد
 تو شکوه عشق را باور شدی
 همجوار قبر پیغمبر شدی
 چشم پوشیدی ز لذت‌های دهر
 تا که کردی اشتر شهوت تو نحر
 قد علم کردی و کردی امر ذات

امر به معروف و نهی از منکرات
گشت واجب بر تو جنگ فاجران
قد علم کردی علیه کافران
پس تو با فرزند و خویش و اقرباء
کردی آهنگ سفر در کربلا
ای به برهان و هدایت یکه تاز
ای هدایت کرده سوی بی نیاز
بر حدود الله فرمان داده‌ای
درس خودسازی به انسان داده‌ای
کرده‌ای نهی از پلیدی‌ها بشر
تا بشر گردد رها از دست شر
در مقابل تیغ‌هاشان تیز شد
ساغر بیدادشان لبریز شد
بهر قتل تو کمرها بسته شد
حرمت نان و نمک بشکسته شد
پس تو را چون عزم راسخ استوار
بهر ضرب و شتم خصم بد شعار
بهر سنگ و نیزه و شمشیر تیز
سینه را کردی سپر مانند تیر
پس به قلب خصم قرآن تاختی
پشته‌ها از کشته‌ها چون ساختی
چون علی با ذوالفقار حیدری
حمله کردی حمله‌ی سرتاسری
در غبار سم اسبان گم شدی
موج طوفان در دل قلزم شدی
چون ز تو دیدند عزمی استوار
بهر صیدت آن گروه نابکار
دام‌ها چیدند تا صیدت کنند
فارغ از هر قید و هر بندت کنند
طرح شد بر ضد تو نیرنگ‌ها
جمع شد دامن به دامن سنگ‌ها
داد فرمان ابن سعد کینه جو
تا خورد سنگ جفایت بر صبو

منع از نوشیدن آبت کنند
کز عطش مغلوب و بی‌تابت کنند
آب را بستند از راه عناد
کشتن تو بود آنها را مراد
بعد قتل جمله اصحاب کبار
از شقاوت ابن سعد نابکار
داد فرمان سنگبارانت کنند
پاره پاره جسم عریانت کنند
دستها سویت بلا انگیز شد
ساز و برگ قتل تو تجهیز شد
از تغافل حرمتت پامال شد
حقّ تو بازیچه اغفال شد
هر گناهی شد به عالم پیشه شان
حق نمی‌گنجید در اندیشه شان
در دل گرد و غبار فتنه خیز
با فرس می‌تاختی بهر ستیز
در مصاف آن همه آزارها
صبر می‌کردی به فتح کارها
در شگفت از صبر تو خیل ملک
چون تو بودی عشق را سنگ محک
پس به گردت حلقه زد خصم دنی
تا به تاریکی درآید روشنی
بر تن تو زخم‌های بی‌شمار
بود از شمشیر و تیر نابکار
قامت سروت ز پا انداختند
واژگون از صدر زینت ساختند
بر تو ای آیینی صوم و صلوات
بسته شد از هر طرف راه نجات
باز کردی با خدای خود حساب
در شدائد در مصائب ای جناب
تا که از پای تو خالی شد رکاب
اوفتادی همچو دُر روی تراب
پیکرت تا زینت گودال شد

زیر سُم اسب‌ها پامال شد
 او یکی می‌زد تو را از کینه سنگ
 تا نفس را عرصه شد بر سینه تنگ
 آشکارا شد غم پنهانیت
 تا که شد غرق عرق پیشانیت
 گشت پیدا بر رخت آثار مرگ
 گرم شد از گرمیت بازار مرگ
 پیکرت می‌گشت از آزار و کین
 باز و بسته از یسار و از یمین
 چشم تو نازم که بر سوی حرم
 بود سوی اهل بیت محترم
 گر چه فرصت بهر دیدن دیر بود
 لیک جای گفتن تکبیر بود
 وای بر فساق غرق معصیت
 زرپرستان بری از عافیت
 بهر قتلت جمله هم پیمان شدند
 تیغ بر کف وارد میدان شدند
 پس تو را کشتند با انصار تو
 آفرین بر ایده و افکار تو
 قصدشان از کشتن تو عام بود
 در حقیقت کشتن اسلام بود
 عالم از داغ غمت در سوگ شد
 هم نماز و روزه شان متروک شد
 ای شهادت نامه‌ات رمز ثبات
 بهر اثبات حضور ممکنات
 مرگ سرخت دین حق را شد دوام
 بر تو و مظلومی جدت سلام
 کی رود از یادم ای پیر فلاح
 کامد از مسلخ به مشعر ذوالجناح
 شیهه‌ی جانسوز آن نیکو خصال
 بود بر اهل حرم صوت بلال
 شیهه‌ی او بند دلها را گسست
 تیر بود و بر دل زینب نشست

بانوان از خیمه بیرون ریختند
 کودکان بر یال او آویختند
 آن یکی می‌گفت بابایم چه شد
 دیگری می‌گفت مولایم چه شد
 غنچه‌ی لب را سکینه باز کرد
 با فرس این سان سخن آغاز کرد
 ای براق عرش پیمای حسین
 ای رکابت خالی از پای حسین
 سوی میدان شهادت تاختی
 گوهر ما را کجا انداختی
 کاکلت بر گو چرا خونین شده
 صورتت از خون که رنگین شده
 من یقین دارم که بی‌بابا شدم
 سینه چاک سیلی اعدا شدم
 از تو دارم من سؤالی ای فرس
 پاسخم ده تا نیفتم از نفس
 باب من لب تشنه شد سوی منا
 تا که گردد فانی راه خدا
 آب دادندش به وقت بذل جان
 یا سرش لب تشنه شد زیب سنان
 ذوالجناح تیزهوش و تیزپای
 ناله‌ای از دل کشید و گفت وای
 بود بی‌تاب و کسی تابش نداد
 تشنه بود و هیچ کس آبش نداد
 ای به خونت خون حق آمیخته
 خون بهای خون ناحق ریخته
 چون تو در ظاهر شدی مغلوب خصم
 خورد بر لعل لبانت چوب خصم
 کی فراموشم شود ای مقتدا
 ظهر عاشورا و شمر بی‌حیا
 با لگد آن جانی ملعون پست
 استخوان سینه‌ات در هم شکست
 پس محاسن از تو آن جانی گرفت

اهرمن راه سلیمانی گرفت
 حنجرت با خنجرش شد آشنا
 تا که سر از پیکرت سازد جدا
 پس حواست از تحرک باز ماند
 سوز و ساز تشنگی بی‌ساز ماند
 سینه‌ات ره بر نفس مسدود کرد
 آه جانسوزت فضا پر دود کرد
 خنجر خود را به نامردی کشید
 تا سر پاک تو را از تن برید
 چون سرت را بر فراز نی زدند
 طبل پیروزی مُلک ری زدند
 عرش را بشکست آن دم قائمه
 واحیبا بود ذکر فاطمه
 تا تو را باب شهادت باز شد
 در حرم تبل اسیری ساز شد
 بعد قتلت آن گروه بی‌حیا
 حمله ور گشتند سوی خیمه‌ها
 از سقیفه سوختن آموختند
 خیمه هایت را در آتش سوختند
 اهل بیت واله و شیدا شدند
 خسته و سرگشته‌ی صحرا شدند
 قاتلان هر یک به کف رأس قتیل
 کاروان آماده شد بهر رحیل
 شد به محمل‌های غم مأوایشان
 بسته در زنجیر دست و پایشان
 طی ره کردند اما تلخ کام
 کربلا تا کوفه، کوفه تا به شام
 اهل بیت را زدند از کینه سنگ
 از ره کین چون اسیران فرنگ
 جایشان شد بر سر بازارها
 از جفای آن خیانتکارها
 کوفیان بر باد شد اندیشه شان
 شد خیانت در حقیقت پیشه شان

چون تو رفتی حرف حق تکفیر شد
 کنج عزلت خانه‌ی تکبیر شد
 بی تفاوت شد برای خاص و عام
 کسب روزی بر حلال و بر حرام
 باب رحمانی به رخ مسدود شد
 معنی آیات حق مفقود شد
 کفر و بی‌دینی به عالم شد رواج
 تا که گمراهی به سر بنهاد تاج
 مادرت از این خبر بی‌تاب شد
 بر رخس از درد فتح باب شد
 پس گروهی از ملائک شد روان
 بهر دلجویی شاه انس و جان
 چون سر تو از قفا بپریده شد
 بزم غم در آسمان‌ها چیده شد
 پس پریان در جنان بر سر زدند
 همچنان پروانه بال و پر زدند
 کهکشانشان در غم تو خون گریست
 آسمان چون ابر بر جیحون گریست
 کوه و صحرا در غم تو گریه کرد
 آب دریا در غم تو ناله کرد
 آتش غم در دل زمزم زده
 تیر غم بر سینه‌ی عالم زده
 کعبه بزم درد ماتم چیده‌ست
 مشعر از این غم سیه پوشیده‌ست
 پس کنار قبر ختم المرسلین
 شد خبر پیک خبر را این چنین
 یا رسول الله چون ابر بهار
 اشک می‌ریزم از این غم زار زار
 یوسف را گرگها دشمن شدند
 بعد کشتن دزد پیراهن شدند
 بهر زر بگسسته پیوند تو را
 از ره کین کشته فرزند تو را
 این خبر را تا رسول حق شنید

مضطرب گردید و پیراهن درید
 قلب پاکش شد خروشان همچو موج
 شد بر او نازل فرشته فوج فوج
 تسلیت گو با تمام انبیاء
 جمله گردیدند بر آن مقتدا
 آرزویم از خدای خویش بود
 کو مرا هم در شهادت می نمود
 با تو ای آزاده‌ی نیکو سرشت
 حق مرا می برد در باغ بهشت
 از خداوندی که باشد در حساب
 بهر تحلیل حساب ما شتاب
 ای که می باشی کریمان را کریم
 حاکمان را هم امیری هم زعیم
 حق پیغمبر رسول انس و جان
 ابن عمّ او امیر مؤمنان
 حق زهرا سرور نسوان دهر
 آنکه شد مهریه اش دریا و نهر
 حق فرزندش حسن پاکیزه جان
 سرور پرهیزکاران جهان
 حق فرزندش شهید نشأتین
 بهترین فرد شهید عالمین
 حق فرزندان در خون خفته اش
 گوهر با ضرب پیکان سفته اش
 حق اهل بیت آن روشن ضمیر
 کز ستم در دست دشمن شد اسیر
 حق فرزندش امام ساجدین
 زینت عباد و فخر مؤمنین
 بر محمد نور چشمان علی
 آنکه از علمش جهان شد منجلی
 حق جعفر حق موسی و رضا
 بر تقی و بر نقی شمس هُدا
 بر حسن آن وارث آئین حق
 عهده دار و پاسدار دین حق

بر محمد آن رسول راستین
 بر همه ذریه‌ی طاها و سین
 رحمت خود را بر آنان ساز دار
 پس مرا هم جزء آن خوبان شمار
 نام من جزء مسلمانان نویس
 صالحم کن بعد با پاکان نویس
 ای همه هستی ز هستت برقرار
 نام نیکو بهر من باقی گذار
 کن مرا یاری که دین یاری کنم
 در جهان دفع ستمکاری کنم
 پس ز نیرنگ حسدورزان مرا
 دورن کن ای مالک روز جزا
 از گزند ظالمانم دور کن
 با خجسته بندگان محشور کن
 مهدیت را ای خدای مهربان
 رهنمون شو در خط پیغمبران
 کام تلخم را اگر شیرین کنی
 در شمار خیل صدیقین کنی
 پای تا سر محو جانانم کنی
 پیرو راه شهیدانم کنی
 پس مرا با صالحان جفت کن
 غرق آن نعمت که قرآن گفت کن
 حقّ اسم اعظم قیوم خویش
 حقّ پیغمبر بهین معصوم خویش
 حقّ تقدیر به نهی آمیخته
 حقّ این قبر مصیبت بیخته
 حقّ آن که گشت مقتول ستم
 برطرف کن از سرم اندوه و غم
 بر مشیت آشنائیم دهی
 ز آتش دوزخ رهاییم دهی
 روزی از خوان عطایت طالبم
 نعمت بی‌منتهایت طالبم
 کن مرا راضی به آنچه طالبی

ای که بر تسخیر دلها غالی
 ای خدای قادر و حیّ غفور
 کن مرا از جمله لغزش‌ها بدور
 پس به کردار و به گفتارم خدا
 از عنایت استقامت کن عطا
 سر ز خطّ بندگی خواهم ز تو
 طول عمر زندگی خواهم ز تو
 وقت بیماری ببخشا عافیت
 عافیت را تا بگیرم خاصیت
 بندگی با فکر سالم دیدنی ست
 گل ز باغ آرزوها چیدنی ست
 ای تمام دردها را کرده تست
 بر رسول و آل او رحمت فرست
 در مسیر بندگی سوزم بده
 ذکر نام خود شب و روزم بده
 تو خداوند خطاپوشی مرا
 در مسیر نیش‌ها نوشی مرا
 ای همه پیغمبرانت جرعه نوش
 غیب گردیدی تو عیب من بپوش
 لطف تو باید مرا شامل شود
 تا که بر من حل هر مشکل شود
 پس ز تو ما را وفور نعمت است
 توسعه بخش نزول رحمت است
 بی تو قدر و منزلت را ساز نیست
 باب رحمت بر رخ ما بازی نیست
 از تو هر ویرانه‌ای آباد شد
 جاگزین ظلم، عدل و داد شد
 آرزوها بی تو باغی بی بر است
 بی تو بی بر نخل سبز باور است
 بی تو نبود هر دعای را اثر
 نیست امید رهایی از خطر
 هر جدایی بی تو با هم جفت نیست
 بی تو آنچه غیر گوید گفت نیست

هر سری را از تو سامانی بود
 مال را از تو فراوانی بود
 هیچ خلق و خصلتی را کام نیست
 هر تُنک ظرفی که ما را جام نیست
 بی تو کی گردد حسودی ریشه کن
 بی تو می گردد فرشته اهرمن
 بی تو کی دشمن فتد در دام دوست
 بی تو شیرین می نگردد کام دوست
 کی بود بیمار را بی تو شفا
 نیست دردی را بدون تو دوا
 لطف تو ما را هدایت می کند
 هر مهمی را کفایت می کند
 پس مرا روزی کرم کن از حلال
 بی نیازم کن ز لطف بی زوال
 از تو خواهم دانشی باشد مفید
 از تو خوف و در دلم نور امید
 در شناسایی تو خواهم یقین
 علم و صبر و از تو پاداش بهین
 پس بده توفیق شکر نعمت
 تا بیاسایم به لطف و رحمت
 روزیم بنما بر احسان و کرم
 ای که هستی ذات پاک ذوالنعم
 پس پذیرا شو به لطف خویشتن
 پاک کن قلب مرا از ما و من
 لحظه لحظه، ای خداوند ودود
 بر نبی و آل او خواهم درود
 از تو خواهم ای خداوند غفور
 رجس را از مهدیت سازی تو دور
 ز آتش دوزخ رهاییم بده
 بر حقیقت آشنائیم بده
 پس مرا با خیل یاران نکو
 مسکنت ده در بهشت آرزو
 از تو خواهم ای خدای مهربان

حکم آزادی خیل شیعیان
از تو خواهم رحمت باری کنی
شاعر ژولیده را یاری کنی
مرحوم ژولیده نیشابوری؛

پی‌نوشت

- (۱) - نهج البلاغه حکمت ۳۹۲.
- (۲) - سوره‌ی النجم / ۳ و ۴.
- (۳) - بحارالانوار ۴۵ / ۱۴۰.
- (۴) - در این خطبه آمده که هفت عامل برتری به اهل بیت داده شده، ولی شش خصلت بیشتر ذکر نگردیده است. در نقل کامل بهائی آمده‌ست که خصلت هفتم:
«وَالْمَهْدِي الَّذِي يَقْتُلُ الدَّجَالَ» و مهدی که دَجَالَ را می‌کشد، از ماست. (نفس المهموم ۴۵۰)
- (۵) - از شجره رسالت و در بیعت شجره شرکت کرد، و از مکه به مدینه هجرت نمود.
- (۶) - ممکن است مراد از دو مشعر، دو بهشت باشد زیرا مشعر به موضعی گفته می‌شود که دارای درخت زیادی باشد، بنابر این مراد «وارث دو بهشت است»، و در آیه مبارکه آمده‌ست «و لَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ»؛ و ممکن است مراد از مشعر، مزدلفه باشد و آن جایست که حاجیان شب دهم تا طلوع آفتاب روز دهم ذیحجه در آنجا وقوف می‌کنند و این موقف از جمله مکانهای حرم است، و در این صورت مراد از دو مشعر، مزدلفه و عرفات باشد.
- (۷) - بحارالانوار ۴۵ / ۱۳۷؛ الاحتجاج ۲ / ۱۳۲ به اختصار نقل کرده است.
- (۸) - نفس المهموم ۴۵۱.
- (۹) - حیاة الامام الحسين ۳ / ۳۹۵.
- (۱۰) - بحارالانوار ۴۵ / ۱۴۲.
- (۱۱) - لهوف ص ۱۴۹ - بحارالانوار ۴۵ / ۱۳۳.
- (۱۲) - لهوف ترجمه‌ی میرابوطالبی ص ۱۷۱.
- (۱۳) - احتجاج ۲ / ۳۰۵.
- (۱۴) - سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۹۲.
- (۱۵) - سوره‌ی مائده، آیه‌ی ۸۰.
- (۱۶) - سوره‌ی توبه، آیه‌ی ۸۲.
- (۱۷) - سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۶۱.
- (۱۸) - سوره‌ی مریم، آیه‌های ۸۹ و ۹۰.
- (۱۹) - سوره‌ی شعراء، آیه‌ی ۸۸.
- (۲۰) - لهوف ص ۱۸۶.
- (۲۱) - سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۷۸.
- (۲۲) - علامه محمد باقر مجلسی، بحارالانوار ۹۸ / ۳۱۷ - تحفة الزائر ص ۳۳۳، زیارت چهارم امام حسین علیه السلام.

- (۲۳) - محدث نوری، مستدرک الوسائل ۱۰ / ۳۳۵.
- (۲۴) - شیخ ابراهیم بن محسن کاشانی، الصّحیفه المهدیه، ص ۲۰۳.
- (۲۵) - محدث قمی، نفس المهموم ص ۲۳۳ و ترجمه کمره‌ای ص ۱۰۴.
- (۲۶) - میلانی، قادتنا کیف نعرفهم ۶ / ۱۱۵.
- (۲۷) - گروه نویسندگان (زیر نظر آیت الله بروجردی)، جامع احادیث الشیعه ۱۵ / ۴۰۵.
- (۲۸) - بر وزن فاعل، به معنای: کسی که معراج کرد، صاحب معراج.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل بیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای
 و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۳۵۰۵۲۴)
 ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خود کار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...
 ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه
 ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال
 دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان
 تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶
 وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:
www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور
 کاربران ۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده ولی
 جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل
 و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق
 روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۶۲۳۱-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۵۳
 به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید
 ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده
 است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار
 شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است،
 هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی
 اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رسانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از
 پیروان ما را دارد، اما تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می دارد و با حجت های خدای متعال،
 خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رها کردن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی
 همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش
 از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند

آزاد کردن بنده دارد.»

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

